ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 10.12.1959 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

70

Vyhláška ministra spravodlivosti

z 24. novembra 1959

o úplnom znení Občianskeho súdneho poriadku

Podľa čl. IX zákona č. 46/1959 Zb. o zmene právomoci súdov a o zmene a doplnení niektorých ustanovení z odboru súdnictva a štátnych notárstiev vyhlasujem v prílohe úplné znenie zákona č. 142/1950 Zb. o konaní v občianskoprávnych veciach (Občiansky súdny poriadok), ako vyplýva z neskorších predpisov.

Dr. Škoda v. r.

**Príloha vyhlášky č. 70
1959 Zb.**

Zákon z 25. októbra 1950 č. 142 Zb. o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok).

Národné zhromaždenie Československej republiky uznieslo sa na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Účel zákona

(1) Občiansky súdny poriadok upravuje konanie v občianskych právnych veciach pred všeobecnými súdmi, ich rozhodovanie a výkon ich rozhodnutí tak, aby sa zabezpečila rýchla a účinná ochrana majetkových a osobných práv občanov i majetkových práv a zákonných záujmov štátu a socialistických právnických osôb.

(2) Pri vykonávaní týchto úkonov postupuje súd bez zbytočných formalít. Dbá všestranne o to, aby sa zistil skutočný stav veci, a spravodlivým rozhodovaním upevňuje socialistickú zákonnosť a vychováva občanov na plnenie ich občianskych povinností.

§ 2
Dosah ustanovení prvej časti

Ustanovenia prvej časti tohto zákona s doplnkami a odchýlkami, ktoré sú uvedené v druhej až štvrtej časti, platia pre konanie v občianskych právnych veciach na riadnych súdoch.

§ 3
Právomoc všeobecných súdov

V občianskych právnych veciach, pokiaľ nie sú vyňaté z právomoci všeobecných súdov, rozhodujú v prvej stolici ľudové súdy, v druhej stolici krajské súdy. Ak rozhodol na základe prikázania Najvyššieho súdu (§ 18) v prvej stolici krajský súd, rozhoduje v druhej stolici Najvyšší súd. V ktorých ďalších prípadoch rozhoduje Najvyšší súd, ustanoví zákon.

§ 4
Senát. Jediný sudca

(1) Súdy vykonávajú súdnu moc zpravidla v senátoch.

(2) Pokiaľ podľa zákona vykonáva konanie jediný sudca (ďalej len „sudca“), má práva a povinnosti senátu a predsedu senátu.

§ 5
Účastníci

Účastníkom konania je ten, o právach alebo povinnostiach koho sa má v konaní rozhodovať, alebo ten, kto môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach, alebo ten, koho zákon označuje za účastníka.

§ 6
Prokurátor

(1) Ak sa prokurátor domnieva, že to vyžaduje ochrana záujmov štátu alebo pracujúcich, môže v ktoromkoľvek období vstúpiť do konania a potom je oprávnený na všetky procesné úkony, ktoré môže vykonať účastník podľa stavu konania.

(2) Súd upovedomí prokurátora, ktorý vstúpil do konania, o každom pojednávaní, o ktorom upovedomuje účastníkov, a doručí mu všetky písomnosti, ktoré sa doručujú účastníkom.

(3) Ak je na začatie konania potrebný návrh, môže taký návrh urobiť aj prokurátor, ak sa domnieva, že to vyžaduje ochrana záujmov štátu alebo pracujúcich. Účastníkom konania je potom aj prokurátor; nie je však oprávnený na procesné úkony, ktorými sa nakladá s predmetom konania.

§ 7

Návod a poučenie účastníkov.

Súd dáva pracujúcim potrebný návod na vykonanie ich úkonov na súde, poučuje ich o právnych následkoch spojených s týmito úkonmi alebo s ich opomenutím a dbá všestranne o to, aby pre nedostatok všeobecného alebo právnického vzdelania neutrpeli ujmu na svojich právach.

DRUHÁ HLAVA

SÚDY A SÚDNE OSOBY

PRVÝ DIEL
PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU

Všeobecný súd

§ 8

(1) Na konanie v prvej stolici je príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému smeruje návrh, alebo - ak je takých účastníkov niekoľko - všeobecný súd jedného z nich.

(2) Ak niet účastníka, proti ktorému smeruje návrh, alebo ak sa konanie začína z úradnej povinnosti, je príslušný všeobecný súd účastníka, v záujme ktorého sa koná.

(3) Ak by bolo príslušných niekoľko súdov, rozhoduje výber navrhovateľa alebo predstihnutie.

§ 9

Všeobecným súdom účastníka je súd, v obvode ktorého má účastník bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd jeho pobytu.

§ 10

Ak československý občan nemá v Československej republike všeobecný súd, možno začať konanie v jeho veci na súde, v obvode ktorého mal tu posledné bydlisko alebo pobyt.

§ 11

(1) Všeobecným súdom štátu je súd, v obvode ktorého je vec, na ktorú sa konanie vzťahuje; ak niet takej veci, súd, v obvode ktorého došlo k udalosti, z ktorej vznikol uplatňovaný nárok.

(2) Všeobecným súdom právnických osôb je súd, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo; v pochybnosti sa za sídlo považuje miesto, kde sa vedie správa. Ak sa vec týka prevažne organizačne nižšej správy právnických osôb, je ich všeobecným súdom súd, v obvode ktorého je sídlo tejto správy. Minister spravodlivosti môže po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určiť, čo sa rozumie organizačne nižšou správou.

§ 12
Určenie príslušnosti Najvyšším súdom

Ak je nepochybné, že vec patrí do československej súdnej právomoci, a ak chýbajú podmienky príslušnosti alebo nemožno ich zistiť, príslušným je súd, ktorý určí Najvyšší súd.

§ 13
Príslušnosť na procesné úkony, ktoré nevyžadujú rozhodovanie

(1) Každý okresný súd je príslušný:

a) spisovať zápisnice, ktoré sú potrebné pre platnosť právnych úkonov;

a) spisovať vo forme zápisnice návrhy na začatie konania, iné návrhy, žiadosti a vyjadrenia pre konanie pred súdom;

b) doručovať oznámenia o výhrade odporu podľa § 51 občianskeho zákonníka; oznámenia sa doručujú do vlastných rúk;

c) overovať odpisy a podpisy.

(2) Tieto procesné úkony vykonáva sudca.

§ 14
Trvanie príslušnosti

Príslušnosť súdu sa posudzuje podľa okolností, ktoré sú tu v čase začatia konania, a trvá až do skončenia veci, i keď sa zmenily okolnosti, ktoré rozhodly o príslušnosti.

§ 15
Územný rozsah činnosti súdu

(1) Súdy vykonávajú procesné úkony iba vo svojom obvode.

(2) Ale ak je nebezpečenstvo z omeškania alebo ak je to nevyhnutne potrebné pre riadne posúdenie veci, môže súd vykonať jednotlivé procesné úkony aj mimo svojho obvodu.

§ 16
Dožiadanie

(1) Ak je okresný súd dožiadaný iným československým súdom o vykonanie určitého procesného úkonu, je povinný vyhovieť dožiadaniu.

(2) Okresné súdy sú povinné vyhovieť dožiadaniu československých úradov (orgánov verejnej správy), pokiaľ to osobitné predpisy ustanovujú.

(3) Ak súd nemôže vykonať žiadaný procesný úkon vo svojom obvode a ak mu je známy príslušný súd, postúpi mu dožiadanie; inak dožiadanie vráti.

(4) Procesné úkony dožiadaného súdu vykonáva sudca.

(5) Spory vzniknuté medzi dožadujúcim súdom (úradom, orgánom verejnej správy) a dožiadaným súdom rozhoduje krajský súd nadriadený dožiadanému súdu.

Prikázanie veci inému súdu Spory o príslušnosť a o právomoc

§ 17

(1) Ak okresný súd nemôže konať v určitej veci, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, jeho nadriadený súd prikáže vec inému okresnému súdu; ak sa má prikázať vec okresnému súdu v obvode iného krajského súdu alebo ak ide o prikázanie veci inému krajskému súdu, rozhodne o tom Najvyšší súd.

(2) Rovnako sa postupuje na návrh účastníka alebo z podnetu súdu aj z dôvodov vhodnosti. Takýto návrh nemá odkladný účinok.

§ 18

(1) Na návrh predsedu Najvyššieho súdu alebo generálneho prokurátora môže Najvyšší súd,

a) ak to považuje so zreteľom na význam vecí za nutné, odňať vec príslušnému ľudovému súdu a prikázať ju na ďalšie konanie a na rozhodnutie krajskému súdu;

b) z dôležitých dôvodov odňať vec, v ktorej bolo podané odvolanie proti rozsudku ľudového súdu, príslušnému krajskému súdu a rozhodnúť o odvolaní sám.

(2) Súd, ktorý potom vo veci rozhoduje, spravuje sa predpismi o konaní platnými pre súd, ktorému bola vec odňatá.

§ 19

Spory o príslušnosť medzi ľudovými súdmi, ako aj spory o právomoc medzi ľudovými súdmi a osobitnými súdmi s právomocou v občianskych právnych veciach rozhoduje krajský súd, v obvode ktorého majú tieto súdy svoje sídlo; inak rozhoduje Najvyšší súd.

§ 20

O prikázaní veci inému súdu (§ 17), o tom, či má byť nejaká vec vyžiadaná a rozhodnutá Najvyšším súdom alebo prikázaná inému súdu (§ 18), ako aj v sporoch o príslušnosť a v sporoch o právomoc (§ 19) sa rozhoduje bez ústneho pojednávania.

§ 20a
Miesto a čas súdnych úkonov

(1) Úkony súdu sa konajú spravidla v budove súdu. Ak to vyžaduje povaha úkonu, alebo ak je to potrebné pre urýchlenie konania, náležité objasnenie veci alebo z iných dôležitých dôvodov, najmä výchovných, konajú sa úkony súdu aj mimo súdnej budovy.

(2) Ak sa má nejaký úkon vykonať v budove orgánu štátnej správy, verejného ústavu alebo podniku, treba to vopred ohlásiť osobe poverenej ich vedením.

(3) Vo vojenských alebo vojskom obsadených budovách a podnikoch alebo v budovách verejných ozbrojených sborov smie súd vykonať potrebný úkon len s povolením príslušného náčelníka.

(4) V dňoch pracovného pokoja možno úkony konať vo zvlášť odôvodnených prípadoch.

DRUHÝ DIEL
VYLÚČENIE SÚDNYCH OSÔB

§ 21
Dôvody vylúčenia sudcov (sudcov z ľudu)

(1) Sudcovia sú vylúčení z vykonávania sudcovského úradu, ak so zreteľom na ich pomer k veci alebo k účastníkom, k ich zákonným zástupcom alebo zmocnencom možno pochybovať o ich nepredpojatosti.

(2) Vo vyššej stolici sú okrem toho vylúčení sudcovia, ktorí sa zúčastnili na rozhodovaní alebo konaní v nižšej stolici.

§ 22
Rozhodovanie o vylúčení sudcov (sudcov z ľudu)

(1) Dôvody vylúčenia si všíma súd z úradnej povinnosti v každom období konania.

(2) Účastník je povinný upozorniť súd na dôvody vylúčenia hneď, len čo sa o nich dozvedel.

(3) Len čo sa sudcovia dozvedeli o dôvode svojho vylúčenia, sú povinní zdržať sa ďalších sudcovských úkonov, pokiaľ nejde o úkony nepripúšťajúce odklad, a oznámiť to so svojím vyjadrením predsedovi súdu. Ak sa vyskytol dôvod vylúčenia u predsedu súdu, oznámi to predseda súdu svojmu zástupcovi, a ak nemá zástupcu alebo ak by sa súd vylúčením predsedu stal neschopným usnášať sa, predsedovi nadriadeného krajského súdu; ak ide o predsedu krajského súdu, oznámi to predsedovi Najvyššieho súdu.

(4) Ak sudca (člen senátu, senát), o vylúčenie ktorého ide, s tým súhlasí, pridelí predseda súdu alebo jeho zástupca vec inému sudcovi (senátu) alebo určí do senátu miesto neho iného sudcu. Inak o vylúčení rozhodne iný senát toho istého súdu.

(5) Ak by sa okresný súd v dôsledku vylúčenia stal neschopným usnášať sa, rozhodne o vylúčení nadriadený krajský súd; ak ide o krajský súd, rozhodne Najvyšší súd.

(6) O vylúčení sa rozhoduje bez ústneho pojednávania.

§ 23
Vylúčenie iných orgánov

O vylúčení pomocných súdnych orgánov a nesudcovských orgánov súdu platia ustanovenia §§ 21 a 22 primerane s tou odchýlkou, že o ich vylúčení rozhoduje predseda súdu.

TRETIA HLAVA
OSOBY ZÚČASTNENÉ NA KONANÍ

PRVÝ DIEL
PROCESNÁ SPÔSOBILOSŤ

§ 24
Kto má procesnú spôsobilosť

Každý môže na súde ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v takom rozsahu, v akom sa môže vlastnými úkonmi zaväzovať.

§ 25
Zastúpenie procesne nespôsobilého účastníka

Procesne nespôsobilý účastník musí byť zastúpený zákonným zástupcom.

§ 26
Preukaz oprávnenia na zastupovanie

Zákonný zástupca je povinný, pokiaľ to ešte súdu nie je známe, pri svojom prvom procesnom úkone preukázať oprávnenie na zastupovanie, a ak je to potrebné, aj osobitné zmocnenie.

Skúmanie procesnej spôsobilosti a odstránenie jej nedostatku.

§ 27

(1) Nedostatok procesnej spôsobilosti, zákonného zastúpenia a potrebného osobitného zmocnenia si všíma súd z úradnej povinnosti v každom období konania.

(2) Ak tento nedostatok možno odstrániť, dá súd pokyn na jeho odstránenie v primeranej lehote. Pritom môže pokračovať v konaní, ale nemôže vyniesť rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak nedostatok nemožno odstrániť alebo ak márne uplynula lehota na jeho odstránenie, súd zruší doterajšie konanie; ak sa konanie začalo na návrh, súd okrem toho návrh odmietne.

§ 28

Nedostatok procesnej spôsobilosti alebo zákonného zastúpenia sa odstráni tým, že účastník, ktorý nadobudol procesnú spôsobilosť, pokračuje v konaní alebo zákonný zástupca vstúpi do konania bez toho, že by tento nedostatok vytýkali.

§ 29
Ustanovenie opatrovníka

(1) Ak je nebezpečenstvo z omeškania, konajúci súd ustanoví procesne nespôsobilému účastníkovi, ktorý nemá zákonného zástupcu, opatrovníka. Toto opatrenie môže urobiť aj predseda senátu, a to bez ústneho pojednávania.

(2) Ak je nebezpečenstvo z omeškania, platí toto ustanovenie aj o procesne spôsobilom účastníkovi, ktorý sa nemôže zúčastniť na konaní.

(3) Trovy spojené s ustanovením a činnosťou opatrovníka znáša ten, kto dal podnet na jeho ustanovenie. Tým nie je dotknutý jeho prípadný nárok na ich náhradu.

DRUHÝ DIEL
ZMOCNENIE A PLNOMOCENSTVO

§ 30
Zastúpenie zmocnencom

Účastník sa môže dať zastupovať zmocnencom. Účastník nemôže mať v tej istej veci súčasne viac ako jedného zmocnenca, i keď má viac zákonných zástupcov.

§ 31
Zastupovanie štátu

(1) Za štát (štátne ústavy, zariadenia) koná pred súdom orgán štátnej správy, ktorého sa vec týka.

(2) Za tento orgán pred súdom v zastúpení štátu (štátnych ústavov a zariadení) koná osoba na to podľa príslušných predpisov povolaná alebo zamestnanec tohto orgánu ním určený; tento orgán môže byť na svoju žiadosť zastúpený aj iným orgánom štátnej správy, advokátom alebo iným zmocnencom.

§ 32
Kto môže byť zmocnencom

(1) Zmocnencom môže byť každá svojprávna osoba, ktorá je občiansky bezúhonná a nie je pokútnikom. Nemôže však ním byť ten, kto bol pozbavený práva vykonávať advokáciu, iba ak ide o zastupovanie jeho manžela alebo inej osoby, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti ako člen rodiny.

(2) Zmocnencom môže byť i jednotná odborová organizácia, ak ide o zastupovanie jej člena; za ňu môžu na súde v zastúpení účastníka konať aj jej zamestnanci.

§ 33

Účastníkovi (zákonnému zástupcovi), ktorý nie je schopný srozumiteľne sa vyjadrovať, môže súd uložiť, aby si ustanovil zmocnenca; ak v takomto prípade nebude zmocnenec ustanovený, postupuje súd tak, ako keby bol účastník (zákonný zástupca) v konaní nečinný. O tom treba účastníka (zákonného zástupcu) poučiť.

§ 34
Preukázanie plnomocenstva

Zmocnenie treba preukázať súdu listinou (plnomocenstvo). Možno ho dať aj ústne do zápisnice.

§ 35
Druhy plnomocenstva

Zmocnenie možno dať pre niekoľko vecí alebo pre určitú věc (procesné plnomocenstvo) alebo pre jednotlivé procesné úkony.

§ 36
Procesné plnomocenstvo

(1) Procesné plnomocenstvo oprávňuje zmocnenca na všetky úkony, ktoré môže vykonať zmocniteľ, a nemožno ho obmedziť.

(2) Ak zmocnenec nie je advokátom, nie je oprávnený ustanoviť za seba zástupcu.

§ 37
Trvanie procesného plnomocenstva

Procesné plnomocenstvo nezaniká smrťou zmocniteľa ani zmenou jeho procesnej spôsobilosti alebo zmenou jeho zákonného zastúpenia.

§ 38
Odvolanie a výpoveď plnomocenstva

(1) Odvolanie plnomocenstva zmocniteľom a výpoveď plnomocenstva zmocnencom sa stanú účinnými voči súdu chvíľou, keď oznámenie o tom dôjde súdu; voči osobám zúčastneným na konaní až chvíľou, keď im boly prostredníctvom súdu oznámené.

(2) Zmocnenec je ešte pätnásť dní od doručenia oznámenia zmocniteľovi, že mu plnomocenstvo vypovedá, oprávnený a zaviazaný konať za zmocniteľa, pokiaľ je to potrebné, aby zmocniteľ neutrpel právnu ujmu.

§ 39

Následky nedostatku plnomocenstva.

(1) Nedostatok plnomocenstva si všíma súd z úradnej povinnosti v každom období konania.

(2) Ak niekto vystupuje ako zmocnenec a nepreukáže plnomocenstvo, súd môže s ním konať, avšak mu uloží, aby v primeranej lehote dodatočne predložil plnomocenstvo. Kým sa tak nestane, súd nemôže vyniesť rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

(3) Ak plnomocenstvo nebude predložené v lehote určenej súdom, postupuje súd tak, ako keby za účastníka nikto nekonal. O tom treba osobu, ktorá vystupuje bez plnomocenstva, poučiť.

(4) Osobe, ktorá vystupovala bez plnomocenstva, súd na návrh uloží, aby nahradila trovy, ktoré spôsobila.

ŠTVRTÁ HLAVA
KONANIE NA SÚDE PRVEJ STOLICE

PRVÝ DIEL
SÚDNA POKONÁVKA PRED ZAČATÍM KONANIA

§ 40

Právne pomery, pri ktorých to povaha veci pripúšťa, možno so schválením sudcu usporiadať súdnou pokonávkou pred začatím konania na ktoromkoľvek okresnom súde. Sudca neschváli pokonávku, ak sa prieči zákonu alebo všeobecnému záujmu.

DRUHÝ DIEL
ZAČATIE KONANIA. NÁVRHY A PODANIA

§ 41
Začatie konania

(1) Konanie na súde prvej stolice sa začína na návrh alebo z úradnej povinnosti. Z úradnej povinnosti sa začne iba vtedy, keď to zákon ustanovuje.

(2) Ak je na začatie konania potrebný návrh, konanie je začaté, len čo návrh došiel na súd (§ 42). Konanie z úradnej povinnosti je začaté, len čo súd vykonal prvý procesný úkon.

§ 42
Návrh na začatie konania

Návrh na začatie konania sa podáva písomným podaním alebo ústne pred sudcom do zápisnice. Návrh treba podať na príslušnom súde; ak sa podá na inom okresnom súde, postúpi ho tento príslušnému súdu.

Všeobecné náležitosti písomných podaní

§ 43

(1) Písomné podania majú obsahovať:

a) označenie súdu;

b) meno a priezvisko, zamestnanie a bydlisko (pracovisko) navrhovateľa a ostatných účastníkov, poprípade ich zákonného zástupcu alebo zmocnenca;

c) výstižné a pravdivé opísanie skutočností a označenie dôkazov, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva;

d) určitý návrh, ak je potrebný;

e) vlastnoručný podpis navrhovateľa, poprípade zákonného zástupcu alebo zmocnenca.

(2) Písomné podania treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov a s potrebným počtom odpisov príloh.

(3) Rovnaké náležitosti ako písomné podania musia mať aj zápisnice, ktoré také podanie nahradzujú.

§ 44

(1) Písomné podania urobené telegraficky, ktoré nemali náležitosti predpísané pre písomné podania, musia sa opakovať písomným podaním alebo ústne do zápisnice.

(2) Ak malo telegrafické podanie ostatné náležitosti predpísané pre písomné podania, treba nedostatok vlastnoručného podpisu [§ 43 ods. 1 písm. e)] odstrániť dodatočným stručným prejavom súhlasu s obsahom telegrafického podania. Prejav súhlasu možno urobiť písomne alebo ústne do zápisnice. Zároveň treba predložiť potrebné prílohy.

(3) Ak nedôjde súdu dodatočné podanie podľa odseku 1 alebo prejav súhlasu podľa odseku 2 do troch dní po dôjdení telegrafického podania, postupuje súd podľa § 45.

§ 45
Odstránenie chýb písomných podaní

(1) Predseda senátu sa stará o odstránenie chýb písomných podaní. Ak nemožno chyby odstrániť inak, vráti podanie účastníkovi, aby podľa pokynu v primeranej lehote chyby odstránil, a poučí ho o následkoch spojených s ich neodstránením.

(2) Ak účastník vráti opravené podanie v lehote určenej súdom, hľadí sa naň tak, ako keby sa bolo stalo v deň, keď bolo po prvé podané.

(3) Ak pokus o odstránenie chyby, ktorá prekáža vecnému vybaveniu písomného podania, ostal bez výsledku, súd odmietne podanie bez ústneho pojednávania.

TRETÍ DIEL
DORUČOVANIE A PREDVOLÁVANIE

§ 46
Spôsob doručovania

(1) Do vlastných rúk adresáta treba doručiť písomnosť len v prípadoch určených zákonom, alebo ak to uzná súd z dôležitých dôvodov za potrebné. K písomnostiam, ktorých doručenie sa musí preukázať, sa pripojí doručenka.

(2) Písomnosti sa doručujú spravidla poštou. Ak to uzná predseda senátu za výhodnejšie, vykoná sa doručenie doručovateľom súdu. Vo zvlášť naliehavých prípadoch môže predseda senátu požiadať o doručenie výkonný orgán príslušného miestneho národného výboru alebo, najmä pri nariadenom predvedení, príslušný orgán Verejnej bezpečnosti. Ak sa má písomnosť doručiť pri úradnom úkone, obstará doručenie orgán, ktorý má úkon vykonať; výkon doručenia sa osvedčí v zápisnici, ktorá sa o úkone spísala.

(3) Niekoľko písomností pre jednu osobu možno doručiť na jednu doručenku len vtedy, ak ide o tú istú vec.

(4) Písomnosť možno doručiť tiež na súde; prevzatie písomnosti sa potvrdí vo spise.

§ 46a
Miesto doručenia

Adresátovi možno písomnosť doručiť v byte, na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

§ 46b
Doručovanie písomností orgánom a organizáciám

(1) Písomnosti, ktoré treba doručiť súdom, prokurátorom, vyšetrovacím orgánom alebo iným štátnym orgánom, ďalej ústavom, podnikom a iným organizáciám a sú určené do vlastných rúk, treba doručiť osobe oprávnenej podľa zákona alebo štatútu orgán alebo organizáciu zastupovať.

(2) Písomnosti, ktoré netreba doručiť do vlastných rúk, doručujú sa osobám oprávneným za orgány a organizácie písomnosti prijímať. Ak nie sú také osoby, doručujú sa ktorémukoľvek prítomnému zamestnancovi, ktorý je ochotný ich prijať.

§ 46c

Písomnosti určené vojakom v činnej službe a príslušníkom ozbrojených sborov v činnej službe možno v jednotlivých prípadoch doručiť prostredníctvom náčelníka týchto osôb; ak nie je známy, môže sa tak stať, ak ide o vojakov, prostredníctvom veliteľa posádky, a ak ide o ostatných príslušníkov ozbrojených sborov, prostredníctvom najbližšieho orgánu Verejnej bezpečnosti.

§ 46d

Písomnosti určené osobám, ktoré sú vo väzbe alebo na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, doručujú sa prostredníctvom správy väzenského ústavu.
Náhradné doručenie

§ 47
Postup pri písomnostiach, ktoré sa nedoručujú do vlastných rúk

(1) Ak nebol adresát zastihnutý v byte, kde sa má písomnosť doručiť, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, môže sa písomnosť doručiť inej osobe v byte spolubývajúcej, ak je ochotná a spôsobilá písomnosť prevziať.

(2) Ak nebol adresát zastihnutý na svojom pracovisku, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, možno písomnosť doručiť niektorému jeho spolupracovníkovi, ak je ochotný ju prevziať.

(3) Písomnosť sa nesmie náhradne doručiť odporcovi alebo osobe, ktorá má záujem na veci; takéto doručenie je neúčinné.

(4) Ak sa nezdržuje adresát v mieste určenia a ak môže doručovateľ zistiť nové miesto jeho pobytu, zašle písomnosť na novú adresu, ak nie je na zásielke výslovne uvedené, že doručenie mimo miesto určenia je vylúčené.

§ 47a
Uloženie písomnosti

(1) Ak nemožno doručiť písomnosť ani náhradne podľa § 47, hoci sa adresát v mieste doručenia zdržuje, uloží ju:

a) poštový doručovateľ na poštovom úrade, a ak nie je v mieste doručenia poštový úrad, u výkonného orgánu miestneho národného výboru,

b) doručovateľ súdu na súde, ak doručuje v sídle súdu, ináč u výkonného orgánu miestneho národného výboru,

c) orgán miestneho národného výboru u výkonného orgánu miestneho národného výboru.

(2) O uložení písomnosti upovedomí doručovateľ adresáta oznámením, ktoré zanechá v jeho byte alebo v jeho schránke na listy alebo na jeho pracovisku, alebo pripevní na dverách jeho bytu alebo na inom vhodnom mieste; podľa možnosti upovedomí o tom aj osoby zo susedstva alebo jeho spoluzamestnancov na pracovisku. Tieto okolnosti, ako aj deň a miesto uloženia písomnosti, poznamená doručovateľ na doručenke a vráti ju súdu.

(3) Deň, keď sa písomnosť uložila, sa považuje za deň jej doručenia. Takéto uloženie má účinok doručenia, i keď sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel.

§ 47b
Náhradné doručenie pri doručovaní do vlastných rúk

Ak nemožno písomnosť doručiť do vlastných rúk príjemcu, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, zanechá doručovateľ na niektorom z miest uvedených v § 47a ods. 2 písomnú výzvu, aby bol v určitý deň a hodinu prítomný na prijatie písomnosti. Ak sa tejto výzve nevyhovie, uloží doručovateľ písomnosť (§ 47a ods. 1) a v oznámení o uložení (§ 47a ods. 2) uvedie, že si príjemca má doručovanú písomnosť do troch dní vyzdvihnúť. Ak sa písomnosť uložila a príjemca si ju v lehote troch dní nevyzdvihne, považuje sa posledný deň lehoty za deň, keď doručenie sa vykonalo, i keď sa príjemca o uložení písomnosti nedozvedel.

§ 48
Doručovanie zmocnencovi

(1) Ak má účastník zmocnenca s procesným plnomocenstvom, doručujú sa písomnosti zmocnencovi.

(2) Ak má niekoľko účastníkov spoločného zástupcu (zákonného zástupcu alebo zmocnenca), doručenie je vykonané pre všetkých účastníkov, ak bola písomnosť odovzdaná tomuto zástupcovi v jedinom vyhotovení.

§ 49
Zmocnenec na prijímanie písomností

Ak by bolo doručovanie účastníkovi spojené s ťažkosťami alebo prieťahmi, možno mu uložiť, aby v lehote určenej súdom oznámil zmocnenca na prijímanie písomností; ak neoznámi v takomto prípade zmocnenca, budú sa písomnosti určené pre neho ukladať na súde s účinkami doručenia. O tom treba účastníka poučiť.

§ 50
Odopretie prijatia doručovanej písomnosti

(1) Ak odoprie adresát bezdôvodne písomnosť prijať, poučí ho doručovateľ o následkoch odopretia prijatia, poznamená to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia prijatia a písomnosť vráti súdu.

(2) Ak uzná súd, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď sa prijatie odoprelo.

Doručenie verejnou vyhláškou Ustanovenie opatrovníka

§ 51

(1) Účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, doručí sa verejnou vyhláškou, a to tak, že sa doručovaná písomnosť pripevní na čas pätnásť dní na návestnú tabuľu súdu. Uplynutím tohto času sa považuje doručenie za vykonané.

(2) Toto ustanovenie sa použije aj v prípadoch, keď sa nepodarilo doručiť účastníkovi na jeho známu adresu do cudziny.

§ 52

(1) Ak prislúcha účastníkovi uvedenému v § 51 vykonať podľa obsahu doručovanej písomnosti nejaký procesný úkon, ustanoví mu súd opatrovníka. Súd oznámi vyhláškou, ktorá sa pripevní na čas aspoň pätnásť dní na návestnú tabuľu súdu, ustanovenie opatrovníka, jeho meno, priezvisko a bydlisko, stručný údaj o obsahu doručovanej písomnosti s označením súdu a prejednávanej veci, ako aj to, že opatrovník bude zastupovať účastníka, ktorému bol ustanovený, dotiaľ, kým účastník sám nevystúpi alebo nepomenuje zmocnenca.

(2) Ak je to potrebné, môže súd nariadiť, aby bola vyhláška uverejnená aj v novinách alebo iným spôsobom.

(3) Doručenie sa pokladá za vykonané, len čo bola vyhláška pripevnená na návestnú tabuľu súdu a písomnosť doručená opatrovníkovi.

§ 52a
Predvolávanie

(1) Predvolávanie na jednotlivé úkony sa robí spravidla písomne, alebo pokiaľ je to možné, ústne, v naliehavých prípadoch tiež telegraficky alebo telefonicky. Ak bola niektorá osoba predvolaná ústne, telegraficky alebo telefonicky, urobí sa o tom záznam vo spise; ak bola predvolaná ústne pri výsluchu, poznamená sa to v zápisnici. V písomnom predvolaní sa uvedú zákonné následky spojené s tým, keby sa predvolaný bez dôvodov neustanovil.

(2) Vojaci v činnej službe a príslušníci ozbrojených zborov v činnej službe sa predvolávajú prostredníctvom ich náčelníka. Ak nie je známy náčelník vojakov v činnej službe, predvolávajú sa prostredníctvom veliteľa posádky; ak nie je známy predstavený príslušníkov Verejnej bezpečnosti v činnej službe, predvolávajú sa prostredníctvom najbližšej súčasti Verejnej bezpečnosti.

§ 53
Právomoc predsedu senátu pri doručovaní a predvolávaní

Nariadenie o doručovaní a predvolávaní vydáva predseda senátu; rozhoduje tiež o všetkých iných opatreniach týkajúcich sa doručovania a predvolávania včítane ustanovenia opatrovníka.

ŠTVRTÝ DIEL
SKÚMANIE PRÍSLUŠNOSTI A PRÁVOMOCI

§ 54

(1) Prv než súd začne konať vo veci samej, skúma z úradnej povinnosti svoju príslušnosť.

(2) Ak sa konanie začalo na návrh, súd skúma svoju príslušnosť podľa navrhovateľových údajov. Ale ak má pochybnosť o správnosti týchto údajov alebo ak sa namieta neprísluš nosť, súd vyšetrí okolnosti rozhodné pre určenie príslušnosti, a to aj z úradnej povinnosti.

§ 55

(1) Iný účastník ako navrhovateľ môže namietať neprísluš nosť súdu iba pri prvom procesnom úkone, ktorý mu prislúcha, a to prv než sa pustí do konania vo veci samej. Námietku musí odôvodniť.

(2) Ak nebola vznesená námietka neprísluš nosti a súd začal konať vo veci samej, je príslušný, i keď niektorý účastník, ktorý vstúpi do konania neskoršie, namietne neprísluš nosť pri svojom prvom procesnom úkone.

§ 56

(1) Ak súd zistí, že je neprísluš ný, a ak sa dá podľa údajov navrhovateľa alebo podľa výsledkov vyšetrenia zistiť, a to bez vypočutia iného účastníka ako navrhovateľa, príslušný súd, súd vysloví svoju neprísluš nosť a po právoplatnosti usnesenia postúpi vec príslušnému súdu, ktorý je týmto usnesením viazaný; ak bol iný účastník ako navrhovateľ vypočutý, postúpi vec ihneď s tým istým účinkom.

(2) Ak nemožno zistiť príslušný súd ani podľa údajov navrhovateľa ani podľa výsledkov vyšetrenia, súd návrh odmietne. Ale ak zistí, že ide o prípad uvedený v § 12, postúpi vec Najvyššiemu súdu na určenie príslušného súdu.

§ 57

(1) Súd si všíma z úradnej povinnosti v každom období konania:

a) či vec patrí do právomoci československých súdov;

b) či vec nepatrí do právomoci niektorého osobitného súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy) alebo či malo predchádzať súdnemu konaniu iné konanie;

c) či o tej istej veci nebolo už vydané súdne rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným, alebo či o tej istej veci netrvá konanie na tomto alebo inom súde, ktoré sa začalo skôr.

(2) Ak sa ukáže, že je tu niektorá z týchto prekážok, súd zruší doterajšie konanie a rozhodnutia azda už vynesené; ak sa konanie začalo na návrh, súd okrem toho návrh odmietne.

(3) Ak súd odmietne návrh podľa odseku 1 písm. b) a ak sa dá z návrhu na začatie konania zistiť, ktorý osobitný súd alebo úrad (orgán verejnej správy) je príslušný vo veci, postúpi návrh po právoplatnosti usnesenia o odmietnutí príslušnému súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy). O tom treba upovedomiť navrhovateľa súčasne s doručením usnesenia o odmietnutí návrhu.

§ 58

(1) Hmotnoprávne účinky spojené s podaním návrhu ostávajú zachované, ak súd postúpil návrh inému súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy), alebo ak bol návrh znovu podaný na príslušnom súde alebo úrade (u orgánu verejnej správy) do tridsiatich dní od právoplatnosti usnesenia o odmietnutí návrhu.

(2) Ak predchádzalo súdnemu konaniu v pracovných veciach rozhodcovské konanie a navrhovateľ v konaní náležite pokračoval, zostávajú zachované právne účinky podľa odseku 1 spojené s podaním návrhu u rozhodcovského orgánu.

PIATY DIEL
PRIEBEH KONANIA

§ 59
Postup v konaní

Súd postupuje v konaní z úradnej povinnosti a vedie ho tak, aby sa zistil skutočný stav veci čo najúčelnejšie a najrýchlejšie. Všetkým účastníkom treba dať rovnakú príležitosť, aby uplatnili svoje práva a aby sa vyjadrili.

§ 60
Povinnosť účastníkov

Účastníci sú povinní uviesť súdu pravdivo a úplne všetky skutkové okolnosti odôvodňujúce ich návrhy, ako aj okolnosti, na ktoré sa ich súd spýta.
Ústne pojednávanie

§ 61

Predseda senátu nariadi na prejednanie veci ústne pojednávanie, ak sa nemá podľa zákona rozhodnúť bez ústneho pojednávania.

§ 62

(1) Predseda senátu predvolá účastníkov a iné osoby, ktoré sa majú vypočuť na ústnom pojednávaní.

(2) Predseda senátu pripraví ústne pojednávanie tak, aby bolo zpravidla možné vec prejednať a skončiť na jedinom pojednávaní. V zložitejších prípadoch môže predseda senátu najmä účastníkom uložiť, aby sa v lehote, ktorú im určí, vyjadrili písomne alebo ústne do zápisnice o skutkovom základe prejednávanej veci a označili dôkazy. Môže im tiež uložiť, aby predložili listiny.

§ 63

(1) Ústne pojednávanie je verejné.

(2) Verejnosť možno vylúčiť pre celé ústne pojednávanie alebo pre jeho časť, len ak by verejným prejednaním veci boli ohrozené štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo, mravnosť alebo dôležité záujmy účastníkov. Usnesenie o vylúčení verejnosti sa verejne vyhlási. Súd môže však v takom prípade z dôležitých dôvodov dovoliť jednotlivým osobám, aby boli prítomné.

(3) I keď bola verejnosť vylúčená, rozhodnutie vo veci sa vyhlási verejne.

§ 64

(1) Ústne pojednávanie vedie predseda senátu.

(2) Z dôležitého dôvodu môže predseda senátu - na ústnom pojednávaní senát - ústne pojednávanie odročiť, a to buď na návrh alebo z úradnej povinnosti. Na začiatku nového ústneho pojednávania predseda senátu vyloží doterajší stav konania. Ak sa zmenilo zloženie senátu, predseda senátu oznámi podľa spisov celý obsah prednesov a vykonaných dôkazov.

(3) Ak sa niektorý účastník ohradí proti opatreniu, ktoré urobil predseda senátu, rozhodne senát.

(4) O skončení ústneho pojednávania rozhoduje senát.

§ 65

(1) Predseda senátu dbá, aby bol zachovaný poriadok a vážnosť ústneho pojednávania. Ak treba vykázať z pojednávacej miestnosti osobu, ktorá ruší pojednávanie, či ide o poslucháča alebo o osobu zúčastnenú na pojednávaní, rozhodne o tom senát. Okolnosti, pre ktoré sa zakročilo proti osobe rušiacej pojednávanie, sa uvedú v zápisnici.

(2) Ak bol takto z pojednávacej miestnosti vykázaný účastník, má to tie isté následky, ako keby sa bol vzdialil dobrovoľne. Vykázanie zástupcu nemôže byť na ujmu zastúpeného.

(3) Ak dôjde pre neprístojné správanie sa niektorej osoby k odročeniu ústneho pojednávania, uloží jej súd náhradu trov, ktoré tým vznikli.

§ 66

(1) Ústne pojednávanie sa koná v prítomnosti zapisovateľa, ktorý spíše o pojednávaní zápisnicu.

(2) Zápisnica má obsahovať najmä:

a) označenie súdu;

b) miesto, čas a predmet pojednávania;

c) mená a priezviská úradných osôb, ktoré sa zúčastnili na pojednávaní, a mená a priezviská prítomných účastníkov a ich zástupcov;

d) stručný, ale výstižný opis priebehu pojednávania, najmä podané návrhy, obsah súdnej pokonávky a výroky rozhodnutí s poznámkou, že bolo dané poučenie o opravných prostriedkoch.

§ 67

(1) Zápisnicu podpíše predseda senátu, zapisovateľ, účastníci, ich zástupcovia a tlmočník; ak zápisnica obsahuje súdnu pokonávku alebo výrok rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, podpíšu ju aj členovia senátu. Ak sa účastník alebo zástupca vzdiali pred podpisom, poznamená sa to v zápisnici; ak odoprie podpis, poznamenajú sa tu aj dôvody, ktoré uviedol.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu, podpíše ju iný člen senátu. Ak nemôže iná osoba pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu, nie je potrebný jej podpis. Dôvod, prečo podpis odpadol, sa poznamená v zápisnici.

(3) Námietky proti zneniu zápisnice pojme súd do zápisnice alebo uloží účastníkovi, aby ich podal písomne.

§ 68
Iné pojednávania a podobné sudcovské úkony

Ustanovenia platné pre ústne pojednávanie sa použijú primerane podľa povahy veci na iné pojednávania a podobné sudcovské úkony.

§ 69
Výsluch účastníka

Ak to súd pokladá za potrebné, môže účastníka kedykoľvek za konania vyslúchnuť. Preto mu môže uložiť, aby sa ustanovil osobne; ak sa účastník bez ospravedlnenia neustanovil, súd ho môže dať predviesť.

§ 69a
Predvádzanie

(1) O predvedenie sa požiada príslušná súčasť Verejnej bezpečnosti; o predvedenie maloletého sa požiada príslušná súčasť Verejnej bezpečnosti, len ak nemožno predvedenie vykonať zamestnancom súdu alebo orgánu povereného starostlivosťou o mládež.

(2) O predvedenie vojakov v činnej službe a príslušníkov ozbrojených zborov sa požiada ich náčelník.

(3) Nariadenie o predvedenie vydáva predseda senátu, ktorý tiež rozhoduje o všetkých iných opatreniach týkajúcich sa predvedenia.

§ 70
Predbežné otázky

(1) Pre svoje rozhodnutie je súd oprávnený urobiť si úsudok i o predbežných otázkach, o ktorých by patrilo rozhodnúť inému súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy).

(2) Ale ak sa už začalo konanie o predbežnej otázke na príslušnom súde alebo u úradu (orgánu verejnej správy), alebo ak je tu podozrenie z trestného činu alebo priestupku a odsúdenie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, súd zpravidla preruší konanie až do právoplatného rozhodnutia o predbežnej otázke alebo o trestnom čine alebo o priestupku.

§ 71
Spojenie niekoľkých vecí

Súd môže spojiť na spoločné konanie, poprípade i rozhodnutie, veci, ktoré sú u neho začaté a spolu súvisia, či už medzi tými istými alebo inými účastníkmi.

§ 72
Zmena návrhu

Účastníci môžu za konania meniť svoje návrhy vo veci samej. Súd nepripustí zmenu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohly byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

Vzatie návrhu späť, uznanie a vzdanie sa nároku, súdna pokonávka

§ 73

Ak je na začatie konania potrebný návrh účastníka, navrhovateľ môže vziať návrh späť, kým súd nezačal konať vo veci samej. Ak vzatie návrhu späť dôjde rozhodujúcemu súdu neskoršie, najneskoršie však do rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súd rozhodne o vzatí návrhu späť, a ak mu prizná účinnosť, konanie zastaví.

§ 74

Kým súd nerozhodol vo veci samej, zaviazaný môže na súde nárok uznať a oprávnený sa môže na súde svojho nároku vzdať. Súd rozhodne, či prejavu účastníka prizná účinnosť. Ak prizná prejavu účinnosť, nevydá o tom osobitné usnesenie, ale rozhodne podľa prejavu účastníka.

§ 75

Pokiaľ to povaha veci pripúšťa, účastníci môžu skončiť konanie aj súdnou pokonávkou. Súd rozhodne o schválení pokonávky. O pokonávku, ktorú možno schváliť, má sa súd vždy pokúsiť.

§ 76

Súd neprizná účinnosť vzatiu návrhu späť, uznaniu alebo vzdaniu sa nároku a neschváli pokonávku, ak sa prejav účastníka prieči zákonu alebo všeobecnému záujmu. Ak súd neprizná prejavu účinnosť alebo ak neschváli pokonávku, pokračuje v konaní.
Nečinnosť účastníkov

§ 77

Nečinnosť účastníkov neprekáža pokračovať v konaní

§ 78

(1) Ak účastník v danej lehote nepodal vyjadrenie alebo sa, hoci bol predvolaný na výsluch, neustanovil, predpokladá sa, že sa nemieni vyjadriť.

(2) Ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určenej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať jeho súhlas.

§ 79

Ak sa riadne predvolaný účastník neustanovil na ústne pojednávanie, pojednáva sa v jeho neprítomnosti; ale ak dôjde k odročeniu pojednávania, treba účastníka znova predvolať.

Prerušenie konania

§ 80

(1) Ak účastník, ktorý nie je zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom, zomrie, stratí procesnú spôsobilosť alebo sa nemôže zúčastniť na konaní pre trvalejšiu prekážku, súd posúdi, aké vhodné opatrenie má urobiť.

(2) Súd môže konanie prerušiť alebo ustanoviť opatrovníka a v konaní pokračovať. Súd ustanoví opatrovníka a pokračuje v konaní najmä vtedy, ak by sa prerušením zmaril účel konania alebo ak by vznikla ostatným účastníkom nepomerná ujma.

(3) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa použijú primerane, ak nastali okolnosti uvedené v odseku 1 u zákonného zástupcu, ktorý nebol zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom.

§ 81

Prerušenie má ten účinok, že sa nekonajú pojednávania a že lehoty podľa tohto zákona neplynú.

§ 82

(1) I keď súd konanie nepreruší, lehoty neplynú (§ 81) pre toho, kto zomrel alebo stratil procesnú spôsobilosť a nebol v konaní zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom, kým nie je ustanovený opatrovník alebo kým niekto nevstúpi namiesto neho do konania.

(2) Toto ustanovenie sa použije primerane, ak nastanú také okolnosti u zákonného zástupcu, ktorý nie je zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom.

§ 83

Súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie. Po odpadnutí prekážky pokračuje súd z úradnej povinnosti v konaní a lehoty začnú plynúť znova.

Lehoty

§ 84

Ak zákon neustanovuje určité lehoty, má súd určiť na vykonanie procesných úkonov primeranú lehotu. Súd môže lehotu, ktorú určil, z dôležitých dôvodov predĺžiť alebo skrátiť.

§ 85

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, ktorého sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa posledného týždňa alebo mesiaca, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením odpovedá

dňu, ktorého sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak tento deň v poslednom mesiaci lehoty chýba, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak koniec lehoty pripadne na deň pracovného pokoja, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

(4) Dni poštovej dopravy sa do lehoty nezapočítavajú.

§ 86
Navrátenie do predošlého stavu

(1) Ak účastník alebo jeho zástupca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal procesný úkon, ktorý mu prislúchal, a preto bol z tohto úkonu vylúčený, môže sa domáhať navrátenia do predošlého stavu.

(2) Návrh na navrátenie do predošlého stavu treba podať do pätnástich dní odo dňa, keď odpadol dôvod zmeškania, a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon, pokiaľ je to podľa povahy veci možné. O návrhu rozhodne usnesením súd, na ktorom sa mal zmeškaný úkon vykonať, a to - ak to považuje za potrebné - po ústnom pojednávaní.

(3) Návrh nemá odkladný účinok. Avšak súd, ktorý o ňom rozhoduje, môže na žiadosť účastníka i bez vypočutia odporcu nariadiť odklad konania alebo exekúcie, ak sa podľa prednesených údajov javí pravdepodobným, že návrh bude mať úspech. Na žiadosť účastníka môže súd odklad odvolať.

§ 87
Nazretie do súdnych spisov

(1) Účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdnych spisov, vynímajúc zápisnice o poradách súdu, a môžu si z nich urobiť odpisy alebo výpisy.

(2) Tretie osoby môžu nazrieť do súdnych spisov a urobiť si z nich odpisy alebo výpisy len so svolením predsedu senátu.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí aj pre znalcov. Znalcom, ktorí nemôžu podať spoľahlivý posudok bez zovrubného preštudovania spisov, môže predseda senátu spisy vypožičať.

ŠIESTY DIEL
DOKAZOVANIE

Dokazovanie všeobecne

§ 88

(1) Účastník má navrhnúť a označiť dôkazné prostriedky, ktorými chce dokázať pravdivosť jednotlivých skutkových tvrdení.

(2) Súd z úradnej povinnosti zadováži a vykoná aj také dôkazy, ktoré nenavrhol žiadny účastník, ak sú pre rozhodnutie významné.

§ 89

Skutočnosti všeobecne známe a skutočnosti, ktoré sú súdu známe z jeho úradnej činnosti, zásadne netreba dokazovať. Avšak súd podľa potreby účastníkov na tieto skutočnosti upozorní.

§ 90

Netreba dokazovať skutočnosti, pre ktoré zákon ustanovuje domnienku. Vyvrátiť domnienku je prípustné, pokiaľ to zákon nevylučuje.

§ 91

Zvyklosti platné v určitom mieste alebo odbore, stanovy právnických osôb, miestne a iné podobné osobitné predpisy treba dokazovať, iba pokiaľ nie sú súdu známe.

§ 92

Ak rozhodnutie závisí od toho, či bol spáchaný trestný čin alebo priestupok a kto ho spáchal, je súd viazaný čo do týchto okolností obsahom právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia trestného súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy) v trestnej veci.

§ 93

Pri zisťovaní skutkového stavu zhodnotí súd výsledky vykonaného dokazovania, berúc starostlivo do úvahy všetko, čo vyšlo najavo alebo čo sa stalo za konania, v to počítajúc i to, čo účastníci za konania uviedli.

§ 94

Ak je nárok istý čo do základu, ale jeho výšku nemožno buď vôbec bezpečne zistiť alebo len s nepomernými ťažkosťami, môže ju súd určiť podľa voľného uváženia.

§ 95

(1) Dokazovanie vykonáva rozhodujúci súd, ktorý však môže zo závažných dôvodov o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd.

(2) Na pripravenie rozhodnutia senátu môže i predseda senátu dať vykonať dožiadaným súdom jednotlivé dôkazy, ktorých vykonanie priamo senátom by robilo ťažkosti.

(3) V odôvodnených prípadoch môže senát vykonaním jednotlivých dôkazov poveriť predsedu alebo niektorého člena senátu.

§ 96

(1) Dožiadaný alebo poverený sudca vo veci, o ktorej sa má rozhodnúť po ústnom pojednávaní, upovedomí účastníkov o pojednávaní nariadenom na dokazovanie, ak sa vopred nevzdali práva účasti.

(2) Neprítomnosť riadne upovedomených účastníkov neprekáža vykonať dôkazy.

§ 97

Predseda senátu oznámi výsledky dokazovania, ktoré vykonal dožiadaný alebo poverený sudca.

§ 98

Senát môže v každom prípade nariadiť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali.

§ 99
Dôkazné prostriedky

(1) Dôkazné prostriedky sú všetky prostriedky spôsobilé na zistenie pravdy; najmä sú to svedkovia, znalci, listiny a ohliadka.

(2) Tie isté prostriedky možno použiť na spravdepodobnenie.

Svedkovia

§ 100

(1) Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť na súd a vypovedať ako svedok.

(2) Riadne predvolanému svedkovi, ktorý bez náležitého ospravedlnenia nesplní túto občiansku povinnosť, môže súd uložiť náhradu spôsobených trov a pokutu do 5000 Kčs. Ak sa svedok neustanoví ani na opätovné predvolanie, môže mu súd uložiť náhradu ďalších trov, opätovnú pokutu a dať ho predviesť na jeho trovy. Vymožené pokuty pripadajú štátu. O spôsobe predvedenia platia ustanovenia § 69a.

(3) Ak svedok dodatočne ospravedlní svoje neustanovenie sa, môže súd vyslovené následky neustanovenia sa zrušiť.

§ 101

Pred výsluchom súd poučí svedka o dôvodoch, pre ktoré nemožno ho vyslúchať a pre ktoré by mohol odoprieť svedectvo, a o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčovať. Ďalej ho poučí o význame svedeckej výpovede s hľadiska občianskej cti a o trestných následkoch krivej výpovede.

§ 102

Ako svedka nemožno vyslúchať toho, kto by výpoveďou:

a) prezradil štátne tajomstvo;

b) porušil štátom výslovne uloženú alebo štátom uznanú povinnosť mlčanlivosti, pokiaľ ho od nej neoslobodil príslušný orgán alebo ten, v záujme koho má túto povinnosť.

§ 103

(1) Svedok môže odoprieť výpoveď, ak by výpoveďou mohol spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám. Jeho blízkymi osobami sú jeho manžel, osoby, ktoré sú s ním alebo s jeho manželom príbuzné buď v priamom alebo pobočnom pokolení včítane až do bratranca (sesternice), a iné osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny; príbuzenskému pomeru sa rovná pomer založený osvojením.

(2) Svedok musí oznámiť súdu dôvod odopretia výpovede. O oprávnenosti odoprieť výpoveď rozhodne súd, ktorý svedka vyslúcha.

(3) Svedkovi, ktorý bez udania dôvodu alebo po neuznaní predneseného dôvodu odoprie svedčiť, hoci bol upozornený na následky, môže súd uložiť náhradu trov spôsobených odopretím výpovede a pokutu do 5000 Kčs. Vymožené pokuty pripadajú štátu.

§ 104

Na začiatku výsluchu spýta sa súd svedka na jeho meno, priezvisko, vek, rodinný stav, zamestnanie, bydlisko, ďalej na jeho pomer k účastníkom, poprípade aj na iné okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na jeho hodnovernosť. Potom sa dá svedkovi príležitosť, aby súvisle uviedol všetko, čo vie o predmete výsluchu. Svedkovi treba dať otázky potrebné na vysvetlenie a doplnenie výpovede, najmä na objasnenie, odkiaľ má svoje vedomosti.

§ 105

Svedka vyslúcha predseda senátu. Členovia senátu, prokurátor a so súhlasom predsedu účastníci a znalci môžu dávať svedkovi otázky.

§ 106

Predseda senátu môže svedkovi zakázať, aby bol prítomný pri prejednávaní veci.

§ 107

(1) Svedok má nárok na náhradu potrebných hotových výdavkov a ušlej odmeny za prácu. Nárok svedka zaniká, ak ho svedok neuplatní najneskoršie do troch dní po svojom výsluchu, a ak nedôjde k výsluchu, do troch dní po tom, keď mu to bolo oznámené.

(2) O svedočnom rozhodne predseda senátu; usnesenie o tom sa nedoručuje.

Znalci

§ 108

(1) Ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, súd priberie zpravidla po vypočutí účastníkov jedného alebo viac znalcov, aby podali posudok.

(2) Namiesto znalca pribratého pôvodne môže súd pribrať iného znalca.

(3) Súd môže tiež požiadať príslušné úrady (orgány verejnej správy) alebo ústavy, aby podaly alebo preskúmaly znalecký posudok.

§ 109

Za znalca nemožno pribrať toho, u koho sa vyskytuje dôvod obdobný dôvodu, pre ktorý je vylúčený sudca. Znalec je povinný oznámiť súdu skutočnosti nasvedčujúce jeho vylúčeniu; ak to neurobí, zodpovedá účastníkom za trovy, ktoré tým zavinil.

§ 110

(1) Znalcovi možno uložiť, aby posudok podal písomne.

(2) Niekoľko znalcov možno vypočuť spoločne; znalci môžu podať spoločný posudok.

§ 111

O náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon (znalečné), uplatňovaných podľa osobitných predpisov, rozhoduje predseda senátu; ak nebolo znalečné účtované do konca konania alebo v lehote určenej predsedom, rozhodne o ňom predseda z úradnej povinnosti. Rozhodnutie o znalečnom sa doručuje aj tomu, kto ho účtoval.

§ 112

Ustanovenia §§ 100 až 105 platia pre znalcov primerane. Ako znalec je však povinný byť činný len ten, koho na podanie znaleckého úkonu označil orgán alebo organizácia socialistického sektora, ktoré o to súd požiadal, poprípade ten, kto určitý odbor vykonáva ako svoje povolanie.

Listiny

§ 113

(1) Súd môže uložiť účastníkovi, o ktorom je podľa výsledkov doterajšieho konania známe, že má listinu potrebnú na dôkaz, aby ju predložil.

(2) Ak účastník bezdôvodne odoprie listinu predložiť, súd použije proti nemu ustanovenia o právnych následkoch bezdôvodného odopretia svedeckej výpovede.

§ 114

(1) Súd môže aj tretej osobe uložiť, aby mu listinu, ktorú má, predložila na nazretie. Ak súd po nazretí zistí, že listinou možno dokázať okolnosť dôležitú pre objasnenie skutkového stavu, vykoná listinou dôkaz.

(2) Ak tretia osoba bezdôvodne odoprie predložiť listinu súdu na nazretie, súd použije proti nej ustanovenia o právnych následkoch bezdôvodného odopretia svedeckej výpovede.

§ 115

(1) O predložení listiny účastníkom a tretími osobami platia obdobne ustanovenia §§ 102 a 103.

(2) O nároku tretích osôb na náhradu platí obdobne ustanovenie § 107.

§ 116

Súd môže sám zadovážiť listinu od iného súdu alebo od úradu (orgánu verejnej správy).

§ 117

Na vykonanie dôkazu na ústnom pojednávaní oznámi súd obsah predloženej listiny alebo jej príslušnej časti účastníkom a vyzve ich, aby sa o nej vyjadrili.

§ 118

(1) Verejnými sú listiny, ktoré vydaly československé súdy alebo úrady (orgány verejnej správy) v medziach svojej právomoci a v predpísanej forme, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými zákonnými predpismi vyhlásené za verejné.

(2) Verejné listiny podávajú, pokiaľ nie je dokázaný opak, dôkaz o pravdivosti toho, že nariadenie alebo vyhlásenie v nich obsiahnuté vydal ich výstavca, ako aj toho, čo je v nich osvedčené alebo potvrdené.

(3) Každá iná listina je súkromnou listinou, ktorú súd zhodnotí ako iný dôkazný prostriedok.

Ohliadka

§ 119

Súd po prípadnom vypočutí účastníkov určí, v akom smere a akým spôsobom sa vykoná ohliadka.

§ 120

(1) O povinnosti účastníkov a tretích osôb predložiť predmet ohliadky, poprípade o ich povinnosti dať súhlas na vykonanie ohliadky, platia obdobne ustanovenia §§ 113 až 115.

(2) O nároku tretích osôb na náhradu platí obdobne ustanovenie § 107.

§ 121

Ohliadku predmetu nemožno vykonať, ak by bola spojená s prezradením štátneho tajomstva alebo s porušením štátom výslovne uloženej alebo štátom uznanej povinnosti mlčanlivosti.

§ 122
Ostatné dôkazné prostriedky

Spôsob vykonania dôkazov inými dôkaznými prostriedkami určí súd podľa ich povahy.
Zabezpečenie dôkazov

§ 123

Pred začatím konania možno na žiadosť účastníka, a za konania i z úradnej povinnosti zabezpečiť dôkaz, ak je obava, že dôkaz nebude možné neskoršie vykonať vôbec alebo iba s veľkými ťažkosťami.

§ 124

(1) Návrh na zabezpečenie dôkazu sa podáva na rozhodujúcom súde a v naliehavom prípade, alebo ak sa konanie dosiaľ nezačalo, na okresnom súde, v obvode ktorého je ohrozený dôkazný prostriedok.

(2) V návrhu na zabezpečenie dôkazu treba uviesť odporcu, poprípade dôvod, prečo ho nemožno uviesť, ďalej označiť skutočnosti, ktoré sa majú dokázať, a dôkazné prostriedky.

§ 125

Zabezpečenie dôkazu vykoná sudca spôsobom predpísaným pre dôkaz, o ktorý ide. Pozve naň navrhovateľa a jeho odporcu, ak je známy.

§ 126

Trovy zabezpečenia dôkazu, vykonaného pred začatím konania, znáša navrhovateľ. Tým nie je dotknutý jeho prípadný nárok na ich náhradu v neskoršom konaní.

SIEDMY DIEL

TROVY KONANIA

Povinnosť znášať a nahradiť trovy konania

§ 127

(1) Každý účastník znáša sám trovy spojené so svojimi procesnými úkonmi a trovy úkonov, ktoré v jeho záujme nariadil súd z úradnej povinnosti; trovy spojené s ustanovením a činnosťou opatrovníka znáša ten, kto dal podnet na jeho ustanovenie, a ak tu taký podnet nie je, ten, v záujme koho bol opatrovník ustanovený.

(2) Pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak, znášajú účastníci tieto trovy bez nároku na ich náhradu.

§ 128

(1) Súd uloží účastníkovi, v záujme ktorého nariadil z úradnej povinnosti úkon vyžadujúci trovy, alebo účastníkovi, ktorého úkon dal na vznik trov podnet, aby zložil preddavok. Rovnako postupuje mimo ústneho pojednávania predseda senátu.

(2) Ak tento preddavok nebol včas zložený, súd posúdi, či sa má zamýšľaný úkon predsa vykonať, alebo či sa má od neho upustiť; ak sa procesný úkon vykoná, znáša síce štát trovy s ním spojené, ale vymáha ich od účastníka exekúciou.

(3) Štátu nemožno uložiť, aby zložil preddavok alebo akúkoľvek zábezpeku.

§ 129

(1) Súd prizná účastníkovi náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo obranu práva, včítane trov právneho zastúpenia, ak účastník mal proti odporcovi plný úspech vo veci.

(2) Ak mal účastník vo veci len čiastočný úspech, súd tieto trovy pomerne rozdelí, poprípade ich vzájomne zruší.

(3) I keď mal účastník vo veci len čiastočný úspech, môže mu súd priznať náhradu všetkých týchto trov, ak mal neúspech len v pomerne nepatrnej časti svojho nároku, alebo ak záviselo určenie výšky jeho nároku od voľného uváženia súdu alebo od znaleckého posudku.

§ 130

Súd môže výnimočne z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkovi uložiť, aby znášal bez nároku na náhradu svoje trovy konania, počítajúc v to trovy právneho zastúpenia, alebo ich časť, i keď mal v konaní úspech.

§ 131

Účastník je povinný nahradiť trovy odporcovi, ktorý nedal príčinu na uplatnenie nároku na súde a včas ho uznal.

§ 132

Účastníkovi, jeho zákonnému zástupcovi alebo zmocnencovi môže súd uložiť, aby znášali bez nároku na náhradu alebo nahradili trovy, vzniknuté náhodou, ktorá sa im prihodila, alebo trovy, ktoré spôsobili svojím zavinením, najmä zbytočnou rozvlačnosťou podaní, oneskorenými prednesmi alebo ich zmenou, nepravdivými tvrdeniami alebo neodôvodnenými návrhmi.

§ 133

(1) Trovy procesných úkonov prokurátora, ktorý vstúpil do konania podľa § 6 ods. 1, a dôkazov ním navrhnutých znáša štát bez nároku na náhradu. Tým nie sú dotknuté ustanovenia o trovách účastníkov v ich vzájomnom pomere.

(2) Trovy spojené s procesnými úkonmi prokurátora, ktorý podal návrh na začatie konania podľa § 6 ods. 3, znáša štát; ak sa účastník, v záujme ktorého prokurátor urobil návrh na začatie konania, správal v konaní nečinne, má namiesto neho štát nárok na náhradu trov alebo povinnosť ich nahradiť.

§ 134
Niekoľko účastníkov

(1) Ak je niekoľko účastníkov, znášajú trovy podľa pomeru účastenstva vo veci.

(2) V rovnakom pomere sú účastníci oprávnení požadovať náhradu trov, poprípade povinní ich nahradiť.
Trovy súdnej pokonávky, zrušeného alebo zastaveného konania

§ 135

Ak sa konanie medzi účastníkmi skončilo súdnou pokonávkou a ak nebolo o trovách ujednané nič iné, trovy sa vzájomne zrušujú.

§ 136

Trovy zrušeného alebo zastaveného konania sa vzájomne zrušujú. Avšak ten, kto má vinu na tom, že sa konanie muselo zrušiť alebo zastaviť, je povinný nahradiť trovy konania.
Rozhodnutie o náhrade trov konania.

§ 137

O náhrade trov konania rozhoduje súd z úradnej povinnosti. Ak rozhodnutie o náhrade trov závisí od výsledku konania vo veci samej, súd rozhodne o náhrade až v rozhodnutí, ktorým bola vec v príslušnej stolici úplne vybavená.

§ 138

(1) Trovy upraví súd podľa sadzieb, ktoré určí minister spravodlivosti vyhláškou.

(2) Pri vyhlasovaní rozhodnutia môže si súd vyhradiť, že trovy určí v písomnom vyhotovení rozhodnutia. V tomto prípade senát môže sveriť úpravu trov členovi senátu, ktorému bolo uložené vypracovať rozhodnutie.

§ 139

Rozhodnutie o náhrade trov je vykonateľné vždy až po nadobudnutí právoplatnosti.

§ 139a

Ak zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov, advokát, je ten, komu bola uložená náhrada trov konania, povinný ich zaplatiť advokátskej poradni. Na pohľadávke trov prisúdených účastníkovi má advokátska poradňa záložné právo a môže takú pohľadávku od

dlžníka vymáhať vlastným menom. Dlžník si môže započítať len tie trovy, ktoré mu boly v tom istom konaní prisúdené proti účastníkovi, ktorého advokát zastupoval; to však neplatí, ak je povinný trovy nahradiť štát (štátny ústav, zariadenie).
Oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov. Ustanovenie zástupcu

§ 140

(1) Súd prizná účastníkovi na jeho žiadosť na čas ďalšieho konania oslobodenie od súdnych poplatkov, ak účastník nie je už oslobodený podľa poplatkových predpisov, poprípade aj oslobodenie od preddavkov a iných výdavkov na súdne úkony (ďalej len „preddavky“), ak by účastník nemohol znášať tieto trovy bez ohrozenia potrebnej vlastnej výživy alebo výživy osôb, ktorým má podľa zákona poskytovať úhradu na osobné potreby; rovnaké oslobodenie prizná súd na žiadosť právnickej osobe alebo úradne ustanovenému orgánu pre správu majetkovej podstaty, ak potrebnú úhradu nemožno zadovážiť z prostriedkov právnickej osoby alebo z majetkovej podstaty zastupovanej úradne ustanoveným orgánom.

(2) Oslobodenie od preddavkov možno priznať i bez oslobodenia od súdnych poplatkov, alebo aj len čiastočne.

§ 141

Súd neprizná oslobodenie podľa § 140, ak sa uplatňovanie alebo obrana práva javia svojvoľnými alebo zrejme bezúspešnými, alebo ak sa dá dôvodne predpokladať, že uplatňovaný nárok bol účastníkovi postúpený len preto, aby sa dosiahlo oslobodenie.

§ 142

(1) Ak sú tu podmienky § 140 ods. 1 a ak je to potrebné na ochranu účastníka, právnickej osoby alebo úradne ustanoveného orgánu pre správu majetkovej podstaty, ustanoví im súd na ich žiadosť zástupcu. Zástupca sa ustanovuje buď z radov sudcov, alebo iných justičných zamestnancov na to spôsobilých, alebo z advokátov; ak bol za zástupcu ustanovený advokát, určí ho vedúci súdom označenej advokátskej poradne.

(2) Usnesenie o ustanovení takéhoto zástupcu nahradzuje procesné plnomocenstvo.

(3) Ten, komu bol podľa odseku 1 ustanovený zástupca, nie je povinný, pokiaľ nie je ďalej inak ustanovené, zaplatiť trovy svojho právneho zastúpenia. Ak sa mu prizná nárok na náhradu trov, tvorí odmena za zastupovanie, ak bol za zástupcu ustanovený advokát, súčiastku trov konania.

§ 143

(1) Priznať oslobodenie podľa § 140 alebo ustanoviť zástupcu podľa § 142 možno len vtedy, ak účastník predloží súdu potvrdenie miestneho národného výboru a ak ide o súdneho chránenca, potvrdenie poručenského (opatrovanského) súdu o osobných, rodinných, majetkových a zárobkových pomeroch; právnickej osobe alebo úradne ustanovenému orgánu pre správu majetkovej podstaty možno priznať oslobodenie alebo ustanoviť zástupcu len vtedy, ak predložia súdu potvrdenie príslušného dozorného orgánu.

(2) Podrobné predpisy vydá vláda nariadením.

§ 144

(1) Ak ide o uplatňovanie práva ešte len zamýšľané, môže priznať oslobodenie alebo ustanoviť zástupcu ktorýkoľvek okresný súd; inak súd, na ktorom sa konanie začína alebo sa koná.

(2) Priznané oslobodenie je účinné ku dňu podania žiadosti.

§ 144a

Pokiaľ nie je ustanovené inak, znáša štát bez nároku na náhradu oslobodený;

a) výdavky na súdne úkony, ak bol účastník od týchto výdavkov

b) nevyhnutné výdavky zástupcu ustanoveného podľa § 142 ods. 1 alebo § 144 ods. 1.

§ 145

(1) Priznané oslobodenie súd odníme, poprípade i so zpätným účinkom, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že tu neboli podmienky určené zákonom alebo že tieto podmienky zanikli.

(2) Ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že tu neboli podmienky určené zákonom pre ustanovenie zástupcu alebo že tieto podmienky zanikli, súd zruší ustanovenie zástupcu a účastníkovi uloží dodatočne nahradiť výdavky zástupcu; ak je zástupcom advokát, i zaplatiť jeho odmenu.

§ 146

(1) Ak bolo odporcovi účastníka oslobodeného od súdnych poplatkov a preddavkov uložené celkom alebo zčasti nahradiť trovy, súd určí okrem trov alebo ich časti, ktoré má odporca účastníkovi nahradiť, osobitne aj trovy alebo ich časť (včítane súdneho poplatku), ktoré má odporca, ak nebol tiež od poplatkov a preddavkov oslobodený, zaplatiť štátu; toto ustanovenie sa použije primerane aj na náhradu potrebných výdavkov a odmeny za zastupovanie, ak bol účastníkovi ustanovený zástupca podľa § 142 ods. 1 alebo § 144 ods. 1.

(2) Ak sa konanie medzi týmito účastníkmi skončilo súdnou pokonávkou, je pre určenie trov, ktoré má odporca oslobodeného účastníka zaplatiť štátu, rozhodujúci obsah súdnej pokonávky vo veci samej.

(3) Pri vzájomnom zrušení trov konania medzi týmito účastníkmi určí súd sumu trov, ktorú má odporca oslobodeného účastníka zaplatiť štátu.

§ 147

Vo veciach týkajúcich sa oslobodenia a ustanovenia zástupcu rozhoduje predseda senátu bez ústneho pojednávania.

PIATA HLAVA
ROZHODNUTIA

§ 148
Forma rozhodnutí

Pokiaľ nie je v zákone ustanovené ináč, rozsudkom sa rozhoduje vo veci samej tam, kde sa rozhoduje po ústnom pojednávaní. Inak sa rozhoduje usnesením.

PRVÝ DIEL
ROZSUDOK

§ 149
Obsah a druhy rozsudkov

(1) Rozsudok má vyčerpať celý predmet konania.

(2) Súd však môže rozsudkom rozhodnúť, ak je to účelné, najprv oddelene i len o časti predmetu konania.

(3) Ak je predmet konania sporný čo do základu i čo do výšky, súd môže najprv rozsudkom rozhodnúť o základe; ak uzná základ za opodstatnený, pokračuje v konaní až po právoplatnosti tohto rozsudku.

§ 150
Stav rozhodný pre rozsudok

(1) Pre rozsudok je rozhodný stav v čase jeho vynesenia.

(2) Ak ide o opakujúce sa dávky, možno uložiť i povinnosť plniť dávky, ktoré sa stanú sročnými až po vynesení rozsudku.
Lehota na plnenie

§ 151

(1) Ak sa v rozsudku uloží povinnosť plniť, určí súd na splnenie povinnosti lehotu pätnásť dní.

(2) V odôvodnených prípadoch môže súd určiť kratšiu alebo dlhšiu lehotu, poprípade vysloviť, že záväzok sa má splniť v splátkach, ktorých výšku a podmienky splatnosti určí.

(3) Ak je predmetom záväzku plnenie opakujúcich sa dávok, ktoré sa stanú sročnými po vynesení rozsudku, treba v rozsudku určiť deň plnenia.

§ 152

(1) Lehoty na plnenie sa počítajú odo dňa doručenia rozsudku.

(2) Ale ak bol podaný opravný prostriedok proti rozsudku bez predbežnej vykonateľnosti, lehota na plnenie sa počíta od právoplatnosti rozsudku.

§ 153
Viazanosť súdu rozsudkom

Súd je viazaný svojím rozsudkom, len čo ho vyhlásil.

§ 154
Účasť sudcov na vynesení rozsudku

Na vynesení rozsudku sa môžu zúčastniť iba sudcovia, za účasti ktorých sa ústne pojednávanie skončilo.

§ 155
Porada a hlasovanie

(1) Pri porade a hlasovaní senátu nesmie byť prítomný okrem sudcov a zapisovateľa nikto iný. O porade a hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica.

(2) Sudcovia z ľudu hlasujú pred sudcami z povolania, a to mladší pred staršími. Predseda hlasuje naposledy.

(3) Na rozsudok je potrebná väčšina hlasov. Všetci členovia senátu sú povinní hlasovať, i keď boli prehlasovaní v niektorej predbežnej otázke.

§ 156
Vyhlásenie a doručenie rozsudku

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť; vyhlási ho predseda senátu.

(2) Rozsudky sa vyhlasujú v mene republiky.

(3) Vyhlásenie sa má stať zpravidla hneď po skončení ústneho pojednávania; ak to nie možné, možno na vyhlásenie rozsudku odročiť ústne pojednávanie najviac na čas pätnásť dní.

(4) Vyhlasuje sa úplné znenie výroku a podstatné dôvody, jako aj poučenie o opravnom prostriedku.

(5) Rozsudok treba účastníkom vždy doručiť.

Vyhotovenie rozsudku

§ 157

Vyhotovenie rozsudku má po úvodných slovách „V mene republiky“ obsahovať:

a) označenie súdu a mená a priezviská sudcov, ktorí sa zúčastnili na vynesení rozsudku;

b) mená a priezviská účastníkov, ich zamestnanie, bydlisko a postavenie v konaní, mená a priezviská ich zákonných zástupcov alebo zmocnencov;

c) predmet konania;

d) deň vyhlásenia;

e) výrok;

f) odôvodnenie so stránky skutkovej a právnej s poučením o opravnom prostriedku.

§ 158

(1) Vyhotovenie rozsudku podpíše predseda senátu

(2) Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše za neho iný člen senátu; dôvod sa poznamená na vyhotovení rozsudku.

Oprava a doplnenie

§ 159

(1) Chyby v písaní a počítaní, ako aj iné podobné zrejmé nesprávnosti v rozsudku alebo jeho vyhotovení, predseda senátu môže kedykoľvek bez ústneho pojednávania opraviť, a to aj z úradnej povinnosti. Opravu môže nariadiť i súd vyššej stolice.

(2) Opravné usnesenie sa doručí účastníkom, oprava sa vyznačí na vyhotovení rozsudku a podľa možnosti aj na rovnopisoch vyhotovenia už vydaných.

(3) Vykonávanie opravy nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku.

(4) Ale ak sa opravou rozsudku zmení jeho výrok, môže účastník dotknutý zmenou opravenú časť výroku napadnúť prípustným opravným prostriedkom v lehote počítanej od doručenia opravného usnesenia.

§ 160

(1) Ak súd nerozhodol v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže ktorýkoľvek účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku žiadať o jeho doplnenie. V žiadosti treba uviesť určitý návrh na doplnenie. Súd rozhodne o žiadosti podľa povahy veci buď po ústnom pojednávaní alebo bez neho.

(2) Ak súd vyhovie žiadosti o doplnenie, vynesie vo veci doplňujúci rozsudok; ak nevyhovie, žiadosť usnesením zamietne.

(3) Na doplňujúci rozsudok sa inak použijú obdobne ustanovenia o rozsudkoch.

(4) Konanie o doplnenie nemá odkladný účinok na opravné prostriedky proti rozsudku ani na jeho vykonateľnosť.

§ 161
Právoplatnosť

(1) Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť riadnym opravným prostriedkom, je právoplatný.

(2) Vzdanie sa opravného prostriedku je účinné, len ak sa stalo na súde po vyhlásení rozsudku.

§ 162
Zmena rozsudku

Ak bol účastník právoplatným rozsudkom odsúdený plniť dávky, ktoré sa stanú sročnými až po vynesení rozsudku, a ak sa podstatne zmenili okolnosti, na základe ktorých určil súd výšku dávok alebo ich trvanie, môže ktorýkoľvek účastník podať návrh na zmenu určenej výšky dávok alebo ich trvania. Skorší rozsudok možno zmeniť iba s účinkami odo dňa podania návrhu.
Predbežná vykonateľnosť

§ 163

Predbežná vykonateľnosť sa bez ohľadu na opravný prostriedok vysloví vo výroku rozsudku odsudzujúceho na plnenie:

a) pracovného príjmu za čas najviac troch mesiacov;

b) náhrady a odmeny, ktoré náležia pôvodcom za použitie ich pôvodcovských práv, ako aj obdobných náhrad a odmien náležiacich výkonným umelcom a vedeckým pracovníkom za ich výkony;

c) úhrady osobných potrieb za čas najviac troch mesiacov pred začatím konania, ako aj jednotlivých dávok, ktoré sa stanú sročnými do právoplatnosti rozsudku;

d) v peniazoch alebo v iných veciach určených podľa druhu alebo v cenných papieroch, ak je záväzok preukázaný verejnou listinou;

e) na základe uznania nároku.

§ 164

(1) Okrem prípadov uvedených v § 163 možno predbežnú vykonateľnosť vysloviť na návrh účastníka, ak by mu inak hrozilo nebezpečenstvo značnej a ťažko nahraditeľnej ujmy alebo ak je obava, že splnenie sa stane vôbec nemožným.

(2) Vyslovenie predbežnej vykonateľnosti podľa odseku 1 sa môže týkať celého nároku alebo jeho časti a možno ho viazať na zloženie primeranej zábezpeky.

§ 165
Účinky súdnej pokonávky.

Súdna pokonávka, ktorú súd schválil, má účinky právoplatného rozsudku.

DRUHÝ DIEL
USNESENIE

§ 166
Viazanosť súdu usnesením

(1) Súd je viazaný svojím usnesením, len čo ho vyhlásil, a ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo odovzdané na vyhotovenie.

(2) Súd nie je viazaný svojím usnesením, ktoré sa týka iba vedenia konania, najmä nie usnesením a nariadením o doručení (§§ 46 až 53), usnesením, ktorým sa upravuje priebeh konania, nariaďuje dokazovanie a určuje spôsob jeho vykonania (§§ 59, 64, 68, 71, 88, 95, 98, 106, 108, 110, 116, 119, 122), nariaďuje ústne pojednávanie a určuje iné termíny (§§ 61, 68), alebo urobí opatrenie na ich prípravu (§§ 62, 68).

§ 167
Vyhlásenie a doručenie

(1) Usnesenie treba prítomným účastníkom vyhlásiť.

(2) Usnesenie treba doručiť účastníkom, ak majú proti nemu opravný prostriedok alebo právo viesť podľa neho exekúciu.

(3) Účastníkom neprítomným pri vyhlásení treba okrem prípadov uvedených v odseku 2 doručiť usnesenie aj vtedy, ak to vyžaduje vedenie konania.

(4) Usnesenie, ktorým sa zamieta návrh účastníka bez vypočutia iných účastníkov, netreba týmto účastníkom doručovať.

§ 168
Písomné vyhotovenie

(1) Písomné vyhotovenie usnesenia má obsahovať náležitosti uvedené v § 157 písm. a) až f); mená a priezviská účastníkov sa uvedú, len pokiaľ to vyžaduje povaha veci, o ktorej sa v usnesení rozhoduje.

(2) Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa usnesením úplne vyhovuje návrhu, ktorému iný účastník neodporoval.

(3) Pri uzneseniach jednoduchej povahy, ktoré v plnom rozsahu vyhovujú podanému návrhu a nemusia sa odôvodniť, možno písomné vyhotovenie uznesenia nahradiť stručným povoľovacím záznamom.

(4) Účastníci môžu pre urýchlenie vybavenia veci predložiť súdu súčasne s podaním tiež potrebné rovnopisy uznesenia, ktoré navrhujú a ktoré sa má vydať bez vypočutia účastníkov.

§ 169
Vykonateľnosť

Usnesenie je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, pokiaľ súd vzhľadom na zvláštne okolnosti prípadu neodložil jeho vykonateľnosť alebo pokiaľ zákon neustanovuje inak. To platí aj vtedy, ak sa má usnesenie vykonať inak než exekúciou.

§ 170

Podporná platnosť ustanovení o rozsudku.

Na usnesenie sa inak použijú obdobne ustanovenia platné pre rozsudky.

ŠIESTA HLAVA
OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

§ 171
Posudzovanie opravných prostriedkov

Nesprávne pomenovaný opravný prostriedok treba posúdiť podľa jeho obsahu.

PRVÝ DIEL
RIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Prvý oddiel
Odvolanie

§ 172
Prípustnosť

(1) Odvolanie je prípustné proti každému rozsudku súdu prvej stolice. Nie je prípustné odvolať sa len proti dôvodom rozsudku.

(2) Ak sa súčasne nenapadá výrok rozsudku vo veci samej, je proti iným rozhodnutiam pojatým do výroku rozsudku, najmä proti rozhodnutiam o trovách konania a o procesnej námietke, opravným prostriedkom sťažnosť.

§ 173
Lehota na podanie odvolania

(1) Na podanie odvolania je lehota pätnásť dní odo dňa doručenia rozsudku.

(2) Odvolanie nie je podané oneskorene, ak ho podala oprávnená osoba po uplynutí tejto lehoty iba preto, že sa spravovala nesprávnym poučením súdu, alebo ak ho podala v lehote pätnástich dní odo dňa doručenia rozsudku priamo na odvolacom súde alebo do zápisnice na súde, ktorý nie je príslušný (§ 175 ods. 2).

§ 174
Osoby oprávnené podať odvolanie

Odvolanie môže podať účastník alebo prokurátor.
Náležitosti

§ 175

(1) Odvolanie možno podať písomným podaním alebo ústne do zápisnice; advokát, i keď je sám účastníkom, môže podať odvolanie len písomne.

(2) Odvolanie sa podáva na súde, ktorý vyniesol rozsudok. Ak sa odvolanie podá na inom súde, postúpi ho tento súd ihneď príslušnému súdu.

§ 176

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach podania obsahovať:

a) označenie rozsudku, proti ktorému sa podáva;

b) odvolací návrh;

c) dôvody, poprípade i nové skutkové tvrdenia a dôkazy.

§ 177
Podporná platnosť ustanovení o konaní na súde prvej stolice

(1) Pokiaľ z ďalších ustanovení nevyplýva iné, použijú sa pre konanie na odvolacom súde obdobne ustanovenia platné pre konanie na súde prvej stolice.

(2) Ak dôjde ku vzatiu späť návrhu na začatie konania po vyhlásení rozsudku súdom prvej stolice a ak prizná odvolací súd vzatiu späť účinnosť, zruší aj rozsudok súdu prvej stolice.

§ 178
Odkladný účinok

(1) Ak oprávnená osoba podala včas odvolanie, napadnutý rozsudok až do vybavenia odvolania nestane sa právoplatným, a pokiaľ nejde o rozsudok predbežne vykonateľný, odkladá sa jeho vykonateľnosť.

(2) Ak sa rozsudok týka niekoľkých odporcov alebo niekoľkých nárokov so samostatným skutkovým základom a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektorých odporcov alebo niektoré nároky, nenapadnutá časť rozsudku nadobúda právoplatnosť.
Konanie o odvolaní

§ 179

(1) Ak je predseda senátu súdu prvej stolice toho názoru, že odvolanie je podané oneskorene alebo osobou neoprávnenou, alebo že je neprípustné preto, že napadá len dôvody rozsudku, predloží ho spolu so spismi a so zprávou o tom príslušnému odvolaciemu súdu. To isté urobí, ak sa márne pokúsil o odstránenie chýb odvolania (§§ 176, 45 ods. 1 a 2).

(2) Ak nejde o žiadny z týchto prípadov, predseda senátu zašle jeden rovnopis odvolania odporcovi odvolateľa. Odvolateľov odporca môže do pätnástich dní odpovedať na odvolanie písomným podaním alebo ústne do zápisnice (§ 175); o tom ho treba poučiť. Po uplynutí tejto

lehoty alebo len čo došla odpoveď na odvolanie, predloží predseda senátu odvolanie spolu so spismi odvolaciemu súdu.

§ 180

(1) V prípadoch uvedených v § 179 ods. 1 odmietne odvolací súd odvolanie usnesením bez ústneho pojednávania, i keď podmienky odmietnutia zistí sám pred nariadením ústneho pojednávania. Rovnako rozhodne, ak až na ústnom pojednávaní zistí, že sú tu takéto podmienky.

(2) Ak je odvolací súd toho názoru, že odvolanie nie je podané oneskorene alebo osobou na to neoprávnenou, alebo že nie je neprípustné preto, že napadá len dôvody rozsudku, doručí predseda odvolacieho senátu jedno vyhotovenie odporcovi odvolateľa. Odvolateľov odporca môže na odvolanie odpovedať do pätnástich dní písomným podaním alebo ústne do zápisnice (§ 175), a to priamo na odvolacom súde; o tom ho treba poučiť.

(3) Ak odvolanie bolo podané priamo na odvolacom súde, postúpi ho predseda odvolacieho senátu súdu prvej stolice, aby postupoval podľa § 179 ods. 2.

§ 180a

(1) Odvolací súd môže uznesením bez ústneho pojednávania zrušiť rozsudok súdu prvej stolice, ak

a) súd pri ústnom pojednávaní, ktoré bezprostredne predchádzalo rozsudku, nebol riadne obsadený alebo rozhodovania sa zúčastnil vylúčený sudca (sudca z ľudu),

b) konanie o veci, o ktorej sa rozhodovalo, nepatrí do právomoci súdov alebo súdnemu konaniu malo predchádzať iné konanie,

c) o tej istej veci bolo už právoplatne rozhodnuté alebo je o nej na súde v behu iné konanie, ktoré začalo skôr,

d) niektorému účastníkovi konania chýba spôsobilosť byť účastníkom konania,

e) účastníkovi sa nezákonným postupom súdu odňala možnosť zúčastniť sa prejednania veci, a ak nemožno vadu odstrániť,

f) v odvolaní sa uplatňuje, že súd prvej stolice v rozsudku o námietke nepríslušnosti rozhodol nesprávne alebo nerozhodol vôbec.

(2) Ak zruší odvolací súd rozsudok, môže podľa okolností buď vrátiť vec súdu prvej stolice na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo zrušiť konanie prvej stolice a poprípade návrh odmietnuť alebo postúpiť.

§ 181

Ak nerozhodol odvolací súd o odvolaní bez ústneho pojednávania, nariadi predseda senátu ústne pojednávanie.

§ 182

Po otvorení ústneho pojednávania predseda senátu alebo ním poverený člen senátu prednesie podľa obsahu spisov súdu prvej stolice stav veci, ako aj doterajší priebeh konania, pokiaľ je to potrebné, aby sa porozumelo odvolaciemu návrhu a aby sa mohla preskúmať správnosť napadnutého rozhodnutia. Po tomto prednese a prípadných poznámkach prednesie predseda alebo ním poverený člen senátu obsah odvolania a odpovede; keď sa tak stalo, upozorní predseda účastníkov, že môžu svoje návrhy ústne odôvodniť.

§ 183

(1) Odvolací súd nie je viazaný skutkovým stavom, ktorý zistil súd prvej stolice. Účastníci môžu predniesť aj skutkové okolnosti a ponúknuť dôkazy, ktoré neboly v konaní na súde prvej stolice ani uvedené ani ponúknuté. Odvolací súd môže nariadiť, aby sa dokazovanie vykonané na súde prvej stolice opakovalo.

(2) Účastníci môžu až do skončenia odvolacieho pojednávania svoje návrhy vo veci samej, urobené na súde prvej stolice, zmeniť, ak výsledky konania na odvolacom súde v súvislosti s výsledkami konania na súde prvej stolice môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

(3) Až do skončenia odvolacieho pojednávania možno meniť i odvolacie návrhy i odvolacie dôvody. Súd môže rozsudok prvej stolice zrušiť, i keď je navrhovaná jeho zmena, a naopak.

(4) Súd však nepripustí zmenu podľa odsekov 2 a 3:

a) ak sa zmena týka účastníkov, proti ktorým odvolanie nesmerovalo;

b) ak sa zmena týka tých nárokov uplatňovaných v konaní, ktoré majú samostatný skutkový základ a neboli dotknuté odvolaním.

§ 184

(1) Odvolací súd prejedná vec v medziach odvolacích návrhov (§ 183 ods. 3 a 4). Pritom si všíma chyby konania na súde prvej stolice, len pokiaľ mohly mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

(2) Súd nie je obmedzený na prejednanie v medziach odvolacích návrhov vo veciach, v ktorých možno začať konanie z úradnej povinnosti, a porušením predpisov by utrpeli ujmu osoby, ktoré sú pod osobitnou ochranou zákona.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

§ 185

(1) Odvolací súd rozhodne zpravidla rozsudkom vo veci samej, a to tak, že rozsudok súdu prvej stolice potvrdí alebo zmení.

(2) Vo svojom rozsudku sa môže odvolací súd odvolať i na skutkový stav zistený súdom prvej stolice.

§ 186

(1) Odvolací súd môže usnesením zrušiť rozsudok súdu prvej stolice a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a na rozhodnutie, najmä ak sa súd prvej stolice nezaoberal v podstatných bodoch skutkovým stavom veci.

(2) Odvolací súd môže takto postupovať aj vtedy, keď zistí chyby konania uvedené v § 184 a ak by ich odstránenie vyžadovalo neúmerné doplnenie konania; ak to vyžaduje povaha veci, môže zrušiť i konanie na súde prvej stolice.

(3) Súd prvej stolice je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

§ 187
Trovy odvolacieho konania

(1) Ustanovenia o trovách konania na súde prvej stolice platia i pre konanie odvolacie.

(2) Ak súd druhej stolice zmení rozsudok súdu prvej stolice, rozhodne aj o trovách predchádzajúceho konania; ak zruší rozsudok, poprípade i konanie súdu prvej stolice, uloží tomuto súdu, aby v novom rozhodnutí rozhodol aj o trovách opravného konania.

§ 188
Vzatie odvolania zpät

Odvolateľ môže vziať odvolanie zpät do vynesenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Čo do účinnosti vzatia odvolania zpät platia primerane ustanovenia §§ 73 a 76.

§ 189
Doručenie rozhodnutia odvolacieho súdu

Odvolací súd môže doručiť rozhodnutie prítomným účastníkom priamo; ináč doručí rozhodnutie odvolacieho súdu súd prvej stolice, ktorému odvolací súd spisy vráti.

Druhý oddiel
Sťažnosť

Prípustnosť

§ 190

Proti usneseniu súdu prvej stolice je prípustná sťažnosť, ak ide o usnesenie, ktorým je súd viazaný (§ 166).

§ 191

(1) Sťažnosť nie je prípustná proti usneseniu dožiadaného alebo povereného sudcu; avšak je prípustná, pokiaľ ju zákon nevylučuje, proti usneseniu dožadujúceho alebo poverujúceho súdu, ktorý rozhodol o ohradení sa postihnutej osoby.

(2) Sťažnosť proti usneseniam dožiadaného súdu, pokiaľ ju zákon nevylučuje, je prípustná, ak ide o právnu pomoc žiadanú cudzozemským súdom (úradom).

§ 192

Sťažnosť nie je prípustná proti rozhodnutiu:

a) ktorým bol vylúčený sudca (§ 22);

b) ktorým bolo vrátené podanie s pokynmi a poučením na odstránenie chýb podania (§ 45);

c) ktorým bola postúpená vec pre nepríslušnosť súdu po vypočutí účastníka (§ 56 ods. 1);

d) ktorým bol zamietnutý návrh na vylúčenie verejnosti (§§ 63, 68);

e) ktorým bola alebo nebola pripustená zmena návrhu (§ 72), alebo ktorým bola alebo nebola priznaná účinnosť prejavu účastníka o vzatí návrhu zpät (§ 73), uznaniu alebo vzdaniu sa nároku (§ 74), alebo ktorým bola alebo nebola schválená súdna pokonávka (§§ 40, 75);

f) ktorým bola predĺžená lehota alebo zamietnutý návrh na jej predĺženie (§ 84);

g) ktorým bolo povolené navrátenie do predošlého stavu (§ 86);

h) ktorým sa rozhodlo o svedočnom (§ 107) alebo o nárokoch tretích osôb na náhradu (§ 115 ods. 2, § 120 ods. 2);

ch) ktorým bolo povolené zabezpečenie dôkazu (§ 123);

i) ktorým bolo uložené zložiť preddavok na trovy (§ 128).

§ 193
Novoty

Sťažnosť možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy, pokiaľ z iných ustanovení nevyplýva iné a pokiaľ to povaha veci pripúšťa.

Konanie a rozhodnutie o sťažnosti

§ 194

(1) Súd prvej stolice môže sám vyhovieť sťažnosti, ak sa napáda sťažnosťou uznesenie, z ktorého nenadobudla dosiaľ práva osoba iná než sťažovateľ, alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa stanovila povinnosť zaplatiť súdny poplatok, uložila pokuta alebo nariadilo predvedenie.

(2) Ak súd prvej stolice nemieni vyhovieť sťažnosti alebo ak sa napáda sťažnosťou aj iné usnesenie než usnesenie uvedené v odseku 1, vykoná predseda senátu vyšetrenie, pokiaľ ho uzná podľa obsahu sťažnosti za potrebné, a predloží sťažnosť spolu so spismi súdu druhej stolice.

§ 195

(1) Súd druhej stolice rozhodne o sťažnosti usnesením zpravidla bez ústneho pojednávania.

(2) Ak to považuje súd druhej stolice za potrebné, nariadi vypočuť účastníkov alebo iné vyšetrenie; v prípadoch, kde sa rozhodlo v prvej stolici po ústnom pojednávaní, môže nariadiť i ústne pojednávanie.

§ 196

Pokiaľ z ustanovení o sťažnosti nevyplýva iné, použijú sa pre sťažnosť obdobne ustanovenia platné pre odvolanie.

DRUHÝ DIEL
MIMORIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Prvý oddiel
Obnova konania

Prípustnosť

§ 197

Právoplatné rozhodnutie vo veci samej možno napadnúť návrhom na obnovu konania:

a) ak sú tu nové skutočnosti, dôkazy alebo právoplatné rozhodnutie súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy), ktoré účastník nemohol bez svojej viny použiť v základnom konaní, alebo ak možno vykonať dôkazy nariadené v základnom konaní, pretože odpadly prekážky, ktoré vtedy bránily ich vykonaniu; z týchto dôvodov je obnova konania prípustná, len pokiaľ mohly privodiť pre účastníka priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej;

b) ak sa rozhodlo v neprospech účastníka v dôsledku trestného činu sudcu.

§ 198

Súdnu pokonávku možno napadnúť návrhom na obnovu konania, pokiaľ možno dôvody obnovy vzťahovať podľa povahy veci i na súdnu pokonávku.

§ 199

Obnova konania nie je prípustná:

a) ak ide o rozhodnutie, ktorým sa vyslovilo, že tu manželstvo nie je, alebo ktorým sa vyslovila neplatnosť manželstva alebo rozvod, okrem ak by išlo o otázku dobromyseľnosti pri uzavieraní manželstva alebo viny na rozvode;

b) v konaní o vyhlásenie za mŕtveho alebo o dokázanie smrti, v konaní o prejednanie dedičstva, v konaní o súdne umorenie listín a v konaní exekučnom;

c) ak možno zrušenie alebo zmenu rozhodnutia dosiahnuť bez obnovy konania, nepočítajúc v to sťažnosť pre porušenie zákona, alebo ak je obnova konania vylúčená povahou veci.

Lehota na podanie návrhu

§ 200

(1) Návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov.

(2) Lehota sa počíta odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v základnom konaní, poprípade schválenia súdnej pokonávky; ale ak sa účastník len neskoršie dozvedel o dôvode obnovy alebo ak ho len neskoršie mohol uplatniť, lehota sa počíta odo dňa, keď sa dozvedel o dôvode obnovy alebo keď ho mohol uplatniť.

(3) Ak uplynulo päť rokov od času, keď sa rozhodnutie stalo právoplatným, poprípade keď bola schválená súdna pokonávka, návrh na obnovu konania možno podať, len ak účastníkovi bola nezákonným postupom súdu odňatá možnosť konať na súde.

§ 201

Pri zmeškaní lehoty na podanie návrhu na obnovu konania nie je prípustné navrátenie do predošlého stavu.

§ 202
Náležitosti návrhu na obnovu

Návrh na obnovu konania má popri všeobecných náležitostiach podania obsahovať:

a) označenie rozhodnutia alebo súdnej pokonávky, proti ktorým smeruje;

b) uvedenie zákonného dôvodu obnovy;

c) skutočnosti dokazujúce zachovanie lehoty na podanie návrhu na obnovu konania;

d) určitý návrh na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo súdnej pokonávky a na vynesenie nového rozhodnutia;

e) skutočnosti a dôkazy na odôvodnenie návrhu na obnovu konania.

§ 203
Príslušnosť súdu

O návrhu na obnovu konania rozhoduje súd, ktorý rozhodol vo veci v prvej stolici.

§ 204
Osoby oprávnené podať návrh na obnovu konania

Návrh na obnovu konania môže podať účastník alebo prokurátor.

Konanie

§ 205

(1) Ak je návrh na obnovu konania podaný zrejme oneskorene alebo ak sa nezakladá na žiadnom zákonnom dôvode alebo ak obnova konania nie je prípustná podľa § 199, súd odmietne návrh usnesením bez ústneho pojednávania. Rovnako rozhodne, ak sa až na ústnom pojednávaní zistí, že sú tu také skutočnosti.

(2) Ak návrh podala osoba neoprávnená, súd ho odmietne usnesením po ústnom pojednávaní.

§ 206

(1) Ak sa navrhuje obnova konania pre trestný čin uvedený v § 197 písm. b) alebo pre iný trestný čin, oznámi súd, pokiaľ sa ešte nezačalo trestné konanie, vec prokurátorovi a vyčká výsledok trestného konania.

(2) Keď trestný súd alebo prokurátor oznamuje súdu usnesenie, že sa konanie nezačalo alebo že sa zastavuje, označí výslovne dôvod, prečo sa tak stalo.

§ 207

(1) S konaním o návrhu na obnovu možno spojiť konanie vo veci samej.

(2) Ak súd rozhodol najprv o povolení obnovy, môže konať vo veci samej až vtedy, keď sa rozhodnutie o povolení obnovy stalo právoplatným. Ak povolí súd obnovu, zostáva napadnuté rozhodnutie (súdna pokonávka) nedotknuté, dokiaľ súd nerozhodne znova vo veci samej.

§ 208

(1) Ak sa z uplatňovaných dôvodov obnovy javí pravdepodobným, že návrh na obnovu konania bude mať úspech, môže súd na návrh účastníka i bez vypočutia odporcu usnesením nariadiť odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia alebo súdnej pokonávky.

(2) Súd môže takéto svoje usnesenie na návrh zrušiť.

(3) Proti usneseniam podľa odsekov 1 a 2 niet opravného prostriedku.

§ 209

(1) Na konanie o návrhu na obnovu, počítajúc v to opravné prostriedky, sa inak použijú ustanovenia platné pre základné konanie.

(2) Vydržanie alebo premlčanie práva, ktoré nastalo za konania alebo po jeho skončení, nemožno uplatniť v konaní o obnovu na ujmu účastníka, v prospech ktorého bola povolená obnova.

(3) V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne súd o náhrade trov základného konania i konania o obnovu.

Druhý oddiel
Sťažnosť pre porušenie zákona

§ 210
Prípustnosť

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu ktoréhokoľvek súdu v občianskych právnych veciach môže generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu podať sťažnosť pre porušenie zákona, ak sa domnieva, že v konaní alebo pri rozhodovaní bol porušený zákon.

(2) Pre chyby v konaní možno podať sťažnosť pre porušenie zákona iba vtedy, ak bolo rozhodnuté o veci, ktorá nepatrí do právomoci československých súdov alebo aspoň všeobecných súdov, alebo ak chyby v konaní mohly mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

(3) Sťažnosť pre porušenie zákona nemožno podať proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu o sťažnosti pre porušenie zákona.

§ 211
Podanie a náležitosti

(1) Sťažnosť pre porušenie zákona nie je viazaná lehotou. Podáva sa písomne na Najvyššom súde.

(2) Okrem všeobecných náležitostí podania musí sťažnosť obsahovať:

a) označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje;

b) údaj o tom, v čom sa vidí porušenie zákona, s náležitým odôvodnením;

c) určité vyjadrenie, či sa navrhuje iba výrok, že bol porušený zákon, alebo aj zrušenie pôvodného rozhodnutia.

(3) Až do rozhodnutia o sťažnosti možno meniť jej dôvody a návrh.

§ 212
Vyžadovanie súdnych spisov

Generálny prokurátor aj predseda Najvyššieho súdu si môžu vyžiadať od ktoréhokoľvek súdu spisy, aby mohli posúdiť, či sú tu dôvody na podanie sťažnosti pre porušenie zákona.

§ 213
Odloženie vykonateľnosti pôvodného rozhodnutia

Ak navrhuje generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu aj zrušenie pôvodného rozhodnutia, Najvyšší súd môže i z úradnej povinnosti pred rozhodnutím o sťažnosti odložiť vykonateľnosť pôvodného rozhodnutia.

Konanie a rozhodnutie Najvyššieho súdu

§ 214

(1) Najvyšší súd rozhodne o sťažnosti pre porušenie zákona rozsudkom bez ústneho pojednávania po vypočutí generálneho prokurátora.

(2) Najvyšší súd môže potrebné vyšetrenie nariadiť i z úradnej povinnosti

§ 215

(1) Najvyšší súd v rozsudku buď vysloví, že bol porušený zákon, alebo sťažnosti nevyhovie; ak bol porušený zákon rozhodnutiami niekoľkých súdov, uvedie vždy, ktoré súdy zákon porušily. Rozsudok musí byť odôvodnený; Najvyšší súd ho doručí generálnemu prokurátorovi, a ak je to možné, aj účastníkom alebo ich právnym nástupcom.

(2) Ak to navrhne pred rozhodnutím generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu, ktorý podal sťažnosť, Najvyšší súd zruší v rozsudku aj rozhodnutie, ktorým bol zákon porušený, poprípade aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

(3) Ak Najvyšší súd nerozhodol o zrušení už podľa odseku 2, môže účastník alebo jeho právny nástupca také zrušenie navrhnúť do pätnástich dní odo dňa doručenia rozsudku (odsek 1). Návrh sa podáva na Najvyššom súde písomným podaním alebo ústne do zápisnice. Návrh sa považuje za platne podaný, ak bol podaný v lehote na súde prvej alebo druhej stolice, alebo do zápisnice na inom súde, ktorý nie je príslušný; ak bol návrh podaný na niektorom z týchto súdov, postúpia ho ihneď Najvyššiemu súdu. O návrhu na zrušenie rozhoduje Najvyšší súd bez ústneho pojednávania.

§ 216
Konanie po rozhodnutí Najvyššieho súdu

Ak Najvyšší súd zrušil rozhodnutie, ktorým bol porušený zákon, poprípade aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 215 ods. 2 a 3), uvedie vo svojom rozhodnutí aj to, či a aké opatrenie má urobiť súd, ktorý zákon porušil. Pri novom rozhodnutí sú súdy viazané právnym názorom Najvyššieho súdu; v tomto rozhodnutí rozhodnú aj o trovách pôvodného konania.

§ 217
Účinky rozsudku Najvyššieho súdu

Okrem prípadov, keď dôjde k zrušeniu pôvodného rozhodnutia nemá rozsudok Najvyššieho súdu právny účinok na právne pomery účastníkov pôvodného konania. Právne pomery tretích osôb nemôžu byť dotknuté ani novým rozhodnutím vo veci, okrem ak im porušenie zákona bolo alebo muselo byť známe.

§ 218
Neprípustnosť návrhu na zrušenie alebo zmeny pôvodného rozhodnutia

Návrh na zrušenie alebo zmenu pôvodného rozhodnutia je neprípustný:

a) ak ide o rozhodnutie, ktorým sa vyslovilo, že tu manželstvo nie je, alebo ktorým sa vyslovila neplatnosť manželstva alebo rozvod, okrem ak ide o otázku dobromyseľnosti pri uzavieraní manželstva alebo viny na rozvode;

b) v konaní o vyhlásenie za mŕtveho alebo o dokázanie smrti;

c) ak možno zrušenie alebo zmenu chybného rozhodnutia dosiahnuť bez podania sťažnosti pre porušenie zákona, nepočítajúc v to obnovu konania, alebo ak je takýto návrh vylúčený povahou veci.

SIEDMA HLAVA
PREDBEŽNÉ OPATRENIA

§ 219
Prípustnosť

Súd môže nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby sa ešte pred rozhodnutím predbežne upravily pomery účastníkov, alebo ak je obava, že inak by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený.

§ 220
Príslušnosť

Predbežné opatrenie nariadi súd, na ktorom je začaté konanie vo veci samej. Ak sa konanie vo veci samej doteraz nezačalo, nariadi ho súd, ktorý by bol na začatie konania vo veci samej príslušný.
Obsadenie súdu a spôsob konania

§ 221

Konanie podľa tejto hlavy vykoná bez ústneho pojednávania súd v rovnakom obsadení ako vo veci samej; ak konanie vo veci samej nebolo doteraz začaté, vykoná konanie sudca.

§ 222

Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh oprávneného účastníka; ak ide o konanie, ktoré sa začína z úradnej povinnosti, môže súd nariadiť predbežné opatrenie i bez návrhu.

§ 223

O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd po vykonaní prípadne potrebného vyšetrenia, a ak to považuje za účelné a povaha veci to pripúšťa, i po vypočutí účastníkov alebo niektorého z nich. Ak sa to javí vhodným a povaha veci to pripúšťa, môže navrhovateľovi uložiť, aby složil primeranú zábezpeku.

§ 224

V usnesení, ktorým súd nariadi predbežné opatrenie, určí lehotu, po uplynutí ktorej stráca predbežné opatrenie účinnosť; ak sa súdne konanie, o ktoré ide, doteraz nezačalo a ak je na jeho začatie potrebný návrh účastníka, ktorý predbežné opatrenie navrhol, súd mu zároveň uloží lehotu, v ktorej má podať návrh na začatie konania.

§ 225
Obsah

Predbežným opatrením môže súd najmä nariadiť:

a) odporcovi, aby v určenej lehote složil do súdnej úschovy peňažnú sumu, vkladnú knižku, cenný papier alebo iný predmet, súci na súdnu úschovu;

b) odporcovi, aby nijako nenakladal s určitými vecami alebo právami; ak sa zákaz týka nehnuteľnej veci alebo práv na nehnuteľnú vec, zapíše sa do pozemkovej alebo železničnej knihy (ďalej len „verejná kniha“) alebo do listiny uloženej na súde s účinkom proti tretím osobám; ak sa zákaz týka hnuteľných vecí, možno ho spojiť s nariadením vhodnej úschovy;

c) poddlžníkovi, aby v čase sročnosti zložil určenú sumu peňazí alebo vec miesto svojmu veriteľovi do súdnej alebo inej úschovy;

d) dlžníkovi, aby plnil oprávnenému predbežne určenú úhradu osobných potrieb podľa zákona;

e) odporcovi alebo tretej osobe, aby niečo konali alebo aby sa niečoho zdržali alebo trpeli, aby navrhovateľ niečo konal alebo nekonal.

§ 226
Zrušenie

(1) Ak sa zmenia pomery tak, že predbežné opatrenie nie je už potrebné ani účelné, súd ho zruší na návrh alebo z úradnej povinnosti.

(2) Okrem toho treba predbežné opatrenie zrušiť z úradnej povinnosti, ak:

a) navrhovateľ nesložil včas zábezpeku (§ 223);

b) oprávnený nepodal včas návrh na začatie súdneho konania (§ 224);

c) došlo už k vydaniu právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorého výkon sa mal predbežným opatrením zabezpečiť, a oprávnenému nebol zabezpečovaný nárok priznaný;

d) oprávnený nadobudol možnosť viesť exekúciu a do pätnástich dní od tohto času nepodal návrh na jej nariadenie.

§ 227
Trovy

(1) Trovy vzniknuté v súvislosti s predbežným opatrením znáša navrhovateľ, vynímajúc trovy odporcu.

(2) O prípadnom nároku na náhradu týchto trov voči odporcovi a o prípadnom nároku odporcu na náhradu jeho trov rozhodne súd, ktorý rozhodol v konaní vo veci samej, a ak nedošlo k tomuto konaniu, rozhodne súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

(3) V prípade odseku 2 použijú sa obdobne ustanovenia o náhrade trov.

(4) Ak sa predbežné opatrenie zruší z iného dôvodu než preto, že navrhovateľovi bol nárok priznaný alebo že jeho nárok bol uspokojený, navrhovateľ nahradí odporcovi i tretej osobe všetky ujmy, ktoré im spôsobil. O tom rozhodne súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

§ 228
Predaj dlžníkových hnuteľných vecí bez exekučného titulu

(1) Ak zákon dovoľuje, aby sa veriteľ uspokojil súdnym predajom dlžníkových hnuteľných vecí bez exekučného titulu, nariadi predaj na návrh veriteľa súd, v obvode ktorého sú veci.

(2) Predaj nariaďuje a ďalej koná sudca bez ústneho pojednávania. Predaj sa nariadi bez vypočutia dlžníka.

(3) Predaj možno vykonať aj vtedy, ak usnesenie nariaďujúce predaj nie je doteraz právoplatné; ale ak bola proti tomuto usneseniu podaná sťažnosť, môže súd, pokiaľ nejde o veci podliehajúce skaze, výkon predaja odložiť až do právoplatnosti usnesenia, ktorým bol nariadený predaj.

(4) Inak pre výkon predaja platia ustanovenia tohto zákona o exekučnom predaji hnuteľných vecí.

§ 229
Exekučné opísanie nájomníkových hnuteľných vecí

(1) Exekučné opísanie hnuteľných vecí podľa § 394 ods. 2 občianskeho zákonníka nariadi a vykoná súd, v obvode ktorého je predmet exekučného opísania.

(2) Exekučné opísanie hnuteľných vecí je neprípustné při veciach vylúčených z exekúcie.

(3) Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania; exekučné opísanie vykoná výkonný úradník (§ 431).

DRUHÁ ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
MANŽELSKÉ VECI A OSTATNÉ VECI TÝKAJÚCE SA MANŽELOV

PRVÝ DIEL
MANŽELSKÉ VECI

§ 230
Príslušnosť

(1) Na konanie o rozvod, neplatnosť manželstva a určenie, či tu je alebo nie je manželstvo (manželské veci), je príslušný súd, v obvode ktorého mali manželia posledné spoločné bydlisko.

(2) Ak manželia nemali posledné spoločné bydlisko v Československej republike, je na konanie príslušný všeobecný súd odporcu; ak tu niet ani takého súdu, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

(3) Ak sa má neplatnosť manželstva vysloviť z úradnej povinnosti a ak manželia nemali spoločné bydlisko v Československej republike, je na konanie príslušný všeobecný súd jedného alebo druhého manžela.
Konanie

§ 231
Účastníkmi konania sú manželia

(1) Účastníkmi konania sú manželia.

(2) Ak sa rozhoduje v konaní o rozvod manželstva tiež o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom a ich majetku, sú maloleté deti účastníkmi, pokiaľ sa ich konanie týka.

§ 232

Jeden rovnopis návrhu na začatie konania sa doručí odporcovi do vlastných rúk. Upovedomenie o začatí konania z úradnej povinnosti sa doručí obom manželom do vlastných rúk.

§ 233

Súd zpravidla vyslúchne oboch manželov osobne, a to hneď na prvom ústnom pojednávaní.

§ 234

Vzatie návrhu na začatie konania zpät nevyžaduje, aby mu súd priznal účinnosť.

§ 235

S výnimkou konania o neplatnosť manželstva je prípustné spočívanie konania (§ 421).

§ 236

Uznaniu nároku nemôže súd priznať účinnosť (§ 74).

Osobitné ustanovenia pre konanie o neplatnosť manželstva

§ 237

Otázku neplatnosti manželstva nemožno riešiť v inom konaní, a to ani ako predbežnú otázku.

§ 238

Ak jeden z manželov zomrie pred tým, než sa rozhodnutie stane právoplatným, súd usnesením zastaví konanie a zruší prípadne už vynesené rozhodnutie, pokiaľ zákon nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo.

Osobitné ustanovenia pre konanie o rozvod manželstva

§ 239

Ak sa druhý manžel pripojí k návrhu na rozvod manželstva a ak sa shodujú návrhy oboch manželov čo do viny na rozvode, môže sa súd obmedziť pre zistenie rozvratu a viny na ňom na výsluch účastníkov.

§ 240

(1) Ak sú tu maloleté deti, rozhodne súd rozsudkom, ktorým vyslovuje rozvod manželstva, súčasne tiež o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom a ich majetku; rozhodnutie môže nadobudnúť právoplatnosť len vo všetkých častiach výroku súčasne.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak dôjde medzi účastníkmi o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom a ich majetku k dohode, ktorú súd schválil.

§ 241

Ak jeden z manželov zomrie pred tým, než sa rozhodnutie stane právoplatným, súd usnesením zastaví konanie a zruší prípadne už vynesené rozhodnutie.

DRUHÝ DIEL
OSTATNÉ VECI TÝKAJÚCE SA MANŽELOV

§ 242

V ostatných veciach týkajúcich sa manželov, upravených v zákone o rodinnom práve, sa rozhoduje po ústnom pojednávaní usnesením.

§ 243

Ak je s návrhom na rozvod alebo neplatnosť manželstva spojený návrh na úhradu osobných potrieb alebo ak došlo k spojeniu takýchto konaní, súd rozhodne rozsudkom aj o úhrade osobných potrieb.

DRUHÁ HLAVA
VECI OPATROVANSKÉ, VECI DETÍ V RODIČOVSKEJ MOCI A V PORUČENSKEJ STAROSTLIVOSTI A VECI OSVOJENIA

PRVÝ DIEL
VECI OPATROVANSKÉ, VECI DETÍ V RODIČOVSKEJ MOCI A V PORUČENSKEJ STAROSTLIVOSTI

§ 244
Právomoc

Súdy rozhodujú v opatrovanských veciach a vo veciach detí v rodičovskej moci, ak nejde o opatrovanstvo z dôvodu správy majetku (§ 60 zákona o rodinnom práve). Vo veciach detí, nad ktorými sa vedie poručenstvo, rozhodujú súdy len v prípadoch výslovne v zákone určených.

§ 244a
Príslušnosť

Súdom príslušným pre veci uvedené v § 244 je všeobecný súd chránenca. Ak nie je tento súd známy alebo ak nemôže bez ujmy pre chránenca včas zakročiť, zakročí súd, v obvode ktorého má chránenec pobyt; len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

§ 245

V záujme chránenca môže súd na návrh alebo z úradnej povinnosti svoju príslušnosť preniesť na iný súd. Ak druhý súd nesúhlasí s prenesením, rozhodne jeho nadriadený krajský súd.

§ 246
Obsadenie súdu

(1) Senát koná a rozhoduje o výžive detí, o úprave styku rodičov s deťmi, o schvaľovaní dôležitých úkonov za chránenca, o odvolaní opatrovníka, o priezvisku, poprípade aj o mene dieťaťa, o výkone rodičovskej moci, o všetkých jej obmedzeniach a o jej zániku; rovnako koná a rozhoduje o výchove detí (ochrannej výchove), ak nejde o deti v poručenskej starostlivosti, o ktorých výchove (ochrannej výchove) súdy nerozhodujú.

(2) V ostatných prípadoch koná a rozhoduje sudca.
Konanie

§ 247

Konanie sa začína z úradnej povinnosti, pokiaľ z povahy veci nevyplýva, že sa má začať iba na návrh.

§ 248

(1) Senát rozhoduje po ústnom pojednávaní usnesením.

(2) Sudca rozhoduje bez ústneho pojednávania.

§ 249

(1) V dôležitých alebo pochybných prípadoch vypočuje súd i chránenca, pokiaľ je tento schopný posúdiť svoje záujmy; ak možno od toho očakávať objasnenie a posúdenie potrebnosti alebo

vhodnosti navrhnutého alebo zamýšľaného opatrenia, vypočuje súd aj jeho najbližších príbuzných alebo iné osoby oboznámené s pomerami.

(2) Súd má zpravidla, najmä ak ide o maloletého, konať v súčinnosti s verejnými orgánmi a zariadeniami, ktoré slúžia na ochranu alebo prospech chránencov.

§ 250
Rozhodnutie o rodičovskej moci

Ak sa rodičia nedohodnú o výkone rodičovskej moci, rozhodne súd, akým spôsobom sa má rodičovská moc vykonávať, najmä ktorý z rodičov má maloletého zastupovať.

§ 251
Výchova a výživa detí

(1) Ak rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, rozhodne súd o tom, komu sa má dieťa sveriť do výchovy a ako má každý z rodičov prispievať na jeho výživu; pokiaľ je to potrebné, upraví aj styk rodičov s dieťaťom. Rozhodnutie možno nahradiť dohodou rodičov, ktorá však vyžaduje schválenie súdu.

(2) Súd určí rozsah vyživovacej povinnosti, i keď rodičia žijú spolu, ak jeden z nich neplní svoje povinnosti dobrovoľne.

§ 251a
Výkon niektorých rozhodnutí

Proti tomu, kto sa dobrovoľne nepodrobí rozhodnutiu súdu o rodičovskej moci, výchove detí, styku s nimi alebo o ich umiestení, použije súd uvedený v § 244 pre výkon tohto rozhodnutia vhodné donucovacie prostriedky. Týmito prostriedkami, pokiaľ ostatné prostriedky podľa okolností prípadu nepostačujú, môžu byť aj pokuty do výšky 5.000 Kčs za každé jednotlivé neposlúchnutie súdu, poprípade aj nútené predvedenie dieťaťa k rodičovi (umiestenie dieťaťa a pod.); vymožené pokuty pripadajú štátu.

§ 252
Povolenie uzavrieť manželstvo

(1) Osobám maloletým, postihnutým duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutým povoľuje uzavretie manželstva súd. Pred rozhodnutím vypočuje takú osobu, a to v neprítomnosti iných osôb, aby sa presvedčil o tom, či má skutočne vôľu vstúpiť do manželstva. Podľa možnosti vypočuje aj druhú osobu hodlajúcu uzavrieť manželstvo a vyšetrí osobné vlastnosti oboch.

(2) Usnesenie o povolení uzavrieť manželstvo má obsahovať aj meno a priezvisko oboch osôb, ktoré hodlajú uzavrieť manželstvo.

§ 253
Schvaľovanie dôležitých úkonov súdom

(1) Dôležitými úkonmi zákonného zástupcu za chránenca, ktoré vyžadujú schválenie súdu, sú najmä zrieknutie sa alebo odmietnutie dedičstva, vzdanie sa práv, uzavretie pokonávky, poskytnutie alebo vypovedanie pôžičky, scudzenie, nadobudnutie alebo zaťaženie nehnuteľných vecí a práv k nim. Súd má pri schvaľovaní právnych úkonov dbať o záujmy chránenca aj pre dobu po dosiahnutí plnoletosti alebo po skončení opatrovníctva.

(2) Aj uznesenie, ktorým sa návrhu vyhovuje, musí sa vždy odôvodniť. Písomné zmluvy treba opatriť schvaľovacou doložkou.

§ 254
Ustanovenie opatrovníka

(1) Po vhodnom poučení zloží opatrovník do rúk sudcu sľub, že sa bude riadne starať o osobu chránenca, ďalej že bude opatrovanca riadne zastupovať, že bude jeho imanie spravovať so starostlivosťou riadneho hospodára a dbať pritom na pokyny súdu.

(2) Po zložení sľubu vydá súd opatrovníkovi listinu o jeho ustanovení.

Opatrovanstvo nad imaním osôb pozbavených svojprávnosti a neprítomných

§ 255
Zistenie imania opatrovanca

Súd vykoná súpis všetkého imania opatrovanca, a ak to uzná za vhodné, aj jeho odhad. Vykonaním súpisu a odhadu môže súd poveriť výkonný orgán miestneho národného výboru.

§ 256
Zabezpečenie majetku opatrovanca

(1) Hotové peniaze, pokiaľ sa v záujme opatrovanca nepoužijú ináč, treba uložiť v štátnej sporiteľni. V rukách opatrovníka možno ponechať len toľko peňazí, koľko treba na riadne hospodárenie, poprípade na úhradu bežných potrieb opatrovanca.

(2) Cennosti a dôležité listiny sa spravidla uložia do súdnej úschovy. Pri nehnuteľných veciach treba poznamenať zavedenie opatrovníctva.

(3) Nehnuteľné veci možno scudziť len v prípade nutnosti alebo na zrejmý prospech opatrovanca.

§ 257
Vyúčtovanie opatrovníka

(1) Vyúčtovanie zo správy imania opatrovanca predkladá opatrovník v obdobiach a ku dňom, ktoré určí súd spravidla pri jeho ustanovení.

(2) Opatrovníci predložia vyúčtovanie spravidla písomne, a to aj s dokladmi. Iba jednoduché vyúčtovanie, skladajúce sa z niekoľko málo položiek príjmov a výdavkov, možno spísať do zápisnice.

§ 258
Preskúmanie vyúčtovania

(1) Na preskúmanie vyúčtovania predvolá súd opatrovníka, opatrovanca, ak je schopný posúdiť svoje záujmy, poprípade znalca, ak to vyžaduje rozsah alebo zložitosť vyúčtovania. Pritom treba vyšetriť najmä:

a) či bolo imanie úplne uvedené tak, ako je uvedené v súpise, poprípade v súdnych spisoch, alebo v poslednom vyúčtovaní,

b) či jednotlivé položky vyúčtovania súhlasia s dokladmi,

c) či je všetok majetok náležite uschovaný a zabezpečený,

d) či bola správa účelná a prospešná.

(2) Ak vyjde najavo, že k niektorým právnym úkonom došlo bez potrebného súdneho schválenia, môže ich súd schváliť dodatočne.

(3) Pri preskúmaní vyúčtovania nemá sa súd spravidla pozastavovať nad nepatrnými nedostatkami a nemá požadovať nákladné doklady pri nepatrných položkách.

§ 259
Schvaľovanie vyúčtovania

(1) V uznesení, ktorým sa schvaľuje vyúčtovanie, treba uviesť, kto vyúčtovanie podal a za ktorú dobu, či ho súd uznal za správne, aká je konečná suma čistého majetku, aká hotovosť je v rukách opatrovníka a aké príjmy a výdavky mal opatrovanec vo vyúčtovacom období. Do uznesenia treba pojať aj rozkaz na odstránenie prípadných chýb.

(2) Po schválení záverečného vyúčtovania vydá súd bývalému opatrovancovi na jeho žiadosť všetky doklady.

§ 260
Zmena opatrovníka

Pri zmene opatrovníka vyzve súd doterajšieho opatrovníka, aby odovzdal majetok, poprípade jeho správu novému opatrovníkovi a súdu to preukázal.

§ 261
Vydanie majetku po skončení opatrovníctva

(1) Po skončení opatrovníctva je súd povinný vydať opatrovancovi jeho majetok.

(2) Súd predovšetkým vyzve opatrovanca, aby do určitej lehoty majetok prevzal. Výzvu treba doručiť do vlastných rúk. Súčasne vyzve opatrovníka, aby odovzdal majetok opatrovancovi a odovzdanie preukázal súdu. Ak opatrovanec neprevezme majetok, naloží sa s majetkom podľa ustanovení o súdnej úschove.

(3) Pri nehnuteľných veciach súd po skončení opatrovníctva nariadi výmaz poznámky o zavedení opatrovníctva.

§ 262
Deti v rodičovskej moci

(1) Ustanovenia o opatrovníkoch a opatrovancoch použijú sa primerane aj na deti v rodičovskej moci, ak bol dieťaťu ustanovený opatrovník.

(2) Predchádzajúce ustanovenia o príslušnosti, obsadení súdu a konaní použijú sa primerane aj pri rozhodovaní o predĺžení a prepustení z ochrannej výchovy pri osobách starších ako 18-ročných vo výchovniach dorastu.

DRUHÝ DIEL
VECI OSVOJENIA

§ 263
Príslušnosť

(1) Súdom príslušným na rozhodnutie o osvojení je všeobecný súd osvojenca, a ak je osvojenec poručencom, poručenský súd.

(2) Ak niet v Československej republike takého súdu, je na rozhodnutie príslušný všeobecný súd osvojiteľa.

Obsadenie súdu a spôsob konania

§ 264

Senát rozhoduje po ústnom pojednávaní usnesením.

§ 265

(1) Pred rozhodnutím o osvojení vyslúchne súd - podľa možnosti osobne - osvojiteľa a jeho manžela, ak je potrebný jeho súhlas, rodičov osvojovaného dieťaťa, opatrovníka, ktorý mu bol ustanovený v konaní o osvojení, prípadne jeho poručníka, ďalej orgán poverený starostlivosťou o mládež a osvojované dieťa, ak je schopné posúdiť dosah osvojenia. Súd rodičov nevyslúchne, ak sú pozbavení rodičovskej moci alebo sú celkom pozbavení svojprávnosti, ako i vtedy, ak nie je potrebné ich privolenie pre osvojenie, hoci sú zákonnými zástupcami dieťaťa.

(2) Osoby, ktoré podľa odseku 1 netreba vyslúchnuť, nie sú účastníkmi konania o osvojení.

§ 266

V usnesení, ktorým súd vysloví osvojenie, uvedie, aké priezvisko bude osvojenec používať. Usnesenie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť. Jeden rovnopis právoplatného usnesenia sa osobitne uloží na súde.

Zrušenie osvojenia

§ 267

Súdom príslušným na rozhodnutie o zrušení osvojenského pomeru je súd, ktorý vyslovil osvojenie. O takom zrušení osvojenského pomeru platia primerane §§ 264 až 266.

§ 268

Dohodu o zrušení osvojenia medzi osvojiteľom a plnoletým osvojencom môže spísať sudca ktoréhokoľvek súdu; odpis zápisnice o zrušení osvojenia zašle súdu, ktorý osvojenie vyslovil, aby ju osobitne uložil a vyznačil zrušenie v spisoch o osvojení.

TRETIA HLAVA
UZNANIE, ZISTENIE A ZAPRETIE OTCOVSTVA

PRVÝ DIEL
UZNANIE OTCOVSTVA

§ 269

(1) Ak sa narodí dieťa, u ktorého otcovstvo nie je určené zákonnou domnienkou svedčiacou proti manželovi matky ani uznaním otcovstva, súd z úradnej povinnosti vypočuje matku dieťaťa o tom, koho označuje za otca dieťaťa, poprípade s kým obcovala v rozhodnom čase. V tomto prípade vypočuje súd ďalej toho, kto je označený za otca, či otcovstvo uznáva a či chce dobrovoľne plniť rodičovské povinnosti.

(2) Uznanie otcovstva na súde sa zapíše do zápisnice.

(3) Príslušným na konanie je všeobecný súd dieťaťa, a ak je dieťa poručencom, poručenský súd.

§ 270

Ak nedošlo k uznaniu otcovstva podľa § 44 zákona o rodinnom práve, treba podať žalobu o zistenie otcovstva. Ak matka (poručník) nepodá žalobu v primeranom čase, ustanoví súd maloletému dieťaťu opatrovníka (nového poručníka) a upraví ho, aby v mene dieťaťa podal žalobu.

§ 271

Úkony podľa §§ 269 a 270 vykoná sudca bez ústneho pojednávania.

DRUHÝ DIEL
ZISTENIE OTCOVSTVA

§ 272
Príslušnosť

Ak sa má žaloba podať proti opatrovníkovi, je príslušný všeobecný súd žalobcu.
Konanie

§ 273

Na konanie o zistenie otcovstva sa použijú ustanovenia jedenástej hlavy s doplnkami uvedenými v ďalších ustanoveniach tohto dielu.

§ 274

Otázku zistenia otcovstva nemožno riešiť v inom konaní, a to ani ako predbežnú otázku.

§ 275

(1) Dieťa, jeho matka, domnelý otec a podľa potreby aj iné osoby sú povinné dať si odňať krv na vykonanie krvnej skúšky. Ak sa niektorá z týchto osôb bez závažného dôvodu zdráha tak urobiť, možno použiť donucovacie prostriedky podľa § 100 ods. 2 a 3 a § 103 ods. 3. Proti usneseniu, ktorým súd vyhlási zdráhanie za bezdôvodné, môže podať sťažnosť iba ten, kto má byť vyšetrený.

(2) Toto ustanovenie sa použije obdobne na iné podobné dôkazné prostriedky.

§ 276

(1) Ak je začaté konanie o zistenie otcovstva na žalobu iba jedného z oprávnených, bráni prejednaniu žaloby druhého oprávneného prekážka uvedená v § 57 ods. 1 písm. c).

(2) Oprávnený, ktorý nepodal žalobu, môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník; účinok rozsudku sa na neho vzťahuje, i keď nevstúpil do konania.

§ 277

(1) Ak žalobca za konania o zistenie otcovstva zomrie, konanie sa preruší. V konaní môže pokračovať druhý oprávnený na žalobu. Do šesť mesiacov od smrti dieťaťa môžu podať žalobu o zistenie otcovstva aj jeho potomci, ak preukážu na tomto zistení právny záujem; za tých istých podmienok a v tej istej lehote môžu potomci dieťaťa navrhnúť, aby sa v prerušenom konaní pokračovalo.

(2) Konanie o zistení otcovstva sa preruší aj vtedy, keď zomrie žalovaný. V konaní možno pokračovať proti opatrovníkovi, ktorého ustanoví žalovanému súd prejednávajúci vec.

§ 278

Ak je so žalobou o zistenie otcovstva spojený aj návrh na určenie povinnosti uhradiť osobné potreby dieťaťa alebo ak došlo k spojeniu takých konaní, súd rozhodne rozsudkom aj o úhrade osobných potrieb.

§ 279

Ak v konaní o zistení otcovstva žalovaný uzná svoje otcovstvo, vypočuje súd matku, pokiaľ je jej súhlas s uznaním potrebný, alebo pokiaľ sama o zistenie otcovstva nežaluje, či s uznaním súhlasí; ak súhlasí, súd konanie o zistení otcovstva zastaví.

TRETÍ DIEL
ZAPRETIE OTCOVSTVA

§ 280

(1) Ak bolo právoplatne rozhodnuté, že neskorší manžel nie je otcom dieťaťa znovu vydatej matky (§ 42 ods. 2 zákona o rodinnom práve), šesťmesačná lehota na zapretie otcovstva sa pre skoršieho manžela začína dňom, keď sa dozvedel o tomto právoplatnom rozhodnutí.

(2) Po uplynutí lehôt určených na zapretie otcovstva zákonom o rodinnom práve môže generálny prokurátor, ak sa domnieva, že to vyžaduje všeobecný záujem, podať žalobu o zapretie otcovstva voči otcovi, matke a dieťaťu. Ak niektorý z nich nie je nažive, môže o zapretie otcovstva žalovať ostatných z nich; ak nie je nažive nikto z nich, môže žalovať opatrovníka, ktorého súd pre túto vec ustanoví.

(3) Pre konanie o zapretí otcovstva platia primerane ustanovenia druhého dielu.

ŠTVRTÁ HLAVA
POZBAVENIE SVOJPRÁVNOSTI A POVOLENIE DRŽANIA V ÚSTAVE

PRVÝ DIEL
POZBAVENIE SVOJPRÁVNOSTI

§ 281
Príslušnosť

(1) Príslušným na konanie je súd, v obvode ktorého má všeobecný súd osoba, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti. Ak je takáto osoba v psychiatrickej liečebni alebo v inom podobnom ústave (ďalej len „ústav“), je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je ústav.

(2) Ak osoba, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, zmení za konania svoje bydlisko alebo pobyt, môže súd na návrh alebo z úradnej povinnosti svoju príslušnosť preniesť na súd nového bydliska alebo pobytu. Ak druhý súd nesúhlasí s prenesením, rozhodne jeho nadriadený krajský súd.
Obsadenie súdu a spôsob konania

§ 282

(1) Konaie vykonáva senát bez ústneho pojednávania.

(2) Senát nemôže poveriť predsedu alebo člena senátu výsluchom vyšetrovaného alebo znalcov.

§ 283

(1) Konanie sa začne na návrh alebo z úradnej povinnosti.

(2) Ak ide o pozbavenie svojprávnosti pre duševnú poruchu a ak návrh nepodal orgán štátnej správy, môže súd navrhovateľovi nariadiť, aby v primeranej lehote predložil lekárske vysvedčenie o duševnom stave chorého, s poučením, že inak návrh odmietne.

§ 284

(1) Osobu, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, musí súd vyslúchnuť osobne; na ten cieľ ju možno predviesť na súd. Ak je v ústave, vyslúchne sa spravidla v ústave. Od výsluchu možno upustiť, ak ho nemožno vykonať vôbec alebo bez ujmy pre zdravotný stav vyšetrovanej osoby.

(2) Ak je potrebné na ochranu práv osoby, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, ustanoví jej súd pre toto konanie opatrovníka.

§ 285

Toho, kto má byť pozbavený svojprávnosti, majú vyšetriť spravidla dvaja znalci.

§ 286

Od vyšetrenia znalcami i od výsluchu vyšetrovaného možno upustiť, ak bol stav osoby, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, súdne vyšetrený v posledných šiestich mesiacoch pri prijatí do ústavu a ak podľa potvrdenia správy ústavu alebo podľa výsledkov iného súdneho vyšetrenia nenastala od toho času podstatná zmena.

§ 287

(1) Súd môže na návrh znalca nariadiť, aby osoba, ktorá má byť vyšetrená, bola dodaná do ústavu na čas najviac troch mesiacov, pokiaľ je to nevyhnutne potrebné pre vyšetrenie duševného stavu.

(2) Pred vynesením takého uznesenia treba vypočuť jej opatrovníka, ak je ustanovený, a pokiaľ možno i účastníkov.

§ 288

(1) Ak sú tu podmienky pre pozbavenie svojprávnosti pre navyknuté nadmierne požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov alebo jedov a ak možno podľa výsledkov vyšetrenia očakávať, že osoba, o ktorú ide, sa polepší, môže súd odložiť vynesenie uznesenia o pozbavení svojprávnosti a zároveň určí primeranú lehotu na polepšenie. Súd môže odklad urobiť závislým od toho, že sa táto osoba podrobí liečeniu v odbornom ústave na potrebný čas, ktorý však nesmie presahovať jeden rok.

(2) Pred uplynutím lehoty na polepšenie vysloví súd pozbavenie svojprávnosti iba vtedy, ak sa ukáže, že polepšenie nemožno očakávať, alebo ak liečená osoba bez závažných dôvodov predčasne opustí odborný ústav alebo marí liečenie.

§ 289
Rozhodnutie

(1) Uznesenie, ktorým sa rozhoduje o pozbavení svojprávnosti, sa doručí aj prokurátorovi a opatrovanskému súdu; po nadobudnutí právoplatnosti správe ústavu, v ktorom je osoba postihnutá duševnou chorobou držaná, a ak sa vyslovilo pozbavenie svojprávnosti, aj výkonnému orgánu miestneho a okresného národného výboru, v obvode ktorých mala osoba pozbavená svojprávnosti bydlisko lebo pobyt.

(2) Osobe, ktorá sa pozbavuje svojprávnosti, uznesenie sa nedoručí, ak by to bolo zrejme škodlivé pre jej stav.

(3) Ak súd neodložil vykonateľnosť uznesenia sa nedoručí, ak by to bolo zrejme škodlivé pre jej stav.

(3) Ak súd neodložil vykonateľnosť uznesenia, ktorým sa vyslovilo pozbavenie svojprávnosti, urobí opatrovanský súd opatrenie, aby pri nehnuteľných veciach bolo pozbavenie svojprávnosti zapísané.

§ 290
Trovy konania

(1) Trovy konania znáša štát; trovy právneho zastúpenia znáša sám zastúpený bez nároku na náhradu.

(2) Trovy konania uhradí osoba pozbavená svojprávnosti; ak nemožno od nej tieto trovy vymôcť, uhradia ich tí, ktorí sú jej podľa zákona povinní poskytovať úhradu osobných potrieb, pokiaľ by tým neboli ukrátení vo výžive oni sami alebo ich rodiny; ak ich nemožno ani takto uhradiť, uhradí ich štát.

(3) Ak sa konanie skončilo bezvýsledne, je povinný uhradiť trovy ten, kto podal návrh na začatie konania, pokiaľ mu muselo byť známe, že na začatie konania niet dôvodu; v ostatných prípadoch uhradzuje trovy štát.

§ 291
Zrušenie a premena pozbavenia svojprávnosti

(1) Ustanovenia tohto dielu sa používajú primerane i na zrušenie uznesenia o pozbavení svojprávnosti a na premenu čiastočného pozbavenia svojprávnosti na úplné pozbavenie svojprávnosti alebo naopak.

(2) Návrh na zrušenie pozbavenia svojprávnosti alebo premenu úplného pozbavenia svojprávnosti na čiastočné pozbavenie svojprávnosti, ako aj sťažnosť proti zamietnutiu týchto návrhov môže podať aj osoba pozbavená svojprávnosti.

(3) Ak sa však zamietne návrh na zrušenie alebo premenu pozbavenia svojprávnosti a ak podľa výsledkov vyšetrenia možno bezpečne predkladať, že v najbližšom čase sa nedá očakávať vyliečenie alebo značné zlepšenie, môže sa súd uzniesť, že pred uplynutím primeranej lehoty, ktorá nesmie byť dlhšia ako tri roky, nie je prípustný opätovný návrh na zrušenie alebo premenu pozbavenia svojprávnosti, pokiaľ sa dostatočne nespravdepodobní, že sa zlepšil stav osoby pozbavenej svojprávnosti. Ak bol návrh predsa podaný, možno ho odmietnuť bez ďalšieho konania.

DRUHÝ DIEL
POVOLENIE DRŽAŤ V ÚSTAVE

§ 292

(1) Správa ústavu je povinná oznámiť súdu, v obvode ktorého je ústav, najneskoršie do štyridsaťosem hodín prijatie každého chorého, ktorý nebol prijatý na vlastnú žiadosť.

(2) Dobrovoľný vstup do ústavu musí byť potvrdený písomným vyhlásením, urobeným pred správou ústavu a dvoma svedkami; vyhlásenie možno kedykoľvek odvolať. Len čo chorý, ktorý bol prijatý do ústavu na vlastnú žiadosť, je obmedzený vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom, je správa ústavu povinná a o takomto chorom urobiť oznámenie súdu najneskoršie do štyridsaťosem hodín od času, keď sa toto obmedzenie začalo.

§ 293

(1) Súd, v obvode ktorého je ústav, začne z úradnej povinnosti konanie o povolení držať v ústave a rozhodne o ňom pokiaľ možno do tridsiatich dní potom, čo mu došlo oznámenie podľa § 292. Toto konanie súd nezačne, ak prijatie do ústavu nariadil súd alebo prokurátor.

(2) Proti uzneseniu, ktorým sa nariaďuje prepustenie z ústavu, môže podať sťažnosť aj správa ústavu. Uznesenie možno vykonať len po nadobudnutí právoplatnosti.

§ 294

(1) Účinnosť uznesenia o povolení držať v ústave zanikne uplynutím jedného roku odo dňa jeho vydania, pokiaľ v uznesení nie je určená kratšia lehota. Ak sa má držanie v ústave predĺžiť nad túto lehotu, treba vykonať nové vyšetrenie a súd musí znovu rozhodnúť o povolení ďalšieho držania, pokiaľ opatrovanský súd medzitým nenariadil, aby osoba držaná v ústave bola naďalej v ňom ponechaná.

(2) Uznesenie o povolení držať v ústave neprekáža, aby opatrovanský súd neurobil iné opatrenie.

§ 295

Osoba držaná v ústave, pokiaľ nie je pozbavená svojprávnosti, ďalej jej rodičia, deti, osvojiteľ, osvojenec, manžel, súrodenci, ako aj opatrovník, ak je ustanovený, môžu ešte pred uplynutím času uvedeného v § 294 ods. 1 žiadať o nové súdne vyšetrenie a rozhodnutie, či je odôvodnená domnienka, že ďalšie držanie v ústave už nie je potrebné. Ak súd zamietne návrh na prepustenie z ústavu, môže sa uzniesť, že nebude konať nové vyšetrovanie pred uplynutím času, po ktorý bolo držanie v ústave povolené.

§ 296

Inak sa na toto konanie primerané použijú ustanovenia prvého dielu.

PIATA HLAVA
VYHLÁSENIE ZA MŔTVEHO A DOKÁZANIE SMRTI

PRVÝ DIEL
VYHLÁSENIE ZA MŔTVEHO

§ 297
Príslušnosť

Vyhlásiť nezvestného za mŕtveho je príslušný súd, ktorý bol naposledy jeho všeobecným súdom v Československej republike.
Obsadenie súdu a spôsob konania

§ 298

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 299

(1) Návrh možno podať už rok predtým, než uplynul čas potrebný na to, aby nezvestný mohol byť vyhlásený za mŕtveho.

(2) O návrhu nemožno rozhodnúť pred uplynutím tohto času.

§ 300
Ustanovenie opatrovníka

Ale súd uzná, že sú tu podľa údajov zákonné podmienky pre vyhlásenie za mŕtveho, ustanoví nezvestnému opatrovníka, ak nemá iného zástupcu, ktorý by ho v konaní zastupoval.

§ 301
Vyhláška

(1) Súd vyhláškou vyzve nezvestného, aby sa prihlásil, a každého, kto má o ňom vedomosť, aby podal o ňom správu súdu alebo zástupcovi nezvestného uvedenému vo vyhláške; zároveň vykoná všetky potrebné vyšetrenia o nezvestnom a zistí účastníkov konania.

(2) Vo vyhláške uvedie podstatné okolnosti prípadu a oznámi, že po uplynutí lehoty uvedenej vo vyhláške rozhodne o vyhlásení za mŕtveho, ak sa nezvestný neprihlási alebo ak nedôjde iná správa o jeho živote. Vyhláškovú lehotu určí na jeden rok od vyvesenia vyhlášky na návestnej tabuli súdu. Deň, ktorým sa lehota skončí, treba vo vyhláške uviesť.

(3) Vyhláška sa vyvesí na návestnej tabuli súdu a uverejní sa v časopise určenom pre súdne vyhlášky; okrem toho ju možno dať na známosť spôsobom obvyklým v mieste.

(4) Vyhláška sa doručí opatrovníkovi, známym účastníkom a prokurátorovi.

§ 302
Zastavenie konania

Ak súd zistí, že nie sú splnené podmienky vyhlásenia za mŕtveho, zastaví konanie uznesením.

§ 303
Rozhodnutie

(1) Po uplynutí lehoty určenej vo vyhláške súd rozhodne o vyhlásení za mŕtveho. Uznesenie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

(2) O doručení rozhodnutia platí to isté, čo o doručení vyhlášky; okrem toho právoplatné rozhodnutie sa doručí súdu príslušnému na prejednanie dedičstva.

§ 304
Zrušenie a oprava rozhodnutia

(1) Ak súd zistí, že osoba, vyhlásená za mŕtvu je nažive alebo že žila ešte v deň, od ktorého doteraz neuplynul čas potrebný na to, aby nezvestná osoba mohla byť vyhlásená za mŕtvu, z úradnej povinnosti zruší svoje rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho.

(2) Na návrh účastníka alebo prokurátora súd opraví deň, ktorý je uvedený v jeho rozhodnutí ako deň smrti, ak dodatočne zistí, že:

a) osoba vyhlásená za mŕtvu zomrela iného dňa, alebo

b) nemohla sa dožiť tohto dňa alebo ho prežila.

(3) O doručení rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 platia ustanovenia § 303 ods. 2.

§ 305
Trovy konania

Trovy spojené s ustanovením a činnosťou opatrovníka, ako aj ostatné trovy znáša navrhovateľ.

§ 306
Sťažnosť

Sťažnosť môžu podať iba účastníci, ktorým sa malo doručiť rozhodnutie (§ 301 ods. 4), a prokurátor.

§ 307
Výlučnosť rozhodnutia

Otázku, či a kedy možno považovať nezvestného za mŕtveho, nemožno riešiť v inom konaní, a to ani ako predbežnú otázku.

DRUHÝ DIEL
DOKÁZANIE SMRTI

§ 308
Návrh

(1) Ak je isté, že niekto zomrel, ale jeho smrť sa nedá preukázať verejnou listinou, možno podať návrh na začatie konania o dokázaní smrti.

(2) Návrh na začatie konania môže podať každý, kto má právny záujem na dokázaní smrti.

§ 309
Použitie iných ustanovení

Ustanovenia prvého dielu sa použijú primerane; vyhláškovú lehotu však možno skrátiť až na tri mesiace.

ŠIESTA HLAVA
PREJEDNANIE DEDIČSTVA

§ 310
Príslušnosť

Na prejednanie dedičstva je príslušné štátne notárstvo, v obvode ktorého mal poručiteľ naposledy bydlisko, a ak nemal bydlisko, pobyt. Ak niet takého štátneho notárstva v Československej republike, je príslušné štátne notárstvo, v obvode ktorého je poručiteľov majetok alebo jeho časť; ak je podľa tohto príslušných niekoľko štátnych notárstiev, rozhoduje medzi nimi predstihnutie.

Obsadenie štátneho notárstva a spôsob konania

§ 311

Konanie vykonáva štátny notár bez ústneho pojednávania.

§ 312

Štátne notárstvo začne konanie z úradnej povinnosti, len čo sa dozvie, že niekto zomrel alebo bol právoplatne vyhlásený za mŕtveho.

§ 313
Oznámenie o úmrtí

Výkonný orgán miestneho národného výboru oznámi každé úmrtie v obci štátnemu notárstvu miesta úmrtia.
Predbežné vyšetrovania a opatrenia

§ 314

(1) Štátne notárstvo príslušné na prejednanie dedičstva vyšetrí najprv:

a) poručiteľovo meno, priezvisko, vek, stav, štátne občianstvo, zamestnanie, ako aj či bol odkázaný na príjem z pracovného alebo obdobného pomeru alebo či dostával dôchodok z verejných prostriedkov;

b) deň a miesto poručiteľovho úmrtia, jeho posledné bydlisko alebo pobyt;

c) meno, priezvisko, pobyt a zamestnanie manžela;

d) mená, priezviská, zamestnanie, vek a pobyt detí zomrelého a iných osôb, o ktorých sa dá predpokladať, že sú dedičia;

e) či je tu dedičstvo a aké, či sú tu dlhy a či tieto pravdepodobne prevyšujú majetok;

f) či je tu závet a kde je uschovaný;

g) či a ktoré poručníctvo a opatrovníctvo zomrelý zastával;

h) kto by mal byť ustanovený za poručníka alebo opatrovníka deťom alebo dedičom zomrelého.

(2) Toto vyšetrovanie sa nekoná, ak ide o maloletého, ktorý bol v čase úmrtia v rodičovskej moci a nemal imanie.

§ 315

Štátne notárstvo urobí všetky potrebné a neodkladné opatrenia, najmä zistí stav a obsah závetu (§ 319) - ak sa nájde -, postará sa o zabezpečenie dedičstva, o predaj vecí, ktoré nemožno uschovať bez nebezpečenstva škody alebo nepomerných trov, a to aj pod odhadnú cenu, o vydanie nedoplatkov poručiteľovej odmeny za prácu a opakujúcich sa dôchodkov až do výšky jednomesačného príjmu, ako aj o zverenie vecí osobnej potreby pozostalému manželovi, a ak ho niet, inému členovi poručiteľovej domácnosti. Predaj vecí sa vykoná podľa obdoby § 564a, ledaže štátne notárstvo rozhodne o inom spôsobe predaja.

§ 316

Vyšetrovanie a opatrenie uvedené v §§ 314 a 315 vykoná podľa možnosti a potreby už štátne notárstvo, v obvode ktorého poručiteľ zomrel.

§ 317

V obciach mimo sídla štátneho notárstva môže štátne notárstvo o vykonanie vyšetrovania podľa § 314 požiadať výkonný orgán miestneho národného výboru.

§ 317a

Na účely konania o prejednaní dedičstva môže štátne notárstvo ustanoviť opatrovníkov všetkým dedičom, odkazovníkom a iným účastníkom, pokiaľ už nemajú zákonného zástupcu, aj ak by na ustanovenie opatrovníkov; bol podľa § 244a príslušný súd.

§ 318
Zabezpečenie dedičstva

Zabezpečenie dedičstva sa vykoná najmä uložením na štátnom notárstve, zapečatením v byte zomrelého alebo uložením u uschovávateľa a konečne zákazom výplaty vkladov a iných pohľadávok. Nezapečatené veci sa spíšu.

§ 319
Zistenie stavu a obsahu závetu

(1) Ak sa nájde závet, štátne notárstvo v prítomnosti zapisovateľa zistí v zápisnici: dátum závetu, kto ho predložil, stav listiny, či bol odovzdaný zapečatený alebo otvorený, či bolo v ňom niečo vymazané, opravené alebo či bola spozorovaná iná závada.

(2) K zápisnici sa pripojí overený odpis závetu. Prvopis závetu sa uloží osobitne.

(3) Ak je niekoľko závetov, pri všetkých sa postupuje podľa odsekov 1 a 2.
Neprejednanie dedičstva

§ 320

Ak zomrelý nezanechal majetok, štátne notárstvo konanie zastaví. Uznesenie o tom sa doručí iba na žiadosť účastníka.

§ 321

Ak je poručiteľov majetok tak nepatrný, že z neho možno uhradiť len trovy choroby a primeraného pohrebu a iné prednostné pohľadávky, zistí sa výsluchom dedičov a veriteľov, ktorí by mohli byť uspokojení, cena majetku a výška dlhov. Majetok sa prikáže týmto veriteľom na úplnú alebo čiastočnú úhradu ich nárokov; na to je potrebný súhlas veriteľov, ktorí by mohli byť uspokojení, ďalej dedičov, a ak tu niet žiadnych dedičov, štátu.

§ 322

Ak bola nariadená exekučná likvidácia dedičstva, štátne notárstvo zastaví prejednanie dedičstva. Uznesenie o tom sa doručí iba na žiadosť účastníka.
Prejednanie dedičstvá

§ 323

Ak sa konanie neskončí spôsobom uvedeným v §§ 320 až 322, štátne notárstvo dedičstvo prejedná.

§ 324

Osoby, o ktorých sa dá predpokladať, že sú dedičia, štátne notárstvo o tom upovedomí. Súčasne ich poučí, že môžu do jedného mesiaca, ak neurčilo štátne notárstvo dlhšiu lehotu, odmietnuť dedičstvo, a aké sú náležitosti a následky odmietnutia. Upovedomenie a poučenie sa doručí do vlastných rúk alebo sa dá ústne a zapíše sa do zápisnice.

§ 325

(1) Vždy sa spíše presný a úplný zoznam celého imania, ktoré mal poručiteľ v držbe v čase smrti alebo ktoré je u tretích osôb, s udaním jeho vtedajšej všeobecnej ceny (súpis).

(2) Ak má záujem na zistení imania socialistická právnická osoba alebo ak je dedičom osoba nesvojprávna alebo neznámeho pobytu, vykoná sa súpis i odhad bez odkladu na mieste samom.

(3) Spravidla sa upustí od súpisu na mieste samom a od odhadu, ak ide iba o osobný majetok poručiteľa a dedičia žijú prevažne z výťažku vlastnej práce.

§ 326

(1) Súpis sa koná spravidla podľa údajov predvolaných dedičov a opatrovníkov, a ak sa títo ustanovia, v ich prítomnosti.

(2) Ak sa má vykonať aj odhad, treba pribrať aj znalca. Pri odhade nehnuteľnej veci možno jej cenu zistiť i bez znalca podľa predpisov platných pre dane a verejné dávky, podľa posledného, skôr vykonaného odhadu alebo podľa zmluvy o poslednom scudzení, ak tomu neodporujú osoby, ktoré majú na odhade právny záujem.

§ 327

Ak sa koná súpis na mieste samom, orgán, ktorý ho vykonáva, je povinný pri použití vhodných prostriedkov zadovážiť si podľa možnosti úplné vysvetlenie o stave imania (aktív a pasív). V zápisnici uvedie, aké prostriedky na to najmä použil, a podľa možnosti v prvopise alebo v odpise pripojí nájdené listinné doklady.

§ 328

Na konci súpisu sa vypočíta suma dlhov a čistého majetku, ktorý ostáva po ich odpočítaní. Pri sporných aktívach a pasívach obmedzí sa štátne notárstvo iba na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistého majetku sa neberú do úvahy.

§ 329

Zápisnicu podpíšu všetci zúčastnení na súpise a prípadnom odhade; dedičia tak urobia s vyhlásením, že ich údaje sú správne a úplné a že vedome nič z dedičstva nezamlčali. Dedičov treba vopred poučiť o trestných následkoch nesprávneho alebo neúplného vyhlásenia o stave imania.

§ 330

(1) Štátne notárstvo určí všeobecnú cenu majetku v čase poručiteľovej smrti, sumu dlhov a čistú cenu dedičstva; pritom tiež uvedie, či a akým spôsobom sa odchýlilo od zostaveného súpisu.

(2) Súpis neprekáža dedičom ani iným osobám, aby sa domáhali svojho práva mimo; konania o prejednaní dedičstva.

§ 331

(1) Ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a zapiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, štátne notárstvo vyšetrí podmienky dedičského práva oboch ä potvrdí nadobudnutie dedičstva tomu z nich, ktorého dedičské právo zistí.

(2) Ale ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, štátne notárstvo po márnom pokuse o pokonávku upraví toho z dedičov, ktorého dedičský právo sa javí menej pravdepodobným, aby; svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu a po jej márnom uplynutí pokračuje v prejednávaní dedičstva bez ohľadu na tohto dediča.

(3) Ak bola včas podaná žaloba, vyčká štátne ne notárstvo s ďalším prejednávaním dedičstva až do skončenia konania o žalobe.

(4) Pre konanie o tejto žalobe je príslušný súd, v obvode ktorého je štátne notárstvo, ktoré vo veci koná.

§ 332

Na návrh dediča vyzve štátne notárstvo veriteľov vyhláškou, ktorú vhodným spôsobom uverejní, aby svoje nároky v určitej lehote oznámili, a upozorní ich na následky neoznámenia (§ 514 Občianskeho zákonníka).

§ 333
Skončenie prejednávania dedičstva

Len čo sú splnené zákonné podmienky, štátne notárstvo potvrdí nadobudnutie dedičstva a vyhlási prejednávanie za skončené.

§ 334
Potvrdenie nadobudnutia dedičstva

Uznesenie, ktorým sa potvrdzuje nadobudnutie dedičstva, má obsahovať:

a) meno a priezvisko poručiteľa a deň jeho smrti;

b) meno a priezvisko dediča a jeho zákonného zástupcu;

c) právny dôvod nadobudnutia dedičstva (zákon alebo závet);

d) ak je niekoľko dedičov, aký diel alebo ktoré jednotlivé veci alebo práva ktorý z nich nadobudol;

e) aké zápisy možno podľa tohto uznesenia vykonať vo verejných knihách.

§ 335
Dohoda o rozdelení dedičstva

(1) Dedičia si môžu rozdeliť veci patriace do dedičstva i mimo štátneho notárstva. Ale ak je niektorý z nich nesvojprávny, môže sa tak stať iba na štátnom notárstve.

(2) Rozdelenie dedičstva na štátnom notárstve musí byť štátnym notárstvom schválené (§ 76 prvá veta).

(3) Ak sa dedičia nedohodnú o prevzatí veci, ktorá podľa zákona nemôže byť v spoluvlastníctve dvoch alebo viac osôb, nariadi štátne notárstvo prejednávajúce dedičstvo predaj takej veci; predaj sa vykoná podľa obdoby §§ 564, 564a

§ 336
Osobitné opatrenia čo do niektorých dedičov

Ak sú medzi dedičmi osoby pod osobitnou ochranou zákona, štátne notárstvo sa postará, aby sa dedičstvo pre tieto osoby riadne uschovalo, poprípade zaslalo príslušnému poručenskému orgánu alebo opatrovanskému súdu. Tento orgán, poprípade súd treba tiež upovedomiť o tom, že sa vydalo potvrdenie o nadobudnutí dedičstva.

§ 337
Opatrenia po vydaní uznesenia o potvrdení nadobudnutia dedičstva

(1) Po právoplatnosti uznesenia, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva, štátne notárstvo zruší vykonané zabezpečenie dedičstva, ako aj opatrovanstvo, zruší všetky, zákazy výplaty vkladov, poistiek a pod., ktoré boli v konaní o prejednaní dedičstva nariadené alebo príslušnými ústavmi podľa zákona vykonané, a týmto ústavom oznámi, komu smú zadržané sumy vyplatiť.

(2) Toto ustanovenie sa nevzťahuje na opatrenia urobené na zabezpečenie daní a verejných dávok.

§ 338
Odkazy a odkazovníci

Ustanovenia o dedičstve a dedičoch platia primerane o odkazoch a odkazovníkoch.

§ 339
Dodatočné objavenie majetku

Ak sa po potvrdení nadobudnutia dedičstva objaví nový majetok, urobí štátne notárstvo potrebné zabezpečovacie opatrenia, doplní súpis a podľa potreby aj uznesenie, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva.

§ 340
Dodatočné objavenie závetu

Ak sa po potvrdení nadobudnutia dedičstva objaví závet, zistí štátne notárstvo jeho stav a obsah (§ 319), uschová ho a upovedomí o ňom dedičov z tohto závetu; dedičstvo však znovu neprejednáva.

§ 341
Zrušenie uznesenia o potvrdení nadobudnutia dedičstva

Ak sa dodatočne zistí, že poručiteľ žije, alebo ak sa zruší jeho vyhlásenie za mŕtveho, štátne notárstvo zruší uznesenie, ktorým potvrdilo nadobudnutie dedičstva.

§ 342
Odúmrť

Ak má poručiteľovo imanie pripadnúť štátu ako odúmrť, štátne notárstvo prejednávajúce dedičstvo urobí potrebné zabezpečovacie opatrenia a potom vydá toto imanie štátu.

SIEDMA HLAVA
SÚDNE UMORENIE LISTÍN

§ 343
Príslušnosť

Na umorenie listiny je príslušný všeobecný súd navrhovateľa, a ak niet takého súdu v Československej republike, súd tunajšieho platobného miesta.

§ 344
Obsadenie súdu a spôsob konania

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 345
Predmet súdneho umorenia

(1) Umoriť možno iba stratenú alebo zničenú listinu, ktorej predloženie je potrebné na uplatňovanie práva.

(2) Súdne nemožno umoriť papierové peniaze, loterné žreby, kupóny a talóny cenných papierov, vkladné knižky, ďalej lístky a známky denného obehu (vstupenky, cestovné lístky a pod.).

§ 346
Návrh

Navrhovateľ je povinný uviesť aj skutočnosti, z ktorých vyplýva, že môže z listiny alebo na jej základe uplatniť nejaké právo, alebo je povinný udať skutočnosti, z ktorých vyvodzuje iný právny záujem na umorení listiny. Je povinný predložiť odpis listiny alebo označiť listinu, jej vystaviteľa a jeho bydlisko (sídlo), poprípade aj iné osoby zaviazané podľa listiny a ich bydlisko (sídlo), ako aj druh a znaky, ktoré ju odlišujú od iných listín toho istého druhu; ak znie listina na určitú sumu, je povinný uviesť aj túto sumu.

§ 347
Účastníci

Účastníkmi konania sú navrhovateľ, osoba zaviazaná podľa listiny, prihlásený držiteľ listiny, ako i ten, kto podal námietky.
Konanie

§ 348

Súd zistí, či bola listina s udanými znakmi vystavená a či bola stratená alebo zničená. Ak súd zistí, že tomu tak nie je alebo že umoreniu listiny bránia iné prekážky, konanie zastaví.

§ 349

(1) Ak súd nezistí žiadne prekážky, vydá vyhlášku. Vo vyhláške uvedie:

a) meno, priezvisko, zamestnanie a bydlisko navrhovateľa, poprípade jeho názov a sídlo;

b) deň, keď bol návrh podaný,

c) opis listiny;

d) vyzvanie, aby sa držiteľ listiny do jedného roku odo dňa uverejnenia vyhlášky v časopise určenom pre súdne vyhlášky prihlásil na vyzývacom súde alebo na súde miesta, kde je listina, a podľa možnosti predložil listinu (prihlášku) alebo aby boli podané námietky proti návrhu;

e) upozornenie, že po márnom uplynutí lehoty súd na nový návrh vyhlási listinu za umorenú.

(2) Ak sa umoruje zmenka, súd zakáže prijímateľovi cudzej zmenky, alebo vystaviteľovi vlastnej zmenky a ich ručiteľom ju zaplatiť a vydá vyhlášku (odsek 1); vyhlášková lehota je dvojmesačná.

§ 350

(1) Ak ide o listinu na doručiteľa bez kupónu (okrem poistiek), skončí sa vyhlášková lehota až za rok od zročnosti pohľadávky z listiny.

(2) Pri listinách na doručiteľa s kupónmi skončí sa vyhlášková lehota až za rok od zročnosti posledného kupónu alebo od skoršej zročnosti pohľadávky z listiny. Ak sa nebude na posledný kupón platiť, počíta sa lehota od prvého júla roku, keď sa mala stať platba. Lehota sa však neskončí nikdy skôr než za rok odo dňa uverejnenia vyhlášky.

(3) Vyhlášková lehota pri zmenkách sa počíta: ak zmenka nie je ešte zročná, od prvého dňa jej zročnosti, a ak je už zmenka zročná, odo dňa uverejnenia vyhlášky. Pri zmenkách na videnie sa počíta lehota, ak v čase uverejnenia vyhlášky ešte neuplynula lehota na predloženie zmenky, od posledného dňa tejto lehoty; ak už uplynula v uvedenom čase lehota na predloženie zmenky, počíta sa vyhlášková lehota odo dňa uverejnenia vyhlášky.

§ 351

Vyhláška sa doručí navrhovateľovi, osobe zaviazanej podľa listiny a iným osobám, ktoré by mohli prispieť k objasneniu veci; okrem toho sa vyvesí na návestnej tabuli súdu v deň vydania a uverejní v časopise určenom pre súdne vyhlášky, a podľa potreby aj inak.

§ 352

(1) Od začatia konania až do jeho právoplatného skončenia neplynie premlčacia lehota proti navrhovateľovi ani lehota určená na výplatu listiny.

(2) Ten, komu bola vyhláška doručená, alebo kto sa mohol o nej pri náležitej starostlivosti dozvedieť, nesmie pod následkami neplatnosti nakladať s právami z umorovanej listiny, konať platby alebo iné plnenia podľa nej, scudziť ju alebo urobiť na nej zmeny. Osoba zaviazaná podľa listiny je povinná zadržať predloženú listinu a oznámiť to súdu so zprávou, kto ju predložil.

§ 353

Zákazy a rozkazy podľa § 352 ods. 2 môže sud na žiadosť navrhovateľa vydať už pred vydaním vyhlášky. Uznesenie o tom doručí bez odkladu účastníkom a uverejní v časopise určenom pre súdne vyhlášky.

§ 354

(1) Talón je neúčinný, dokiaľ trvá umorovacie konanie alebo opatrenie podľa § 353 o listine, ku ktorej bol vydaný, alebo ak majiteľ listiny, predložiac ju zaviazanej osobe odporoval tomu, aby na základe talónu bol vydaný nový kupónový hárok. Ak bol podaný odpor, smú byť ďalšie kupóny a ďalší talón vydané len tomu, kto predloží listinu, ku ktorej boli vydané kupóny a talón.

(2) Ak boli kupóny stratené alebo zničené a poškodený to oznámil osobe podľa listiny zaviazanej pred premlčaním nároku z toho alebo onoho kupónu, môže sa na tejto osobe domáhať plnenia do roka po uplynutí premlčacej lehoty, ak v premlčacej lehote nebol kupón predložený na výplatu alebo nárok z neho súdne uplatnený.

(3) Ak sa začalo umorovacie konanie o zmenke, navrhovateľ, ktorý preukáže súdnu vyhlášku, je oprávnený žiadať zaplatenie zročnej zmenky od prijímateľa cudzej zmenky alebo od vystaviteľa vlastnej zmenky alebo od ich ručiteľov, iba ak dá primeranú zábezpeku, kým nebude zmenka vyhlásená za umorenú; ak nedá túto zábezpeku, môže žiadať zloženie dlžnej sumy na súde.

§ 355

Súd preskúma prihlášky a námietky. Ak súd zistí, že listina nie je stratená alebo zničená alebo že nebolo iných podmienok pre začatie konania, konanie zastaví.

§ 356

(1) Ak uplynie vyhlášková lehota a ak nedôjde k zastaveniu konania podľa § 355, súd na ďalší návrh vyhlási listinu za umorenú. Návrh treba podať do jedného mesiaca od uplynutia vyhláškovej lehoty alebo aspoň pred vydaním zastavovacieho uznesenia.

(2) Ak takýto návrh nebol podaný, súd zastaví konanie. Na tento následok treba navrhovateľa výslovne upozorniť už pri doručení vyhlášky a podľa možnosti znova pred zastavením konania.

§ 357

Ustanovenia o umorení zmeniek sa použijú primerane na umorenie šekov a poukážok na cenné papiere.

§ 358
Účinky umorenia

(1) Umorovacie uznesenie nahradzuje umorenú listinu, kým zaviazaná osoba za ňu nevydá oprávnenej osobe náhradnú listinu.

(2) Ak bola vyhlásená za umorenú listina, je tým umorený aj k nej vydaný talón.

ÔSMA HLAVA
VECI SÚDNEJ ÚSCHOVY

Príslušnosť

§ 359

Na prijatie veci do súdnej úschovy je príslušný ktorýkoľvek ľudový súd. Ak má však ďalšie opatrenie s predmetom úschovy urobiť iný súd, treba ho o zložení upovedomiť.

Obsadenie súdu a spôsob konania

§ 360

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 361

Uznesenie o prijatí veci do súdnej úschovy sa doručí zložiteľovi a osobe, pre ktorú je vec zložená (veriteľ).

§ 362

(1) Peniaze a cennosti sa uložia do súdnej úschovy v peňažnom ústave na to oprávnenom.

(2) Listiny sa podľa svojej povahy uložia osobitne na súde alebo iným vhodným spôsobom.

(3) Pri iných hnuteľných veciach súd ustanoví na trovy navrhovateľa vhodného uschovávateľa na ich opatrovanie.

§ 363

(1) Ak úschova vyžaduje náklad, súd uloží navrhovateľovi, aby zložil primeraný preddavok na čas, po ktorý pravdepodobne ostanú veci v súdnej úschove, za každým však najdlhšie na jeden rok. Ak navrhovateľ nezloží včas preddavok, súd odmietne prijať vec do súdnej úschovy.

(2) Pred vyčerpaním preddavku vyzve súd zložiteľa priamo, a ak to nie je možné, verejnou vyhláškou, aby zložil ďalší preddavok. Ak zložiteľ nezloží včas preddavok, súd mu vec vráti. Ak to nie je možné alebo ak sa zložiteľ zdráha vec prijať, nariadi súd predaj zloženej veci na dražbe podľa zásad exekučného predaja. Ak bola dražba bezvýsledná, výkonný úradník predá vec z voľnej ruky. Výťažok sa uloží do súdnej úschovy.

§ 364

Ak nemožno v obvode súdu nájsť vhodného a na prijatie ochotného uschovávateľa alebo ak ide o veci nie súce na úschovu, najmä ak podliehajú skaze, treba prijatie vecí do súdnej úschovy odmietnuť.

§ 365

Súd vydá zložiteľovi predmet súdnej úschovy, ak dôjde jeho žiadosť o vydanie skôr, než bol veriteľ súdom o zložení upovedomený, alebo ak súd právoplatne uznal zloženie za neprípustné; inak súd na žiadosť vydá predmet veriteľovi.

§ 366

(1) Keď už súd upovedomil veriteľa o zložení, vydá predmet úschovy zložiteľovi, ak si to vymienil alebo ak veriteľ neprijal predmet úschovy. Inak ho vydá zložiteľovi, poprípade inej osobe žiadajúcej o to, iba vtedy, ak s tým súhlasia zložiteľ i veriteľ; ak niektorý z nich vydaniu odporuje, súd zamietne žiadosť o vydanie a upraví žiadateľa, aby podal žalobu alebo návrh na začatie iného príslušného konania.

(2) Ak žiadateľ v lehote určenej súdom nepreukáže, že podal žalobu alebo návrh na začatie iného príslušného konania, predpokladá sa, že sa nároku na vydanie vzdal; na tento následok treba žiadateľa upozorniť v uznesení, ktorým sa upravuje, aby podal žalobu alebo návrh na začatie iného konania.

Staré úschovy

§ 367
Súd, na ktorom sú staré úschovy, po uplynutí piatich rokov odo dňa zloženia vyzve

oprávnených vyhláškou, ktorú uverejní vhodným spôsobom, aby do jedného roku od jej uverejnenia preukázali svoje oprávnenie. Ak oprávnení tak neurobia, vyhlási predmety úschovy za prepadnuté v prospech štátu; o tom treba oprávnených poučiť. Ak sú známe osoby, ktoré zložili predmet úschovy alebo pre ktoré boli predmety zložené, upovedomí ich súd o vydaní vyhlášky osobitne.

§ 368

Súd vyzve príslušný orgán štátnej správy, aby sa vyjadril o prihlásených nárokoch. Ak súd považuje prihlásené nároky zrejme za neoprávnené alebo ak sa nikto neprihlási, vyhlási predmety starej úschovy za prepadnuté v prospech štátu; listiny uloží do spisovne.

DEVIATA HLAVA
NÁJOMNÉ VECI

PRVÝ DIEL
NECHRÁNENÉ NÁJMY

§ 369
Príslušnosť

Na konanie podľa tohto dielu je príslušný súd, v obvode ktorého je predmet nájmu.

§ 370
Účastníci

Účastníkmi konania sú prenajímateľ a najomník.

Výpoveď

§ 371

Nájomné zmluvy o nehnuteľných veciach môže vypovedať, pokiaľ na to nie je potrebné privolenie súdu, ktorákoľvek zmluvná strana súdne alebo mimosúdne v lehotách a na obdobia, ktoré určuje zákon alebo osobitné predpisy.

§ 372

Súdna výpoveď má obsahovať najmä označenie predmetu nájmu a čas, kedy sa má nájomná zmluva skončiť.

§ 373

(1) Spolu so súdnou výpoveďou doručí súd odporcovi rozkaz, aby predmet nájmu v čase určenom v rozkaze pod exekúciou odovzdal alebo prevzal alebo aby do pätnástich dní odo dňa doručenia výpovede podal odpor na súde, ktorý vydal rozkaz. Odpor netreba odôvodniť.

(2) Súdnu výpoveď treba doručiť spolu s rozkazom v lehote uvedenej v § 371. Výpovede podané až po uplynutí tejto lehoty súd odmietne.

(3) Výpoveď sa nesmie odmietnuť iba preto, že bola podaná pred začiatkom výpovednej lehoty.

(4) I keď sa doručenie stalo až po uplynutí výpovednej lehoty, je výpoveď platná, ak nebol podaný včas odpor.

§ 374

(1) Vypovedaný môže aj proti mimosúdnej výpovedi do pätnástich dní od jej prijatia podať odpor na súde, príslušnom podľa § 369. Nepodaním odporu vypovedaný nestráca obranu proti výpovedi, ktorá je základom žaloby na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu.

(2) Žalobu na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu, ktorej základom je mimosúdna výpoveď, možno podať už pred uplynutím výpovedného obdobia.

§ 375
Rozkaz na odovzdanie alebo prevzatie

(1) Pri nájomných zmluvách, ktoré zanikajú uplynutím času, môže každá zmluvná strana pred uplynutím, najneskoršie však do pätnástich dní od uplynutia nájomného času, na súde navrhnúť vydanie rozkazu odporcovi, aby v určenom čase pod exekúciou odovzdal alebo prevzal predmet nájmu alebo aby do pätnástich dní od doručenia rozkazu podal odpor na súde, ktorý vydal rozkaz. Odpor netreba odôvodniť.

(2) Ak je nájomný pomer dojednaný na viac ako šesť mesiacov, možno teňte návrh urobiť iba v posledných šiestich mesiacoch.

§ 376
Obsadenie súdu a spôsob konania

O vydaní rozkazu podľa § 373 ods. 1 a § 375 ods. 1 rozhoduje sudca bez vypočutia účastníkov. To isté platí o odmietnutí neskoro podaného odporu.

§ 377
Doručenie rozkazu

Rozkazy podľa § 373 ods. 1 a § 375 ods. 1 treba bez odkladu doručiť odporcovi spolu s jedným rovnopisom výpovede alebo návrhu do vlastných rúk.
Konanie po odpore

§ 378

(1) Ak bol včas podaný odpor, určí súd termín na ústne pojednávanie.

(2) Konanie sa vykonáva podľa ustanovení jedenástej hlavy. Účastník, ktorý dal výpoveď alebo podal návrh, aby predmet nájmu bol vrátený alebo prevzatý, sa pokladá za žalobcu.

§ 379

(1) V rozsudku treba vyrieknuť, či a pokiaľ sa výpoveď alebo rozkaz vydaný podľa § 375 ponecháva v platnosti alebo sa zrušuje, ako aj to, či a kedy je žalovaný povinný odovzdať alebo prevziať predmet nájmu.

(2) Výpoveď sa posudzuje podľa času, keď bola daná.

§ 380

(1) Proti súdnym rozkazom na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu, ktoré sú vydané na základe súdnej výpovede alebo na návrh podľa § 375, sa pripúšťa iba odpor; riadny opravný prostriedok sa nepripúšťa.

(2) Súdne výpovede a rozkazy na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu, proti ktorým nebol podaný odpor, ako aj právoplatné rozsudky a schválené súdne pokonávky v týchto veciach stratia platnosť, s výnimkou výroku o náhrade trov, ak nebude navrhnutá exekúcia do pätnástich dní po tom, keď nastal čas určený v nich na úplné vypratanie alebo prevzatie predmetu nájmu, a ak tieto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť alebo súdne pokonávky boli schválené až po uplynutí tohto času, do pätnástich dní od právoplatnosti.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí aj o súdnych pokonávkach a rozsudkoch na odovzdanie predmetu nájmu a na zrušenie alebo vyslovenie zániku nájomnej zmluvy, ako aj o súdnych pokonávkach a rozsudkoch v konaní podľa § 374.

§ 381
Účinnosť rozhodnutia proti iným osobám

Výpovede, rozkazy, rozsudky a súdne pokonávky, týkajúce sa trvania, zániku alebo zrušenia nájomnej zmluvy, ktoré boli vydané proti nájomníkovi, sú účinné a možno ich vykonať aj proti osobám, ktoré sú na nehnuteľnej veci iba na základe nájomníkovho práva.

DRUHÝ DIEL
CHRÁNENÉ NÁJMY

Rozsah a zánik chráneného nájomného pomeru

§ 382

(1) Ustanovenia tohto dielu platia pre nájmy bytov, častí bytov a iných miestností (ďalej len „predmet nájmu“). Nevzťahujú sa však na nájmy:

a) hostinských izieb v ubytovacích podnikoch;

b) izieb v internátoch a v študentských kolégiách.

(2) Na podnájomné zmluvy o bytoch (ich častiach) sa ustanovenia tohto dielu vzťahujú iba:

a) ak podnájomník miestnosti prevažne zariadil alebo

b) ak v nich vedie so svojou rodinou samostatnú domácnosť.

(3) Podnájmu sú čo do ochrany postavené na roveň nájmy:

a) izieb v budovách slobodárni;

b) časti bytu vlastníka domu.

§ 383

Účinnosť ustanovení tohto dielu nemožno vylúčiť ani obmedziť dohovorom strán.

§ 384

Prenajímateľ môže ukončiť nájomný pomer, ak nedošlo medzi ním a nájomníkom k dohode, ktorú nájomník dodržal, iba s privolením súdu (§ 389) alebo súdnou pokonávkou v konaní podľa tohto dielu. Akýkoľvek iný spôsob zrušenia nájomného pomeru prenajímateľom je neplatný. Neplatnosť si treba všímať z úradnej povinnosti v každom období konania i v konaní exekučnom; ak nájomník namieta neprípustnosť výpovede v sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bola nariadená exekúcia vypratáním, sťažnosť má odkladný účinok.
Výpoveď

§ 385

(1) Privolenie k výpovedi možno dať iba z dôležitých dôvodov.

(2) Z dôvodov zvlášť naliehavých môže prenajímateľ žiadať aj o privolenie k zrušeniu nájomného pomeru bez výpovede.

(3) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určí, z ktorých dôležitých dôvodov buď so zreteľom na potrebu prenajímateľa alebo správanie sa nájomníka, či z iných dôležitých dôvodov možno dať privolenie k výpovedi; rovnako určí, z ktorých zvlášť naliehavých dôvodov možno žiadať o privolenie k zrušeniu nájomného pomeru bez výpovede.

§ 386

(1) V prípadoch, v ktorých dôležitým dôvodom privolenia k výpovedi je potreba prenajímateľa, môže súd na návrh nájomníka pri privolení k výpovedi vysloviť, že prenajímateľ má nájomníkovi po vypratаní predmetu nájmu celkom alebo sčasti nahradiť potrebné sťahovacie trovy, ak to zodpovedá slušnosti, najmä so zreteľom na hospodársku situáciu prenajímateľa a nájomníka. Sťahovacie trovy určí súd podľa voľného uváženia.

(2) V prípadoch, v ktorých dôležitým dôvodom privolenia k výpovedi je potreba prenajímateľa, je prenajímateľ povinný vypovedanému nájomníkovi znovu prenajať predmet nájmu a nahradiť mu zavinenú škodu, ak sa nájomný predmet do tridsiatich dní od odovzdania nepoužije na účel, pre ktorý bolo dané privolenie k výpovedi. Táto lehota nezačne plynúť skôr, než by sa pri náležitej starostlivosti mohlo začať s používaním predmetu nájmu na uvedený účel.

§ 387
Príslušnosť

O príslušnosti platí ustanovenie § 369.

§ 388
Účastníci

Účastníkmi konania sú prenajímateľ a nájomník.

Konanie

§ 389

(1) V návrhu na privolenie k výpovedi alebo na zrušenie nájomného pomeru bez výpovede treba uviesť i predmet nájmu a výpovednú lehotu alebo čas, kedy má byť zrušený nájomný pomer bez výpovede.

(2) Návrh treba nájomníkovi doručiť do vlastných rúk. Spočívanie konania je prípustné. Pred rozhodnutím vo veci je súd povinný dať príležitosť výkonnému orgánu miestneho národného výboru, aby sa mohol vyjadriť.

(3) Právoplatné privolenie k výpovedi nahrádza výpoveď; v rozsudku, ktorým sa privoľuje k výpovedi, určí súd čas, kedy sa nájomný pomer skončí a kedy má nájomník odovzdať predmet nájmu, tak, ako by výpoveď bola daná na najbližšie výpovedné obdobie. Súd určí v rozsudku čas, kedy sa nájomný pomer skončí a kedy má nájomník odovzdať predmet nájmu, aj vtedy, ak ide o zrušenie nájomného pomeru bez výpovede.

§ 390

Trovy konania o privolenie k výpovedi z dôvodov potreby prenajímateľa uhradzuje prenajímateľ. Ustanovenie § 132 tým nie je dotknuté.

§ 391
Účinnosť rozhodnutia

O účinkoch rozsudkov a súdnych pokonávok platia ustanovenia § 380 ods. 2 a 3 a § 381 obdobne.

§ 392
Zmluvy na určitý čas

Na nájomné zmluvy dojednané na určitý čas treba hľadieť tak, ako by boli dojednané na neurčitý čas s výpoveďou, v lehotách a na obdobia, ktoré určuje zákon alebo osobitné predpisy. Pred uplynutím dojednaného nájomného času nemožno žiadať o privolenie k výpovedi z dôvodu potreby prenajímateľa.

§ 393
Smrť nájomníka

(1) Ak zomrie nájomník, dňom jeho smrti vstupujú do nájomnej zmluvy príslušníci jeho rodiny, ktorí v tento deň s ním žili v spoločnej domácnosti a nemajú vlastný byt, ako aj pod tou istou podmienkou iné osoby, ktoré s ním žili v spoločnej domácnosti najmenej jeden rok pred jeho smrťou a ktoré sa starali z tohto dôvodu o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané naňho vyživou. Ale ak vyhlásia - pokiaľ nie sú dedičmi - do týždňa po tom, čo sa dozvedeli o smrti nájomníka, že odmietajú pokračovať v nájomnom pomere, platí, že nedošlo k vstupu do nájomného pomeru.

(2) Toto ustanovenie sa použije primerane i v prípade, keď nájomník trvalé opustil spoločnú domácnosť. Jeho výpoveď je len vtedy platná, ak oprávnené osoby (odsek 1) vyhlásia, že odmietajú pokračovať v nájomnom pomere.

(3) Za príslušníkov rodiny podľa ustanovenia odseku 1 sa považujú manžel (manželka), príbuzní v priamom pokolení (i z osvojenského pomeru) a súrodenci.

DESIATA HLAVA
VECI NEMOCENSKÉHO POISTENIA A DÔCHODKOVÉHO ZABEZPEČENIA (POISTENIA)

§ 394
Súdna právomoc

Súdy rozhodujú o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajskej odborovej rady a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia), pokiaľ konanie o opravných prostriedkoch nie je upravené inak.

§ 395
Príslušnosť

(1) Rozhodovať o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajskej odborovej rady prislúcha súdu, v obvode ktorého je sídlo krajskej odborovej rady, ktorá rozhodnutie vydala. Ak podáva opravný prostriedok zamestnanec (jeho rodinný príslušník alebo pozostalý), môže miesto tohto súdu voliť svoj všeobecný súd.

(2) Rozhodovať o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia) prislúcha súdu v sídle krajského súdu, v obvode ktorého má všeobecný súd ten, kto podáva opravný prostriedok.
Konanie

§ 396

(1) Opravný prostriedok proti rozhodnutiam krajskej odborovej rady alebo Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia) sa podáva návrhom s náležitosťami podľa § 43.

(2) Návrh treba podať do tridsiatich dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Ak požiada navrhovateľ pred uplynutím tejto lehoty Štátny úrad sociálneho zabezpečenia (Slovenský úrad sociálneho zabezpečenia) o oznámenie výpočtu dôchodkovej dávky, počíta sa lehota až odo dňa doručenia tohto výpočtu navrhovateľovi.

(3) Návrh sa podáva písomne vo dvoch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice, a to na príslušnom súde; pokladá sa však za platne podaný, i keď bol podaný na inom než príslušnom súde. Ak ide o veci nemocenského poistenia, možno návrh podať tiež na krajskej odborovej rade, ktorá rozhodnutie vydala, pokladá sa však za platne podaný, i keď bol podaný u iného orgánu Revolučného odborového hnutia. Ak ide o veci dôchodkového zabezpečenia (poistenia), možno návrh podať tiež na Štátnom úrade sociálneho zabezpečenia (Slovenskom úrade sociálneho zabezpečenia) alebo u výkonného orgánu okresného národného výboru, v obvode ktorého má navrhovateľ svoj všeobecný súd.

(4) Ak bol návrh vo vecí nemocenského poistenia podaný u orgánu Revolučného odborového hnutia, ktorý vo veci nerozhodoval, postúpi sa neodkladne príslušnému súdu prostredníctvom krajskej odborovej rady, ktorá vydala rozhodnutie. Návrh vo veciach dôchodkového zabezpečenia (poistenia) podaný u výkonného orgánu okresného národného výboru postúpi sa neodkladne príslušnému súdu prostredníctvom Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia).

§ 397

(1) Príslušný súd doručí návrh krajskej odborovej rade, ktorá rozhodnutie vydala. Krajská odborová rada môže návrhu do tridsiatich dní vyhovieť. Ak tak neurobí, podá súdu o veci v tej istej

lehote vyjadrenie. Ak krajská odborová rada návrhu vyhovie, oznámi to súdu, ktorý konanie zastaví a rozhodne o náhrade navrhovateľových trov.

(2) Ak bol návrh vo veci nemocenského poistenia podaný u krajskej odborovej rady, ktorá rozhodnutie vydala, alebo u iného orgánu Revolučného odborového hnutia, môže mu krajská odborová rada sama do tridsiatich dní po jeho podaní vyhovieť. Ak tak neurobí, je povinná predložiť ho v tej istej lehote spolu s vyjadrením príslušnému súdu.

(3) Ustanovenia odseku 1 a 2 sa použijú primerane, ak sa návrh týka opravného prostriedku proti rozhodnutiu Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia).

§ 398

(1) O opravnom prostriedku proti rozhodnutiu Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia), ktorým sa rozhoduje o dávke dôchodkového zabezpečenia (poistenia), rozhoduje sa po ústnom pojednávaní.

(2) V ostatných prípadoch sa môže rozhodnúť bez ústneho pojednávania; vždy sa však rozhoduje uznesením. Ustanovenia §§ 129 až 131 tu neplatia.

(3) Minister spravodlivosti môže po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určiť odchýlky pri vykonávaní dôkazu znalcami.

§ 399

(1) V prípadoch uvedených v § 398 ods. 1 sú účastníkmi konania navrhovateľ a Štátny úrad sociálneho zabezpečenia (Slovenský úrad sociálneho zabezpečenia).

(2) V prípadoch uvedených v § 398 ods. 2 sú účastníkmi konania krajská odborová rada, poprípade Štátny úrad sociálneho zabezpečenia (Slovenský úrad sociálneho zabezpečenia) a každý, komu bolo doručené rozhodnutie, proti ktorému opravný prostriedok smeruje.

§ 400

Vzatie návrhu späť nevyžaduje, aby mu súd priznal účinnosť, ak sa stalo na podklade vydania nového rozhodnutia krajskej odborovej rady alebo Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenského úradu sociálneho zabezpečenia), proti ktorému možno podať nový, opravný prostriedok.

§ 401

(1) Predbežnú vykonateľnosť rozsudku (§ 164) možno vysloviť proti Štátnemu úradu sociálneho zabezpečenia (Slovenskému úradu sociálneho zabezpečenia), iba ak je vážne ohrozená potrebná výživa alebo zdravie navrhovateľa alebo jeho rodinných príslušníkov; ak ide o opakujúce sa dávky dôchodkového zabezpečenia (poistenia), možno vysloviť predbežnú vykonateľnosť iba pre dávky v najnižšej zákonnej výmere, pokiaľ sa stanú zročnými odo dňa súdneho výroku.

(2) Predbežné opatrenia nie sú prípustné.

§ 402

Na podanie odvolania (sťažnosti) je lehota tridsaťdňová.

§ 403

V sporoch o dávky dôchodkového zabezpečenia (poistenia) môže návrh i rozsudok znieť na zistenie nároku bez uvedenia jeho výšky, v tomto prípade je Štátny úrad sociálneho zabezpečenia (Slovenský úrad sociálneho zabezpečenia) povinný najneskoršie do tridsiatich dní po právoplatnosti rozsudku vydať rozhodnutie o výške prisúdenej dávky,

JEDENÁSTA HLAVA
OSTATNÉ OBČIANSKOPRÁVNE VECI

§ 404
Použitie ustanovení tejto hlavy

(1) Ustanovenia tejto hlavy sa použijú na konanie vo všetkých veciach, pokiaľ sa o nich nemá konať podľa ustanovení obsiahnutých v predchádzajúcich hlavách tejto časti, v tretej alebo štvrtej časti tohto zákona alebo v osobitnom zákone.

(2) Vo veciach uvedených v §§ 126, 127, 135, 138, 139, 140, 142, 156 a 305 Občianskeho zákonníka sa použijú ustanovenia prvej časti tohto zákona, ale ustanovenia §§ 410 a 421 sa použijú i tu.
Žaloba

§ 405

Na začatie konania je potrebná žaloba, ktorá vždy musí obsahovať určitý návrh [§ 43 ods. 1 písm. d)].

§ 405a

(1) Spory medzi zamestnancom a závodom o trvanie pracovného pomeru, o nárok z pracovného pomeru a o nárok týkajúci sa priznania, výšky alebo zročnosti odmeny za vynález alebo zlepšovací návrh možno prejednať na súde len vtedy, ak rozhodcovské konanie v závode bolo bezvýsledné.

(2) Ustanovenia odseku 1 neplatia,

a) ak nie je pre zamestnancov závodu ustavený závodný ani miestny výbor základnej organizácie Revolučného odborového hnutia,

b) ak nebolo dosiaľ rozhodnutím krajskej odborovej rady zavedené na závode rozhodcovské konanie,

c) ak sa nároky s výnimkou sporov o trvanie pracovného pomeru uplatňujú len po skončení pracovného pomeru,

d) v sporoch týkajúcich sa podnikových bytov,

e) v sporoch týkajúcich sa nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia zamestnancov.

(3) Za zamestnancov v zmysle odseku 1 sa považujú aj domácki robotníci a učni.

§ 405b

(1) Súd prejedná ako žalobu návrh, ktorý podal účastník u rozhodcovského orgánu a ktorý po bezvýslednom rozhodcovskom konaní postúpil závodný (miestny) výbor základnej organizácie Revolučného odborového hnutia ľudovému súdu.

(2) Ak účastníci pred vynesením rozsudku vyhlásia, že sa podrobujú rozhodnutiu, ktoré vydal rozhodcovský orgán, súd konanie zastaví.

(3) Na prejednanie návrhu podľa odseku 1 je príslušný súd, v obvode ktorého má sídlo rozhodcovský orgán.

§ 405c

(1) Rozhodnutia rozhodcovských orgánov, proti ktorým neboli podané v určenej lehote námietky, alebo o ktorých účastníci vyhlásili, že sa im podrobujú (§ 405b ods. 2) a pokonávky uzavreté v rozhodcovskom konaní, sú vykonateľné súdnou exekúciou.

(2) Rozhodcovské konanie upraví Ústredná rada odborov vyhláškou.

§ 405d

Ustanovenia §§ 405a, 405b a 405c ods. 1 a § 58 ods. 2 platia obdobne pre uplatnenie nárokov z členského pomeru družstevníkov a z iných právnych pomerov obdobných pracovnému pomeru, o ktorom prislúcha rozhodovať súdom, ak predpisy vydané príslušným ústredným orgánom stanovia na usporiadanie týchto nárokov rozhodcovské konanie.

§ 406

Žalobou sa možno domáhať aj určenia, či tu je alebo nie je určité právo alebo právny pomer, ak má žalobca naliehavý právny záujem na uplatňovanom určení.
Príslušnosť

§ 407

(1) Žalovať možno aj na súde, v obvode ktorého má žalovaný stále pracovisko.

(2) Pre nárok z pracovného pomeru môžu zamestnanci žalovať svojho zamestnávateľa aj na súde, v obvode ktorého je ich pracovisko.

§ 408

Osoby zaviazané zo zmenky alebo šeku možno žalovať aj na súde platobného miesta.

§ 408a

Československá právnická osoba môže podať žalobu tiež na súde svojho sídla, ak sa týka žaloba právnych pomerov založených zmluvou, ktorú uzavrela pri plnení svojich úloh. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na žaloby, ktoré sa týkajú právnych pomerov založených pracovnou zmluvou.

§ 409

(1) Osoby, ktoré nemajú iný príslušný súd v Československej republike, možno žalovať pre majetkové nároky na každom československom súde, v obvode ktorého je ich majetok alebo vec žiadaná žalobou. Ak je týmto majetkom pohľadávka, spravuje sa príslušnosť podľa bydliska poddlžníka alebo podľa miesta, kde je záloh za vymáhanú pohľadávku.

(2) Cudzozemské ústavy, majetkové podstaty, spoločnosti, spoločenstvá a iné združenia osôb možno pre majetkové nároky žalovať na súde, v obvode ktorého je v Československej republike ich zastupiteľstvo alebo orgán poverený obstarávaním hospodárskych vecí týchto útvarov.

(5) Osoby, ktoré nemajú iný príslušný súd v Československej republike, môže československá právnická osoba žalovať aj na súde svojho sídla, ak sa žaloba týka ich právnych pomerov.

§ 409a

Ak sa dovoláva žalobca iného než všeobecného súdu účastníka, proti ktorému návrh smeruje, je povinný už v žalobe uviesť skutočnosti, o ktoré príslušnosť súdu opiera; inak súd postupuje podľa ustanovení § 56.

§ 410

(1) Na konanie, v ktorom ide o vecné právo k nehnuteľnej veci alebo v ktorom sa takéto právo zapiera alebo v ktorom sa žiada rozdelenie nehnuteľnej veci alebo úprava hraníc, je príslušný súd, na ktorom sa vedie verejná kniha o tejto nehnuteľnej veci.

(2) Ak ide o nehnuteľnú vec nezapísanú vo verejnej knihe, je v prípadoch uvedených v odseku 1 príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľná vec; ak je nehnuteľná vec v obvode niekoľkých súdov, je príslušný ktorýkoľvek z nich.

Účastníci

§ 411

Účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný.

§ 412

V jednej žalobe možno žalovať alebo môže byť žalovaných viac osôb, ak je predmetom konania spoločné právo alebo spoločná povinnosť, alebo ak sú tieto osoby (spoločníci) oprávnené alebo povinné v podstate na tom istom skutkovom základe alebo na skutkovom základe v podstate podobnom.

§ 413

V konaní je každý spoločník voči odporcovi samostatný. Procesné úkony alebo ich opomenutie jedným zo spoločníkov nie sú druhému na prospech ani na ujmu.

§ 414

(1) Ak sa účinok rozsudku podľa povahy veci alebo podľa zákona vzťahuje na všetkých spoločníkov (nerozluční spoločníci), sú procesné úkony činných spoločníkov účinné aj pre ostatných spoločníkov, pokiaľ títo nie sú činní.

(2) Ak si prednesy alebo iné procesné úkony činných spoločníkov odporujú alebo sa od seba odchyľujú, posúdi ich súd pri rozhodovaní o veci po uvážení všetkých okolností konania.

(3) Na uznanie a vzdanie sa nároku a na súdnu pokonávku (§§ 74, 75) je potrebný výslovný súhlas všetkých nerozlučných spoločníkov.

§ 415

Ak sa za konania ukáže, že žalobu podala osoba, ktorá nemala žalovať, alebo že žaloba bola podaná proti osobe, ktorá nemala byť žalovaná, súd môže povoliť, aby pôvodný žalobca alebo žalovaný vystúpil z konania a aby ho nahradil pravý žalobca alebo žalovaný.

Vedľajšie účastenstvo

§ 416

Kto má právny záujem na tom, aby v začatom, ale ešte právoplatne neskončenom konaní zvíťazil niektorý účastník, môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník, aby mu pomáhal. Ďalej tak môže urobiť každý, komu osobitné zákonné ustanovenie také oprávnenie priznáva.

§ 417

O prípustnosti vedľajšieho účastenstva rozhodne súd iba vtedy, ak niektorý účastník namietol neprípustnosť vedľajšieho účastenstva; rozhoduje sa uznesením po ústnom pojednávaní.

§ 418

(1) Vedľajší účastník je oprávnený na všetky úkony ako účastník s výnimkou úkonov uvedených v §§ 73 až 75.

(2) Ak si prednesy alebo iné procesné úkony vedľajšieho účastníka a účastníka, ku ktorému sa pripojil, odporujú alebo sa odchyľujú, posúdi ich súd pri rozhodovaní vo veci po uvážení všetkých okolností konania.

(3) Za podmienky uvedenej v § 414 ods. 1 má vedľajší účastník postavenie nerozlučného spoločníka.

§ 419

O vedľajšom účastníkovi platia primerane ustanovenia §§ 127 až 147.

§ 420
Konanie

Ak súd neodmietne žalobu bez ústneho pojednávania, predseda senátu určí termín na ústne pojednávanie a nariadi, aby bol jeden rovnopis žaloby doručený žalovanému do vlastných rúk.

§ 421
Spočívanie konania

(1) Spočívanie konania nastane, ak to účastníci navrhnú. Na súde prvej stolice nastane spočívanie konania i vtedy, ak sa účastníci neustanovia na ústne pojednávanie.

(2) Ak už vstúpil do konania prokurátor je na spočívanie konania potrebný jeho súhlas.

(3) Spočívanie konania má účinky prerušenia konania (§ 81). V konaní možno pokračovať na návrh po uplynutí troch mesiacov. Ak taký návrh nebol podaný do jedného roku, konanie zanikne; v takomto prípade sa trovy vzájomne rušia.

§ 422
Uplatnenie vzájomnej pohľadávky .

Ak žalovaný uplatňuje vzájomnú pohľadávku spôsobilú na započítanie, súd i o nej rozhodne vo výroku rozsudku, a ak to žalovaný žiada, i nad sumu uplatnenú žalobou.
Zmenkové a šekové konanie

§ 423

(1) Ak žalobca predloží so žalobou v prvopise zmenku alebo šek, ktoré majú všetky náležitosti platnej zmenky alebo šeku a o pravosti ktorých niet pochybnosti, s ďalšími listinami potrebnými podľa platných predpisov na uplatnenie jeho nároku a ak žiada, aby bola jeho žaloba vybavená platobným rozkazom, vydá sudca bez vypočutia žalovaného zmenkový (šekový) platobný rozkaz. V rozkaze uloží žalovanému, aby do troch dní pod exekúciou zaplatil žalobcovi sumu žiadanú v žalobe spolu s vedľajšími pohľadávkami a určenými trovami, alebo aby v tej istej lehote podal proti tomu námietky na súde, ktorý vydal rozkaz. Ak chce žalobca alebo žalovaný napadať iba rozhodnutie o trovách, môžu tak urobiť iba sťažnosťou v lehote troch dní.

(2) Platobný rozkaz so žalobou sa doručí žalovanému do vlastných rúk. Ak žalovaný nepodá proti nemu včas námietky alebo ak ich vezme späť, nadobudne platobný rozkaz účinnosť právoplatného rozsudku. Neskoro podané námietky odmietne sudca bez ďalšieho konania.

(3) Ak žalovaný podal včas námietky, predsedá senátu určí termín na ústne pojednávanie o nich (§ 420). Na ďalšie námietky vznesené neskoršie sa neberie zreteľ. V rozsudku súd vysloví, či sa platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či sa zrušuje a v akom rozsahu.

§ 424

Ak žiadosti o vydanie platobného rozkazu nemožno vyhovieť, určí predseda senátu termín na ústne pojednávanie o žalobe (§ 420).
Rozkazné konanie

§ 425

(1) Ak sa v žalobe uplatňuje nárok na zaplatenie sumy neprevyšujúcej 500 Kčs, môže sudca, ak zistí pre to podmienky, vydať bez vypočutia žalovaného platobný rozkaz, i keď vydanie platobného rozkazu žalobca nenavrhuje. Ak sa v žalobe uplatňuje nárok na zaplatenie sumy vyššej než 500 Kčs, ale neprevyšujúcej 5 000 Kčs, môže sudca vydať platobný rozkaz, len ak to navrhol žalobca. V rozkaze žalovanému uloží, aby do pätnástich dní pod exekúciou žalobcovi zaplatil pohľadávku v žalobe žiadanú s požadovanými úrokmi a určenými trovami, alebo aby v tej istej lehote podal proti tomu odpor na súde, ktorý rozkaz vydal a aby v odpore uviedol, z ktorých dôvodov ho podáva. Pre nedostatok odôvodnenia nemožno odpor odmietnuť.

(2) Platobný rozkaz so žalobou sa doručí žalovanému do vlastných rúk; ak nepodá žalovaný včas proti nemu odpor, nadobudne účinnosť právoplatného rozsudku.

(3) Ak podal žalovaný včas odpor, ruší sa tým platobný rozkaz v napadnutej časti a predseda senátu určí termín na ústne pojednávanie o žalobe. Ak uplatňuje žalovaný v odpore, že žaloba nemala byť podaná proti nemu, upovedomí sudca o obsahu odporu žalobcu a na jeho návrh vydá platobný rozkaz, ktorý doručí pravému žalovanému (§ 415).

(4) Neskoro podaný odpor odmietne sudca bez ďalšieho pojednávania.

(5) Ustanovenie § 424 sa použije obdobne.

§ 423

Platobný rozkaz nemožno vydať, ak pobyt žalovaného nie je známy.

TRETIA ČASŤ
USTANOVENIA O EXEKÚCII

PRVÁ HLAVA
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 427
Účastníci

Účastníkmi v exekučnom konaní sú vymáhajúci veriteľ a dlžník (povinná strana).

§ 428
Exekučné tituly

(1) Vymáhajúci veriteľ môže na súde navrhnúť nariadenie exekúcie proti dlžníkovi, ak je jeho nárok určený exekučným titulom.

(2) Exekučným titulom je:

a) vykonateľné rozhodnutie ktoréhokoľvek súdu v občianskoprávnych veciach;

b) vykonateľné rozhodnutie ktoréhokoľvek súdu v trestných veciach, ktoré postihuje majetok alebo priznáva občianskoprávny nárok;

c) vykonateľné rozhodnutie prokurátora v trestných veciach, ktoré postihuje majetok;

d) vykonateľná súdna pokonávka;

e) vykonateľné rozhodnutie rozhodcov alebo pokonávka uzavretá pred nimi;

f) notárska zápisnica vyhlásená zákonom za vykonateľnú súdnou exekúciou;

g) výmer alebo výkaz nedoplatkov vyhlásený zákonom za vykonateľný súdnou exekúciou;

h) vykonateľné rozhodnutie arbitrážnej komisie alebo pokonávka uzavretá pred ňou;

ch) vykonateľné rozhodnutie orgánu štátnej správy, pokiaľ ide o exekúciu na nehnuteľné veci alebo na právo stavby;

i) iné vykonateľné rozhodnutia a pokonávky, vyhlásené zákonom za vykonateľné súdnou exekúciou.

§ 429
Príslušnosť

(1) Rozhodnúť o návrhu na nariadenie exekúcie a konať ďalej ako exekučný súd je príslušný všeobecný súd dlžníka. Ak niet všeobecného súdu v Československej republike, je na to príslušný súd, v obvode ktorého sa má vykonať po nariadení exekúcie prvý exekučný úkon. Ak je niekoľko príslušných súdov, rozhoduje predstihnutie.

(2) Ak ide o exekúciu na nehnuteľné veci, je príslušný knihovný súd alebo súd, v obvode ktorého je nezapísaná nehnuteľná vec. To isté platí, ak ide o exekúciu na pohľadávky a iné práva na nehnuteľné veci.

§ 430
Obsadenie súdu

(1) O návrhu na nariadenie exekúcie rozhoduje a ďalšie konanie vykonáva sudca.

(2) Senát koná a rozhoduje o námietkach (§ 441), o odklade exekúcie (§ 443), o určení náhrady, ktorú má zložiť výdražca nehnuteľnej veci (§ 479 ods. 1), o nariadení exekučnej likvidácie (§§ 574 a 575), o ustanovení a odvolaní správcu podstaty (§ 581), o ponechaní pohľadávok a vecí dlžníkovi (§ 588), o námietkach proti konečnej zpráve o speňažení a proti vyúčtovaniu odmeny (§ 590), o vydaní rozvrhového uznesenia (§ 591) a o zrušení exekučnej likvidácie (§ 599).

§ 431
Výkonní úradníci

(1) Na vykonanie exekúcie sú na exekučnom súde ustanovení výkonní úradníci. Pri vykonávaní exekúcie sú viazaní príkazom súdu; sami môžu upustiť od vykonania exekučného úkonu, iba ak to navrhol vymáhajúci veriteľ alebo ak dlžník preukázal, že vymáhajúci veriteľ bol uspokojený.

(2) Výkonní úradníci sú oprávnení prijať od dlžníka plnenie, sprostredkovať vzájomné plnenie vymáhajúceho veriteľa, ktoré súvisí s výkonom exekúcie, a v prípadoch určených zákonom vykonávať všetky úkony, ktoré sú potrebné na vykonanie exekúcie.
Nariadenie exekúcie

§ 432

(1) Návrh na nariadenie exekúcie má obsahovať i označenie vymáhajúceho veriteľa, dlžníka, exekučného titulu, vymáhaného nároku, exekučného prostriedku a predmetu exekúcie.

(2) Návrh na nariadenie exekúcie na pohľadávky má obsahovať tiež dôvod pohľadávky a označenie poddlžníka, návrh na nariadenie exekúcie odpísaním z účtu v peňažnom ústave tiež pokiaľ možno číslo a označenie účtu v peňažnom ústave (u poddlžníka), z ktorého sa má vymáhaná pohľadávka odpísať, a ak má vymáhajúci veriteľ sám tiež účet v peňažnom ústave, názov a adresu tohto ústavu, číslo a označenie účtu, v prospech ktorého sa má vymáhaná pohľadávka zúčtovať.

(3) S návrhom na nariadenie exekúcie má vymáhajúci veriteľ, ak nepodáva návrh na súde uvedenom v § 433, predložiť exekučný titul opatrený doložkou vykonateľnosti.

§ 433

Návrh na nariadenie exekúcie môže vymáhajúci veriteľ podať aj na súde, ktorý sa ako rozhodujúci súd prvej stolice zúčastnil vo veci, o ktorej bolo vydané rozhodnutie alebo uzavretá súdna pokonávka, tvoriace exekučný titul. Ak tento súd nie je sám exekučným súdom, potvrdí na návrhu, či návrh súhlasí s exekučným titulom, či je rozhodnutie (súdna pokonávka) vykonateľné a v akom rozsahu, a postúpi návrh exekučnému súdu.

§ 434

Exekúciu možno nariadiť len vtedy, ak exekučný titul obsahuje označenie oprávneného i zaviazaného a vymedzenie nároku, ktorý sa má exekúciou vymôcť.

§ 435

(1) Ak uplynutie lehoty danej dlžníkovi na plnenie nie je zjavné už z exekučného titulu, alebo ak je v exekučnom titule vymáhateľnosť nároku viazaná podmienkou, vymáhajúci veriteľ musí uplynutie lehoty, poprípade splnenie podmienky preukázať pred nariadením exekúcie verejnou alebo verejne overenou listinou.

(2) Ak bola nariadená exekúcia pre plnenie, závislé od vzájomného plnenia z ruky do ruky, dôjde k jej vykonaniu len vtedy, ak vymáhajúci veriteľ preukáže, že sám plnil alebo že plnenie zabezpečil.

§ 436
Nariadenie exekúcie v prospech inej osoby alebo proti inej osobe, než je označená v exekučnom titule

(1) Exekúciu v prospech inej osoby alebo proti inej osobe, než je označená v exekučnom titule, možno nariadiť iba vtedy, ak vymáhajúci veriteľ verejnou alebo verejne overenou listinou preukáže, že nárok prešiel na neho alebo že záväzok prešiel na osobu, proti ktorej sa exekúcia navrhuje.

(2) Ak vymáhajúci veriteľ zomrie, vstupujú do exekúcie už nariadenej jeho dedičia. Ak dlžník po nariadení exekúcie zomrie, pokračuje sa v exekúcii proti dedičom, a ak ide o odúmrť, proti štátu. Zmenu v osobách účastníkov exekučného konania treba preukázať spôsobom uvedeným v odseku 1.

§ 437
Exekúcia proti štátu, rozpočtovým organizáciám a proti hospodárskym organizáciám štátneho socialistického sektora

(1) Proti štátu, rozpočtovým organizáciám a proti hospodárskym organizáciám štátneho socialistického sektora možno nariadiť exekúciu pre peňažné pohľadávky len vtedy, ak kompetentný dozorný orgán označí súdu časti majetku; ktoré možno postihnúť exekúciou, poprípade označí exekučné prostriedky, ktoré možno použiť. Súd vyzve kompetentný dozorný orgán, aby sa vyjadril do tridsiatich dní, a ak ide o exekúciu odpísaním z účtu v peňažnom ústave, do desiatich dní. Ak sa nevyjadrí tento orgán v uvedenej lehote, možno exekúciu nariadiť a v nej pokračovať, pokiaľ je exekúcia vôbec prípustná.

(2) Exekúcia nariadená proti tomuto ustanoveniu, ako aj všetky vykonané exekučné úkony sú neplatné. Súd zruší exekúciu i všetky exekučné úkony z úradnej povinnosti.

§ 438
Exekúcia proti družstvám a iným právnickým osobám

Vláda môže nariadením ustanoviť, že proti družstvám a iným právnickým osobám možno viesť exekúciu iba spôsobom uvedeným v § 437 a v rozsahu určenom týmto nariadením.

§ 439
Obmedzenie exekúcie

(1) Exekúcia sa nesmie vykonať vo väčšom rozsahu, než je nevyhnutne potrebné na uspokojenie nároku vymáhajúceho veriteľa.

(2) Súd môže už pri nariaďovaní exekúcie obmedziť jej nariadenie iba na niektoré z navrhnutých druhov majetku alebo na jeho určitú časť, ak je zrejmé, že to postačí na uspokojenie nároku vymáhajúceho veriteľa. Exekúciu, pokiaľ bola nariadená vo väčšom rozsahu, súd zruší.

§ 440
Postup v konaní

(1) V exekučnom konaní sa rozhoduje po ústnom pojednávaní len v prípadoch, kde je to výslovne zákonom ustanovené.

(2) O nariadení exekúcie rozhodne súd spravidla bez vypočutia účastníkov.

(3) Pri nariadení exekúcie nariadi súd, ak zákon neustanovuje inak, výkon exekúcie a pokračuje v konaní z úradnej povinnosti, pričom dbá, aby exekučné konanie prebiehalo čo najrýchlejšie.

§ 441
Námietky dlžníka proti exekúcii

(1) Dlžník môže vzniesť námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že vymáhajúci veriteľ alebo dlžník nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule.

(2) Ak rozhodnutie o námietkach závisí od zistenia sporných skutočností, rozhodne o nich exekučný súd po ústnom pojednávaní. Prípadná sťažnosť sa prejedná ako námietky.

(3) O námietkach proti exekúcii, smerujúcich proti exekučnému titulu uvedenému v § 428 ods. 2 písm. g) až i), ktorý je podkladom exekúcie, rozhoduje orgán štátnej správy, u ktorého vznikol exekučný titul, okrem prípadu, že exekučným titulom je výmer alebo výkaz nedoplatkov poistného nemocenského poistenia.

§ 442
Žaloba o vylúčenie veci z exekúcie

Ak tretia osoba tvrdí, že má na predmet exekúcie právo, ktoré nepripúšťa výkon exekúcie, môže proti vymáhajúcemu veriteľovi podať žalobu o vylúčenie veci z exekúcie. Príslušným pre túto žalobu je exekučný súd.
Odklad exekúcie

§ 443

(1) Súd môže na návrh dlžníka odložiť exekúciu najmä na jeho osobný majetok, ak je to naliehavo potrebné v záujme dlžníka, ktorý bez svojej viny nemôže splniť záväzok, a ak možno podľa okolností voči vymáhajúcemu veriteľovi pokladať za spravodlivé, aby sa vymáhanie nároku odložilo.

(2) Za týchto podmienok môže súd po vypočutí príslušného odboru pôdohospodárstva rady okresného národného výboru povoliť odklad exekúcie na pôdohospodársku nehnuteľnú vec.

§ 444

Súd môže z úradnej povinnosti alebo na návrh čiastočne alebo úplne odložiť exekúciu, ak sa uplatňujú také okolnosti, ktoré môžu mať vzápätí jej čiastočné alebo úplné zrušenie. Odloženie exekúcie môže súd urobiť závislým od zloženia primeranej zábezpeky.

§ 445
Zrušenie exekúcie

(1) Súd zruší exekúciu:

a) ak bol exekučný titul právoplatne zrušený alebo vyhlásený za neúčinný;

b) ak bola exekúcia právoplatým rozhodnutím súdu vyhlásená za neprípustnú;

c) ak bolo právoplatne vyhovené žalobe o vylúčenie veci z exekúcie;

d) ak bolo právoplatne vyhovené námietkam proti exekúcii;

e) ak bol vymáhajúci veriteľ za exekučného konania uspokojený;

f) ak vymáhajúci veriteľ upustil od exekúcie;

g) ak možno očakávať, že výťažok exekúcie nepostačí ani na úhradu trov exekúcie;

h) ak sa vedie exekúcia na predmety, ktoré sú vylúčené z exekúcie.

(2) Zrušenie exekúcie sa obmedzí iba na niektoré z predmetov, na ktoré sa vedie exekúcia, ak sú zrušovacie dôvody dané len čo do týchto predmetov.

Náhrada exekučných trov

§ 446

(1) Vymáhajúci veriteľ má nárok na náhradu trov, potrebných na účelné vymáhanie nároku. To sa týka najmä tiež trov právneho zastúpenia.

(2) Rozhodnutie o trovách exekučného konania je v exekúcii, o ktorú ide, vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť.

§ 447

(1) Ak dôjde k zrušeniu exekúcie alebo k jej zániku, môže súd zrušiť aj uznesenie o náhrade trov a uložiť vymáhajúcemu veriteľovi, aby nahradil dlžníkovi potrebné exekučné trovy a vrátil to, čo mu azda dlžník na exekučných trovách už zaplatil. Súd však uváži, ktoré trovy potreboval vymáhajúci veriteľ na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zrušenia alebo zániku.

(2) Toto ustanovenie platí primerane, ak dôjde k podstatnému obmedzeniu exekúcie.

(3) Pred rozhodnutím vypočuje súd vymáhajúceho veriteľa a dlžníka a vykoná potrebné vyšetrenia.

§ 448
Navrátenie do predošlého stavu

Navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

DRUHÁ HLAVA
EXEKÚCIA NA VYMOŽENIE PEŇAŽNÝCH POHĽADÁVOK

PRVÝ DIEL
EXEKÚCIA NA NEHNUTEĽNÉ VECI

§ 449
Exekučné prostriedky

(1) Exekúcia na nehnuteľné veci sa vykoná zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľné veci alebo exekučnou dražbou nehnuteľných vecí (ďalej len „dražba“).

(2) Ustanovenia o exekúcii na nehnuteľné veci platia aj o exekúcii na právo stavby.

Prvý oddiel
Zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľné veci

Nehnuteľné veci zapísané vo verejnej knihe

§ 450

(1) Na nehnuteľné veci zapísané vo verejnej knihe zriadi sa exekučné záložné právo pre vymáhateľnú pohľadávku nariadením exekúcie. Toto záložné právo sa zapíše do verejnej knihy.

(2) Pre pohľadávky, pre ktoré je zriadené exekučné záložné právo, možno viesť exekúciu dražbou priamo proti neskoršiemu nadobúdateľovi nehnuteľnej veci, pokiaľ je exekúcia dražbou nehnuteľnej veci proti nemu prípustná.

§ 451

(1) Exekúciu možno nariadiť iba vtedy, ak je preukázané, že nehnuteľná vec je vo vlastníctve dlžníka.

(2) Pre poradie exekučného záložného práva na nehnuteľnej veci zapísanej vo verejnej knihe je rozhodný čas, keď došiel na exekučný súd návrh na zriadenie exekučného záložného práva. Ak došlo niekoľko návrhov zároveň, majú záložné práva rovnaké poradie.

(3) Ak bolo pre vymáhanú pohľadávku už skôr zriadené zmluvné záložné právo, spravuje sa poradie exekučného záložného práva poradím tohto zmluvného záložného práva.
Nehnuteľné veci nezapísané vo verejnej knihe

§ 452

(1) Na nehnuteľné veci nezapísané vo verejnej knihe zriadi sa exekučné záložné právo zexekvovaním nehnuteľnej veci jej opísaním v zápisnici. V zápisnici sa uvedie, o akú nehnuteľnú vec ide, kto je jej vlastníkom, a poznamená sa, že nehnuteľná vec sa zexekvovala pre vymáhanú pohľadávku. Zápisnica sa uloží na exekučnom súde.

(2) Ak bolo už prv zriadené zmluvné založne právo na nehnuteľnej veci pre vymáhanú pohľadávku, poznamená sa to tiež v zápisnici.

(3) Exekučné opísanie vykoná výkonný úradník.

§ 453

Exekúciu možno nariadiť iba vtedy, ak je preukázané, že nehnuteľná vec je vo vlastníctve dlžníka.

§ 454

Zexekvovanie sa poznamená na listine preukazujúcej dlžníkovo vlastníctvo k nehnuteľnej veci a na listine o zriadení zmluvného záložného práva pre vymáhanú pohľadávku.

§ 455

Ak bolo už skôr vykonané zexekvovanie pre inú pohľadávku, poznamená sa exekučné záložné právo v zápisnici o skoršom zexekvovaní.

§ 456

Do listín o zriadení exekučného záložného práva má každý právo nazrieť.

§ 457

Pre poradie exekučného záložného práva k nehnuteľnej veci nezapísanej vo verejnej knihe platí ustanovenie § 451 ods. 2 a 3 primerane.

Druhý oddiel
Dražba nehnuteľných vecí

Nariadenie dražby

§ 458

(1) Pokiaľ vymáhajúci veriteľ nemá už na nehnuteľnej veci zapísané záložné právo, možno exekúciu dražbou nariadiť len vtedy, ak sa preukáže, že nehnuteľná vec je vo vlastníctve dlžníka.

(2) K návrhu na nariadenie dražby niektorej z nedielne zaťažených nehnuteľných vecí zapísaných vo vedľajšej vložke treba pripojiť úradný výpis z hlavnej vložky.

(3) Ak bráni dražbe právo tretej osoby zjavné zo spisov, nariadi súd dražbu, len ak vymáhajúci veriteľ preukáže jeho neúčinnosť.

§ 459

(1) Uznesenie o nariadení dražby doručí súd vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, spoluvlastníkom, osobám, v prospech ktorých je na nehnuteľnej veci zapísaná vedľajšia dohoda pripúšťajúca zánik právneho pomeru založeného kúpnou zmluvou, výkonnému orgánu okresného národného výboru, v obvode ktorého je nehnuteľná vec, a výkonnému orgánu okresného, ako aj miestneho národného výboru bydliska dlžníka.

(2) Osobám, v prospech ktorých je zapísaná vedľajšia dohoda uvedená v odseku 1, sa súčasne oznámi, že musia svoje právo vykonať do tridsiatich dní odo dňa doručenia tohto oznámenia, inak že ich právo právoplatným priklopnutím zanikne.

§ 460

Zároveň s nariadením dražby nariadi súd zápis nariadenia dražby. Po nariadení dražby možno vykonať dražbu i proti neskoršiemu nadobúdateľovi nehnuteľnej veci, pokiaľ exekúcia dražbou nehnuteľnej veci je proti nemu prípustná.

§ 461
Účinok nariadenia dražby pre ostatných veriteľov

(1) Po nariadení dražby ďalší vymáhajúci veritelia, ktorí navrhujú dražbu tej istej nehnuteľnej veci, môžu iba pristúpiť k dražbe už nariadenej a musia ju prijať tak, ako je v čase ich prístupu. Návrh ďalšieho vymáhajúceho veriteľa, ktorý došiel v čase medzi dôjdením návrhu na dražbu a jeho kladným vybavením, pokladá sa za pristúpenie k dražbe. Odklad dražby povolený proti skoršiemu vymáhajúcemu veriteľovi nie je však účinný proti vymáhajúcim veriteľom, ktorí k dražbe pristúpili.

(2) Uznesenie, ktorým sa nariaďuje dražba pre pristupujúceho vymáhajúceho veriteľa, sa doručí navrhovateľovi, dlžníkovi a všetkým doterajším vymáhajúcim veriteľom.

§ 462
Poradie práva vymáhajúceho veriteľa

Pre poradie práva vymáhajúceho veriteľa na uspokojenie z výťažku dražby (prevzatia) je smerodajný čas, keď na exekučný súd došiel návrh na nariadenie dražby. Ak je vymáhaná pohľadávka zabezpečená záložným právom so skorším poradím, spravuje sa poradie práva vymáhajúceho veriteľa na uspokojenie poradím tohto záložného práva.

Odhad

§ 463

Po právoplatnosti uznesenia o nariadení dražby nariadi súd odhad nehnuteľnej veci a jej príslušenstva. O čase a mieste odhadu sa upovedomia vymáhajúci veriteľ, dlžník a výkonný orgán okresného národného výboru, v obvode ktorého je nehnuteľná vec. Odhad vykoná výkonný úradník.

§ 464

Ak bola nehnuteľná vec s príslušenstvom odhadnutá v skoršom dražobnom konaní a ak sa okolnosti rozhodné pre určenie ceny nezmenili, môže súd upustiť od nového odhadu.

§ 465

Odhadom sa zistí, akú hodnotu má nehnuteľná vec s ťarchami, ktoré musí výdražca prevziať bez započítania do najvyššej ponuky. Okrem toho sa jednotlivé odhadnú tieto ťarchy, ako aj ťarchy, ktoré výdražca prevezme so započítaním do najvyššej ponuky.

§ 466

Podľa výsledkov odhadu určí súd odhadnú cenu a rozhodnutie o tom doručí vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, výkonným orgánom národných výborov uvedených v § 459 ods. 1 a všetkým osobám, pre ktoré viaznu na nehnuteľnej veci vecné práva zjavné zo spisov; títo môžu podať proti určeniu odhadnej ceny sťažnosť, ktorej môže prvý súd sám vyhovieť.

§ 467

Podrobné predpisy o odhade vydá vláda nariadením.

Dražobná vyhláška

§ 468

Po právoplatnom určení odhadnej ceny určí súd dražobnou vyhláškou dražobný termín na čas najmenej tridsiatich dní.

§ 469

Dražobná vyhláška musí obsahovať:

a) čas a miesto dražby;

b) označenie nehnuteľnej veci, príslušenstva a vlastníka;

c) odhadnú cenu a najnižšiu ponuku;

d) výšku zábezpeky;

e) spôsob zaplatenia najvyššej ponuky;

f) ťarchy, ktoré musí výdražca prevziať bez započítania do najvyššej ponuky;

g) ustanovenie o prechode tiarch a úžitkov nehnuteľnej veci;

h) ustanovenie o odovzdaní vydraženej nehnuteľnej veci výdražcovi a o zápise jeho vlastníctva;

ch) výzvu, aby všetci, ktorí sú odkázaní so svojimi nárokmi na najvyššie podanie, udali výšku svojich nárokov i s príslušenstvom k termínu dražby a preukázali ich listinami, a upozornenie, že inak na ich nároky bude vzatý zreteľ len podľa obsahu spisov;

i) výzvu, aby veritelia, okrem veriteľov pohľadávok zabezpečených simultánnym záložným právom a veriteľov pohľadávok závislých od podmienky, prejavili, či žiadajú zaplatenie v

hotovosti a upozornenie, že ak nepožiadajú o zaplatenie v hotovosti pred dražobným termínom, výdražca môže dlh prevziať;

j) výzvu, aby sa uplatnenie práv, ktoré nepripúšťajú dražbu (§ 442), preukázalo pred začatím dražby, a upozornenie, že inak by sa také práva nemohli uplatniť na ujmu bezlestného výdražcu;

k) upozornenie osôb, ktoré majú k nehnuteľnej veci predkupné právo, ktoré má povahu vecného práva, že ho môžu uplatniť iba na dražbe ako dražitelia.

§ 470

(1) Dražobná vyhláška sa doručí:

a) vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, spoluvlastníkom a každému, kto má k nehnuteľnej veci alebo na práve na nej viaznúcom vecné právo alebo predkupné právo, ktoré sú zjavné zo spisov;

b) verejným orgánom, ktoré vyrubujú a vymáhajú dane a verejné dávky a poistné nemocenského poistenia;

c) výkonným orgánom národných výborov uvedených v § 459 ods. 1.

(2) Osobám uvedeným v odseku 1 písm. a) sa doručuje dražobná vyhláška do vlastných rúk. Ak by doručenie niektorej z týchto osôb narážalo na ťažkosti, ktoré by bránili včasnému výkonu dražby, ustanoví jej súd opatrovníka na prijímanie písomností a na ochranu jej práv.

§ 471

Súd nariadi, aby bol podstatný obsah dražobnej vyhlášky, vhodným spôsobom uverejnený.

§ 472
Dražobná zábezpeka

Záujemci sú povinní ako zábezpeku zložiť štvrtinu odhadnej ceny. Zábezpeku možno zložiť v hotovosti alebo vo vkladných knižkách, ktorých výplata nie je obmedzená.

§ 473
Najnižšia ponuka

Najnižšia ponuka robí dve tretiny odhadnej ceny.

§ 474
Zaplatenie najvyššej ponuky

Na zaplatenie najvyššej ponuky určí súd v dražobnej vyhláške lehotu. Lehota sa začína dňom právoplatnosti priklopnutia a nesmie byť dlhšia ako šesťdesiat dní.

§ 475
Započítanie do najvyššej ponuky

Do najvyššej ponuky sa započíta zložená zábezpeka a sumy pripadajúce na ťarchy, ktorých zaplatenie v hotovosti veriteľ nežiadal a o ktorých výdražca vyhlásil, že ich prejíma, a ktoré by boli uhradené z najvyššej ponuky, keby bola vcelku zložená v hotovosti.
Opätovná dražba

§ 476

(1) Ak výdražca nezaplatí včas najvyššiu ponuku, súd nariadi opätovnú dražbu nehnuteľnej veci. Opätovná dražba sa nekoná, ak výdražca, ktorý sa omeškal, zaplatí najvyššiu ponuku pred uplynutím lehoty na podanie sťažnosti proti nariadeniu opätovnej dražby. Ak uznesenie o nariadení opätovnej dražby nadobudne právoplatnosť, prvá dražba stratí účinnosť.

(2) O nariadení opätovnej dražby platia predpisy o prvej dražbe s odchýlkou, že najnižšia ponuka robí polovicu odhadnej ceny a že súd upovedomí o dražbe aj výdražcu, ktorý sa omeškal.

§ 477

(1) Výdražca, ktorý sa omeškal, je povinný nahradiť schodok na najvyššej ponuke, trovy opätovnej dražby a všetku škodu, ktorá vznikla jeho omeškaním. Náhrada pripadne do rozdeľovanej podstaty.

(2) Ak ostala opätovná dražba bez úspechu, výdražca je povinný nahradiť aj trovy prvej dražby.

§ 478
Účinky priklopnutia, jeho odopretia alebo zrušenia

(1) Priklopnutím nadobúda výdražca vlastníctvo k vydraženej nehnuteľnej veci a môže žiadať na súde o uvedenie do držby.

(2) Ak bolo priklopnutie právoplatne odopreté alebo zrušené, výdražca je povinný súdu vyúčtovať, vrátiť nehnuteľnú vec dlžníkovi, vydať úžitky a nahradiť škodu, ktorú spôsobil pri hospodárení na nehnuteľnej veci.

§ 479
Určenie záväzkov výdražcu a ich vymáhanie

(1) O záväzkoch podľa §§ 477 a 478 ods. 2 rozhodne súd po ústnom pojednávaní uznesením.

(2) Ak zábezpeka zložená výdražcom a ani splátky zaplatené na najvyššiu ponuku nepostačujú na úhradu jeho záväzkov, vymôže sa rozdiel exekúciou z úradnej povinnosti z ostatného majetku výdražcu.

§ 480
Prevzatie vecných bremien výdražcom

(1) Výdražca musí bez započítania do najvyššej ponuky prevziať vecné bremená, pokiaľ tak ustanovuje osobitný predpis alebo pokiaľ sú zapísané na nehnuteľnej veci v prvom poradí, nájomné práva a právo stavby.

(2) Inak prevezme výdražca vecné bremená iba vtedy, ak pripadne na ne úplná úhrada z rozdeľovanej podstaty a ak došlo medzi oprávneným a výdražcom k dohode o prevzatí.

§ 481
Prevzatie nehnuteľnej veci

Najneskoršie pred začatím výkonu dražby (§ 482) môžu socialistické právnické osoby prejaviť, že prejímajú nehnuteľnú vec za odhadnú cenu. Ak dôjde k takejto ponuke, súd vysloví, že sa od výkonu dražby upúšťa. O prijatí ponuky rozhodne súd uznesením. Ustanovenia o prechode

vlastníctva, o zaplatení najvyššej ponuky, o následkoch jej nezaplatenia včas, o rozvrhu najvyššej ponuky a o knihovnom usporiadaní platia primerane.

Výkon dražby

§ 482

Keď záujemci zložili zábezpeku, sudca vedúci dražbu ich vyzve, aby dražili.

§ 483

(1) Draží sa osobne alebo prostredníctvom splnomocnenca. Splnomocnenie dražiť treba preukázať verejnou alebo verejne overenou listinou.

(2) Dražiť nemôžu sudca vedúci dražbu, zapisovateľ, dlžník, výdražca, ktorý sa omeškal (§§ 476 a 477), a výdražca, ktorému bolo odopreté priklopnutie; nemôžu dražiť ani vo vlastnom mene ani prostredníctvom splnomocnencov, ani ako splnomocnenci inej osoby. Nemôžu dražiť ani osoby, ktoré by podľa platných predpisov nemohli nadobudnúť predmet dražby.

§ 484

Dražba sa koná, kým dražitelia ponúkajú; dražitelia sú viazaní svojimi ponukami, kým súd neurobí priklopnutie.

§ 485

Ak nebola pri dražbe urobená ani najnižšia ponuka, súd nepokračuje v dražobnom konaní. Návrh na pokračovanie možno urobiť najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od bezúspešnej dražby. Ak taký návrh nebol urobený do jedného roku, súd zruší exekúciu. Súd zruší exekúciu i v prípade, keď sa nehnuteľná vec nepredala ani na ďalšej dražbe. Súčasne so zrušením exekúcie nariadi výmaz zápisu nariadenia dražby.

§ 486

(1) Po skončení dražby spýta sa sudca osôb prítomných pri dražbe, či majú proti priklopnutiu námietky. Poučí ich, že v sťažnosti môžu uplatniť len tie námietky, ktoré uviedli pri dražbe. Námietky sa zapíšu do zápisnice a súd rozhodne o priklopnutí.

(2) Námietky môžu podať dražitelia, dlžník, vymáhajúci veriteľ a zástupca výkonných orgánov národných výborov (§ 459 ods. 1).

(3) Priklopne sa tomu, kto najviac ponúkne a koho ponuka bola uznaná za prípustnú. Ak niekoľko dražiteľov urobí rovnakú ponuku a ak nebola urobená vyššia prípustná ponuka, o tom, komu sa priklopne, rozhodne sa žrebom. Ale ak jeden z takýchto dražiteľov bol spoluvlastník nehnuteľnej veci alebo socialistická právnická osoba, priklopne sa spoluvlastníkovi, a ak tu niet spoluvlastníka, socialistickej právnickej osobe.

(4) Ak súd vzhľadom na vznesené námietky priklopnutie odoprie, pokračuje sa v dražbe vyvolaním predposlednej ponuky. Ak sa prikloplo pri tej istej dražbe inému výdražcovi, možno si proti tomu sťažovať len sťažnosťou proti priklopnutiu.

§ 487

Na priklopnutie je potrebný súhlas výkonného orgánu okresného národného výboru, v obvode ktorého je nehnuteľná vec. Ak sa nepredloží súhlas súdu najneskoršie pred skončením dražby,

súd síce priklopne, výdražca je však povinný do pätnástich dní súdu preukázať, že žiadal o udelenie súhlasu, a v ďalšej lehote tridsiatich dní, že výkonný orgán okresného národného výboru súhlas udelil. Ak niektorá lehota uplynie márne, súd zruší priklopnutie a určí nový dražobný termín. Ak výdražca dodatočne, najneskoršie pred začatím novej dražby, predloží výmer o udelení súhlasu a ak zloží zábezpeku, súd mu priklopne. Výdražca je na novej dražbe vylúčený z dražby.
Uznesenie o priklopnutí

§ 488

(1) Uznesenie o priklopnutí sa doručí vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, výdražcovi a tým, ktorí vzniesli námietky proti priklopnutiu.

(2) Proti uzneseniu, ktorým sa prikloplo, môžu podať sťažnosť iba tí, ktorí boli prítomní pri dražbe a vzniesli námietky. Sťažnosť môžu podať len z tých dôvodov, ktoré uplatnili v námietkach. Okrem toho do pätnástich dní odo dňa dražby môže podať sťažnosť každý, komu sa mala doručiť dražobná vyhláška a kto pre nedostatok doručenia nebol pri dražbe prítomný.

(3) Sťažnosti možno vyhovieť iba vtedy, keď vytýkané chyby môžu byť na ujmu toho, kto sťažnosť podal.

§ 489

(1) Rozhodnutie o sťažnosti sa doručí sťažovateľovi, výdražcovi, vymáhajúcemu veri-teľovi a dlžníkovi.

(2) Ak odoprel priklopnutie súd druhej stolice, súd určí nový dražobný termín.
Rozvrhové pojednávanie

§ 490

(1) Po právoplatnosti priklopnutia určí súd termín na rozvrhové pojednávanie. Na termín predvolá výdražcu, ďalej tých, ktorým sa doručuje dražobná vyhláška (§ 470 ods. 1), a iné osoby, ktoré prihlásili svoje nároky [§ 469 písm. ch)], pokiaľ ich práva nezanikli dražbou.

(2) Po skončení rozvrhového pojednávania nemožno už žiadať z najvyššej ponuky vyššiu sumu, než aká bola prihlásená [§ 469 písm. ch)].

§ 491

Na rozvrhovom pojednávaní sa určí poradie a spôsob úhrady nárokov, ktoré treba vziať do úvahy. O nárokoch, ktoré by sa nemohli uspokojiť z najvyššej ponuky, a o nedoložených námietkach osôb, ktoré sa neustanovili, sa nepojednáva.

§ 492

Nároky, pre ktoré je exekučný titul, dlžník môže zapierať iba vtedy, keď uplatňuje skutočnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu.

§ 493
Rozdeľovaná podstata

Rozdeľovanú podstatu tvoria:

a) najvyššia ponuka a úroky z nej;

b) zábezpeka výdražcu, ktorý sa omeškal, splátky zložené na najvyššiu ponuku -oboje, pokiaľ bude slúžiť na úhradu schodku (§ 477 ods. 1) - a iné náhrady, ktoré zložil výdražca, ktorý sa omeškal, i s úrokmi od týchto súm;

c) všetko, čo vracia výdražca pri odopretí alebo zrušení priklopnutia (§ 478 ods. 2).

Zásady rozvrhu

§ 494

(1) Podľa výsledku rozvrhového pojednávania sa z podstaty uspokojujú v tomto poradí:

a) dane a verejné dávky s prirážkami a s príslušenstvom, poistné nemocenského poistenia a iné nároky, všetky pokiaľ majú podľa osobitných predpisov prednostné zákonné záložné právo a len vtedy, pokiaľ boli zročné v posledných troch rokoch pred priklopnutím a boli riadne prihlásené; opakujúcim sa verejným dávkam, ktoré sa vyrubujú na určité zákonom určené obdobie, prislúcha toto poradie, len ak ide o nedoplatky za tri vyrubovacie obdobia pred priklopnutím;

b) pohľadávky z pracovného (učebného) pomeru dlžníkových zamestnancov, zamestnaných na vydraženej nehnuteľnej veci, pokiaľ boli zročné v posledných troch rokoch pred priklopnutím;

c) pohľadávky vymáhajúceho veriteľa, pohľadávky zabezpečené na nehnuteľnej veci záložným právom, úhrada za vecné bremená prevzaté výdražcom so započítaním do najvyššej ponuky a nároky na náhradu za vecné bremená, ktoré výdražca podľa výsledku dražby neprevezme, všetko podľa ich poradia.

(2) Úroky a opakujúce sa dávky za posledné tri roky pred priklopnutím, ako aj súdne trovy sa uspokojujú v poradí istiny. Ak rozdeľovaná podstata nepostačuje, uhradia sa pred istinou.

§ 495

(1) Ak rozvrhovaná podstata nie je ešte vyčerpaná, uhradia sa z nej ďalej:

a) dane a verejné dávky, poistné nemocenského poistenia a iné nároky uvedené v § 494 ods. 1 písm. a), pokiaľ neboli uspokojené a pokiaľ majú podľa platných predpisov zákonné záložné právo;

b) úroky a opakujúce sa dávky, uvedené v § 494 ods. 2, pokiaľ boli zročné už skôr než v posledných troch rokoch pred priklopnutím, ak sú zabezpečené záložným právom, v poradí istiny.

(2) Čo ostane z rozdeľovanej podstaty, pripadne dlžníkovi.

§ 496

Ak rozdeľovaná podstata nepostačuje, pohľadávky, ktoré majú rovnaké poradie, sa uspokoja pomerne podľa úhrnných súm istiny s príslušenstvom.

§ 497
Pohľadávky obmedzené podmienkou

(1) Pohľadávky obmedzené odkladacou alebo rozväzovacou podmienkou uhradia sa uložením istiny na úrok až do času, keď sa podmienka splní alebo keď bude isté, že sa nemôže splniť. Istina, ktorá by sa uvoľnila, pridelí sa i s úrokmi, podľa možnosti už vopred, ďalším oprávneným.

(2) Toto ustanovenie platí obdobne o pohľadávkach, pri ktorých je vo verejnej knihe zápis spornosti.

§ 498
Záručné a úverové pohľadávky

(1) Pri záručných pohľadávkach uhradí sa iba pohľadávka s príslušenstvom, vzniknutá do rozvrhového pojednávania, a to zaplatením v hotovosti alebo prevzatím, kým istina rovnajúca sa nevyčerpanému zvyšku sa uloží na úrok. Táto istina slúži na uspokojenie nárokov, ktoré veriteľovi novovzniknú proti dlžníkovi. Uvoľnená istina i s úrokmi sa pridelí oprávneným, ktorí neboli úplne uspokojení z rozdeľovanej podstaty, a to podľa zásad o rozvrhu.

(2) Pri úverových pohľadávkach sa zaplatením v hotovosti alebo prevzatím uhradí iba pohľadávka s príslušenstvom, vzniknutá do dňa priklopnutia.

§ 499
Pohľadávky zabezpečené simultánnym záložným právom

(1) Ak sa na dražbe odpredajú všetky nehnuteľné veci, na ktorých viaznu pohľadávky zabezpečené simultánnym záložným právom, uhradia sa také pohľadávky v hotovosti z výťažkov jednotlivých rozdeľovaných podstát pomerne podľa zvyškov rozdeľovaných podstát, ktoré ostávajú pri každej jednotlivej nehnuteľnej veci po uspokojení predchádzajúcich nárokov. Ak žiada veriteľ uspokojenie v inom pomere, osobám, ktoré v dôsledku toho dostanú z rozdeľovanej podstaty menej, prikáže sa až do výšky schodku z jednotlivých rozdeľovaných podstát suma, ktorá by pripadla na takúto pohľadávku.

(2) Ak sa na dražbe neodpredali všetky nehnuteľné veci, na ktorých viaznu pohľadávky zabezpečené simultánnym záložným právom, použije sa za základ výpočtu úhrady odhadná hodnota všetkých nehnuteľných vecí, zistená podľa predpisov platných pre dane a verejné dávky. Sumy, o ktoré by boli zadnejší veritelia ukrátení tým, že veriteľ pohľadávky zabezpečenej simultánnym záložným právom dostal viac, než koľko by bolo naň pripadlo z vyťažku predanej nehnuteľnej veci, zabezpečia sa na ich návrh záložným právom na nepredaných nehnuteľných veciach v poradí, ktoré patrilo uspokojenému veriteľovi.

(3) Zásady uvedené v odsekoch 1 a 2 sa použijú primerane aj na pohľadávky, ktoré zaťažujú podiely niekoľkých spoluvlastníkov tej istej nehnuteľnej veci.

§ 500
Vecné bremená

(1) Súd podľa výsledku odhadu určí sumu, ktorou sa oceňujú vecné bremená, ktoré budú podľa svojho poradia aspoň čiastočne uspokojené z rozdeľovanej podstaty. Pri nárokoch na opakujúce sa plnenia a dávky určí takú sumu, ktorá postačí, aby sa z nej a z úrokov od nej mohli poskytovať plnenia a dávky alebo ich peňažná hodnota.

(2) Pri vecných bremenách, ktoré výdražca prevezme so započítaním do najvyššej ponuky, vydá sa zrazená suma, ak ide o vecné bremeno neobmedzeného trvania, výdražcovi; ak ide o vecné bremeno obmedzeného trvania, uloží sa suma na úrok a vydražcovi sa poskytuje náhrada po čas, kým vecné bremeno trvá. Ale ak ide o nárok na dôchodok a iné opakujúce sa plnenia, uloží sa suma vždy na úrok a platby sa poukazujú priamo oprávnenému. Vyčerpaním sumy nárok oprávneného zanikne.

(3) Vecné bremená, ktoré výdražca neprevezme so započítaním do najvyššej ponuky, sa zrušia a oprávnenému sa prikáže náhrada y hotovosti vo výške určenej sudom. Ak ide o nároky, ktoré oprávňujú na opakujúce sa plnenia a dávky, zvyšok najvyššej ponuky uloží sa na úrok a

oprávnenému sa poskytujú plnenia a dávky alebo náhrada za ne, kým postačuje uložená suma alebo kým nárok nezanikne,

(4) Suma, ktorá sa uvoľní skorším zánikom vecného bremena, pridelí sa - podľa možnosti už vopred - ďalším oprávneným.

§ 501
Rozvrhové uznesenie

(1) Rozvrhové uznesenie sa doručí všetkým osobám a orgánom, ktoré mali byť predvolané na rozvrhové pojednávanie, a osobám, o nárokoch ktorých sa rozhodovalo na rozvrhovom pojednávaní.

(2) V rozvrhovom uznesení rozhodne súd aj o nárokoch, ktoré boli na rozvrhovom pojednávaní zapreté čo do pravosti, výšky, poradia alebo spôsobu úhrady. Ale ak nemožno o nich rozhodnúť bez vykonania dôkazov o sporných skutočnostiach alebo ak treba o nich rozhodnúť v administratívnom konaní, nakladá sa s nárokmi uvedenými v § 494 ods. 1 písm. a) a b) tak, ako keby neboli zapreté; to isté platí o nárokoch uvedených v § 494 ods. 1 písm. c), pokiaľ sú zapísané. Ten, kto taký nárok zaprel, sa upraví, aby podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania.
Konanie o zapretých nárokoch

§ 502

Ten, kto bol upravený, aby podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania, musí do tridsiatich dní od doručenia rozvrhového uznesenia preukázať, že podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania, inak súd zapretie nevezme do úvahy. Pre žaloby je príslušný exekučný súd. Rozhodnutie o zapretí je účinné proti všetkým veriteľom i proti dlžníkovi; títo môžu vstúpiť do konania o žalobe ako vedľajší účastníci.

§ 503

Ak sa právoplatne vyhovie žalobe alebo v administratívnom konaní návrhu, exekučný súd nariadi nové rozvrhové pojednávanie; na toto však nepredvolá účastníkov, ktorých nároky boli už uspokojené.

§ 504

Ak sa právoplatne vyhovelo žalobe alebo v administratívnom konaní návrhu čo do pohľadávky, ktorú prevzal výdražca so započítaním do najvyššej ponuky, uloží exekučný súd vydražcovi, aby do pätnástich dní zložil na súde zvyšok najvyššej ponuky, rovnajúci sa zapretému nároku, s príslušenstvom a úrokmi odo dňa priklopnutia. Po bezvyslednom uplynutí tejto lehoty súd exekúciou z úradnej povinnosti vymáha zvyšok najvyššej ponuky i s úrokmi od výdražcu.

§ 505
Vykonanie rozvrhového uznesenia

Po právoplatnosti rozvrhového uznesenia a po úplnom zaplatení najvyššej ponuky súd poukáže oprávneným osobám prikázané sumy, ak nie je o nich začaté konanie o zapretí, hoci už uplynula lehota na podanie návrhu na jeho začatie.

§ 506
Knihovné usporiadanie

(1) Po právoplatnosti priklopnutia a po zaplatení najvyššej ponuky súd z úradnej povinnosti nariadi zápis vlastníckeho práva na nehnuteľnú vec pre nadobúdateľa a výmaz zápisu nariadenia dražby a predkupného práva.

(2) Po právoplatnosti rozvrhového uznesenia zanikajú proti nadobúdateľovi ťarchy viaznúce na nehnuteľnej veci, okrem tých, ktoré nadobúdateľ prevzal. Súd nariadi z úradnej povinnosti výmaz zaniknutých tiarch zapísaných na nehnuteľnej veci.

§ 507
Dražba nehnuteľnej veci nezapísanej vo verejnej knihe

Ak sa vedie exekúcia dražbou na nehnuteľnú vec nezapísanú vo verejnej knihe, treba nehnuteľnú vec exekučne opísať v zápisnici. Inak platia primerane ustanovenia o dražbe nehnuteľnej veci zapísanej vo verejnej knihe.

DRUHÝ DIEL
EXEKÚCIA NA HNUTEĽNÉ VECI

§ 508
Exekučné prostriedky

Exekúcia na hnuteľné veci sa vykoná ich zexekvovaním a predajom.
Zexekvovanie

§ 509

(1) Veci, ktoré má dlžník vo svojej moci, alebo dlžníkove veci, ktoré má vymáhajúci veriteľ alebo osoba ochotná ich vydať, sa zexekvujú tým, že výkonný úradník zostaví ich zoznam a opíše ich (zápisnica o výkone exekúcie). Ďalšie zexekvovanie vecí, ktoré sú už zexekvované, sa vykoná poznámkou v zápisnici o výkone exekúcie.

(2) V zápisnici o výkone exekúcie sa poznamenajú aj námietky proti zexekvovaniu.

§ 510

(1) Uznesenie o nariadení exekúcie sa doručí dlžníkovi až pri výkone zexekvovania. Ak dlžník nie je pri výkone prítomný, doručí sa mu toto uznesenie spolu s upovedomením o výsledku výkonu.

(2) Vymáhajúci veriteľ sa upovedomí o zexekvovaní iba vtedy, ak nebol prítomný pri výkone.

§ 511
Veci vylúčené z exekúcie

Obmedzenie predaja

(1) Z exekúcie sú vylúčené veci:

a) ktoré dlžník potrebuje na vykonávanie svojho povolania alebo zamestnania alebo na existenciu svoju alebo osôb, ktorým je podľa zákona povinný poskytovať úhradu na osobné potreby;

b) pri ktorých by exekúcia odporovala verejným alebo verejne uznaným záujmom alebo občianskej piete;

c) ktoré nemožno zexekvovať podľa osobitných predpisov.

(2) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami môže nariadením určiť, ktoré veci sú podľa odseku 1 písm. a) a b) vylúčené z exekúcie alebo s akým obmedzením je prípustný exekučný predaj vecí.

§ 512
Účinky zexekvovania

Zexekvovaním nadobúda vymáhajúci veriteľ exekučné záložné právo pre vymáhanú pohľadávku.

§ 513
Úschova zexekvovaných vecí

Na návrh vymáhajúceho veriteľa možno zexekvované veci z dôležitých dôvodov vhodným spôsobom uschovať.

§ 514
Zexekvovanie peňazí

(1) Ak nájde vykonny úradník pri vykone platné československé peniaze, vydá ich vymáhajúcemu veriteľovi na úhradu jeho pohľadávky. Ak je pochybné, či zexekvovaná suma podlieha exekúcii (§ 511), alebo ak je niekoľko vymáhajúcich veriteľov, výkonný úradník zloží peniaze na súde.

(2) Pri zexekvovaní cudzozemských peňazí treba zachovať osobitné predpisy na ne sa vzťahujúce.

§ 515
Veci podliehajúce skaze

Veci podliehajúce skaze možno zexekvovať, len ak sa nenájdu iné zexekvovateľné veci, postačujúce na uspokojenie vymáhajúceho veriteľa. Veci podliehajúce skaze predá výkonný úradník hneď z voľnej ruky. Ak sa nedosiahne úradne určená alebo odhadná cena, alebo ak vymáhajúci veriteľ neprevezme veci za túto cenu, odovzdajú sa veci dlžníkovi na voľné nakladanie a exekučné záložné právo vymáhajúceho veriteľa na ne zanikne.

§ 516
Exekúcia na príslušenstvo nehnuteľnej veci

(1) Príslušenstvo nehnuteľnej veci možno zexekvovať len spolu s nehnuteľnou vecou.

(2) Výnimky pre príslušenstvo pôdohospodárskych nehnuteľných vecí môže ustanoviť vláda nariadením.

§ 517
Nariadenie predaja zexekvovaných vecí

(1) Po právoplatnosti uznesenia nariaďujúceho exekúciu súd nariadi predaj zexekvovaných vecí.

(2) Pred predajom treba veci, pokiaľ nemajú úradne určenú cenu, odhadnúť.
Dražba

§ 518

(1) Zexekvované veci sa predajú na dražbe, ktorá sa koná buď na mieste, kde sú zexekvovane veci, alebo na súde.

(2) Súd oznámi termín dražby dlžníkovi, vymáhajúcemu veriteľovi a výkonnému orgánu okresného národného výboru, v obvode ktorého sa bude konať dražba a v obvode ktorého má dlžník bydlisko. Okrem toho sa termín dražby vyhlási spôsobom obvyklým v mieste.

§ 519

(1) Dražbu vedie výkonný úradník, ktorý spíše o dražbe zápisnicu.

(2) Výkonný úradník a dlžník nesmú dražiť. Nemôžu dražiť ani osoby, ktoré by podľa platných predpisov nemohli nadobudnúť predmet dražby.

§ 520

(1) Najnižšia ponuka robí dve tretiny odhadnej alebo úradne určenej ceny.

(2) Výkonný úradník priklopne dražiteľovi, ktorý ponúkne najviac. Výdražca musí najvyššiu ponuku ihneď zaplatiť. Ak tak neurobí, draží sa vec znovu, avšak výdražca sa už nemôže na dražbe tejto veci zúčastniť.

(3) Zaplatením najvyššej ponuky zanikajú proti výdražcovi ťarchy viaznúce na veci.

§ 521

(1) Dražba sa skončí, ak dosiahnutý výťažok postačuje na uspokojenie vymáhajúcich veriteľov.

(2) Ak sa na dražené veci nenájde kupec, nariadi súd opätovnú dražbu. Veci, na ktoré sa nenájde kupec ani pri opätovnej dražbe, môže vymáhajúci veriteľ prevziať do pätnástich dní po upovedomení o bezvýslednosti dražby za dve tretiny odhadnej alebo úradne určenej ceny. Súd odoprie vymáhajúcemu veriteľovi prevzatie vecí, ak sú proti prevzatiu dôvodné námietky; medzi niekoľkými vymáhajúcimi veriteľmi inak na prevzatie ochotnými rozhoduje poradie ich záložného práva. Ak dôjde k prevzatiu, zanikajú exekučné záložné práva tých vymáhajúcich veriteľovi ktorí poradím prejímateľa predchádzajú a taktiež neboli na prevzatie ochotní; inak má predaj uskutočnený prevzatím tie isté účinky ako predaj na dražbe. Ak neprevezme veci ani jeden z vymáhajúcich veriteľov, alebo ak sa prevzatie všetkým na to ochotným právoplatne odoprie, zanikne exekučné záložné právo všetkých vymáhajúcich veriteľov.

Výťažok predaja

§ 522

(1) Ak je len jeden veriteľ, vydá mu vykonný úradník po zrážke trov odhadu a predaja výťažok predaja až do výšky jeho vymáhateľnej pohľadávky s úrokmi do dňa dražby a trovami; zvyšok odovzdá dlžníkovi.

(2) Ak je niekoľko veriteľov, výkonný úradnik zloží výťažok predaja na súde.

§ 523

(1) Výťažok predaja sa rozdelí v tomto poradí:

a) trovy odhadu, úschovy a predaja;

b) pohľadávky veriteľom ktorí majú zádržné právo;

c) pohľadávky veriteľov, ktorí majú zákonné záložné právo;

d) pohľadávky veriteľov, ktorí majú zmluvné záložné právo nadobudnuté pred zexekvovaním, ak sú dostatočne preukázané podľa spisov, a to podľa časového poradia nadobudnutia zmluvného záložného práva;

e) pohľadávky vymáhajúcich veriteľov podľa poradia zexekvovania.

(2) Úroky a opakujúce sa plnenia za posledné tri roky pred predajom, ako aj trovy vzniknuté uplatnením a vymáhaním nároku majú rovnaké poradie ako istina.

(3) Pohľadávky rovnakého poradia sa uspokoja pomerne.

Rozvrh výťažku

§ 524

(1) Súd môže určiť termín na rozvrh výťažku predaja. Na termín predvolá účastníkov a tých, ktorí majú vecné práva na uspokojenie z predaných vecí.

(2) V rozvrhovom uznesení rozhodne súd aj o nárokoch, ktoré boli na rozvrhovom pojednávaní zapreté čo do pravosti, výšky, poradia alebo spôsobu úhrady. Nároky, pre ktoré je exekučný titul, môže dlžník zapierať iba vtedy, keď uplatňuje skutočnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu.

(3) Ak súd nemôže o zapretých nárokoch rozhodovať bez vykonania dôkazov o sporných skutočnostiach alebo ak treba o nich rozhodnúť v administratívnom konaní, upraví toho, kto zapiera právo preukázané obsahom spisov alebo kto nepreukázane tvrdí, že má nárok, aby podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania. Ustanovenia §§ 502 a 503 platia tu primerane.

§ 525

Rozvrhové uznesenie doručí súd dlžníkovi a všetkým osobám, o nárokoch ktorých sa v ňom rozhoduje (§ 524).

§ 526
Vykonánie rozvrhového uznesenia

O vykonaní rozvrhového uznesenia platí primerane ustanovenie § 505.

TRETÍ DIEL
EXEKÚCIA NA PEŇAŽNÉ POHĽADÁVKY A PLAT

§ 527
Exekučné prostriedky

Exekúcia na peňažné pohľadávky na účte v peňažnom ústave sa vykoná odpísaním vymáhanej pohľadávky z dlžníkovho účtu; exekúcia na ostatné peňažné pohľadávky a na plat sa vykoná ich zexekvovaním.

§ 527a
Exekúcia odpísaním z učtu v peňažnom ústave

(1) Uznesením o nariadení exekúcie odpísaním z účtu v peňažnom ústave prikáže súd poddlžníkovi, aby po právoplatnosti uznesenia odpísal vymáhanú pohľadávku z dlžníkovho účtu a

uhradil ju vymáhajúcemu veriteľovi; ak je dlžníkom súkromná osoba, zakáže jej súd, aby nakladala s účtom až do výšky vymáhanej pohľadávky.

(2) Uznesenie o nariadení exekúcie doručí súd vymáhajúcemu veriteľovi a dlžníkovi; poddlžníkovi sa doručí len, ak je vymáhajúcim veriteľom alebo dlžníkom súkromná osoba, a to ihneď, ak je súkromná osoba dlžníkom, ináč až po právoplatnosti. Poddlžník nemá právo sťažnosti.

(3) Výkon exekúcie upravujú osobitné predpisy o príkazoch na vybranie; ak je vymáhajúcim veriteľom súkromná osoba, platia tieto predpisy obdobne s tou odchýlkou, že sa príkaz na vybranie nepoužije.

(4) O poradí úhrady platia osobitné predpisy. Ak je však dlžníkom súkromná osoba, je pre poradie úhrady rozhodný čas, keď bolo uznesenie o nariadení exekúcie doručené poddlžníkovi; ak mu bolo toho istého dňa doručené niekoľko uznesení o nariadení exekúcie odpísaním z účtu toho istého dlžníka a prostriedky na účte nepostačujú, uhradia sa vymáhané pohľadávky pomerne.

(5) Ustanovenia § 541 ods. 1 a §§ 542 až 546 sa použijú obdobne.

(6) Osobitné predpisy vylučujúce alebo obmedzujúce použitie prostriedkov na iné než určené účely nie sú dotknuté ustanoveniami o tejto exekúcii.

§ 528
Peňažné pohľadávky

Ako peňažné pohľadávky možno zexekvovať nároky na peňažné plnenie, a to i nároky zročné v budúcnosti.

§ 529
Plat

Ako plat možno zexekvovať bez ohľadu na názov a druh:

a) všetky mzdy, ako peňažné tak naturálne, z pracovného (učebného) pomeru, ako aj opakujúce sa odplaty za prácu konanú osobne pre tú istú osobu;

b) všetky odplaty nahradzujúce pracovný príjem z dôvodu dočasnej alebo trvalej pracovnej nespôsobilosti, ako aj dôchodky z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) a platy im na roveň postavené.

§ 530
Peňažné pohľadávky a platy vylúčené z exekúcie

(1) Z exekúcie na peňažné pohľadávky a plat sú vylúčené:

a) sumy, na ktoré má dlžník nárok zo zmluvy o poistení nehnuteľnej veci alebo jej príslušenstva, ak sa majú podľa poisťovacej zmluvy použiť na znovuvybudovanie alebo na opravu nehnuteľnej veci alebo na doplnenie jej príslušenstva;

b) príspevky poskytované na úhradu nákladov uzavretia manželstva, trov pôrodu alebo úmrtia, sociálne a študijné príspevky na výchovu a výživu, pokiaľ sa exekúcia vedie pre iné nároky než na úhradu nákladov, pre ktoré sú poskytované;

c) náhrada nákladov spojených s pracovným výkonom, odmena za nadčasovú prácu, za vyššie alebo mimoriadne výkony alebo jednorazové odmeny súvisiace s nárokom na plat.

(2) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určí, ktoré nároky podľa odseku 1 písm. b) a c) a v akom rozsahu podliehajú exekúcii.

(3) Exekúcia na pohľadávky roľníkov a jednotných roľníckych družstiev z povinných dodávok poľnohospodárskych výrobkov štátu je prípustná len v rozsahu a za podmienok, ktoré určí nariadením minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami.

(4) Exekúcia na pracovnú odmenu chovancov výchovní dorastu a osôb, na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, je prípustná len v rozsahu, ktory určí minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

§ 531
Zexekvovateľné časti platu

(1) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určí základnú sumu slúžiacu na vypočítanie nezexekvovateľného platu a hranicu, nad ktorou je plat zexekvovateľný bez obmedzenia.

(2) Základná suma slúžiaca na vypočítanie nezexekvovateľného platu sa zvyšuje o jednu tretinu za každú osobu, pokiaľ jej dlžník podľa zákona poskytuje úhradu na osobné potreby a pokiaľ sama nevedie exekúciu pre túto úhradu. Zo zvyšku čistého platu možno zexekvovať jednu tretinu pre akékoľvek pohľadávky, druhú tretinu len pre prednostné pohľadávky.

(3) V prospech pohľadávok pre úhradu na osobné potreby podľa zákona môže súd na návrh veriteľa po vypočutí dlžníka vysloviť zexekvovanie tretej tretiny alebo jej časti tak, aby to zodpovedalo potrebám dlžníka a všetkých osôb, ktorým je podľa zákona povinný poskytovať úhradu na osobné potreby.

§ 532
Zexekvovanie pre opakujúce sa dávky

Pri exekúcii na plat pre opakujúce sa dávky (§ 150 ods. 2) raz vykonané zexekvovanie platí aj pre dávky, ktoré sa v budúcností stanú zročnými.

§ 533
Prednostné pohľadávky

Prednostnými pohľadávkami sú spolu s ich príslušenstvom:

a) pohľadávky na úhradu osobných potrieb podľa zákona;

b) pohľadávky štátu z poskytovania detského príspevku;

c) pohľadávky štátu na daniach a verejných dávkach a pohľadávky poistného nemocenského poistenia;

d) pohľadávky z náhrady škody spôsobenej krádežou, podvodom, spreneverou alebo úmyselným poškodením majetku socialistických právnických osôb alebo podnikov pod národnou správou;

e) pohľadávky štátu z náhrady inej škody spôsobenej porušením povinností pri národnej správe.

§ 534
Uspokojenie prednostných pohľadávok

Prednostné pohľadávky sa uspokojujú najprv z tretiny vyhradenej pre prednostné pohľadávky (§ 531 ods. 2 druhá veta), a ak táto nepostačuje na ich úhradu, z tretiny, z ktorej možno uspokojiť akékoľvek pohľadávky, podľa poradia zexekvovania.

§ 535
Vypočítanie čistého platu

(1) Čistý plat sa vypočíta tak, že sa z hrubého platu odpočítajú daň zo mzdy a poprípade ďalšie podobné záväzky, ktoré za odpočítateľné určí nariadením minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami. Zvyšok čistého platu sa zaokrúhľuje na sumu deliteľnú 3 Kčs dole.

(2) Súd určí sumu platu podliehajúcu exekúcii, ak požiada o to niektorý z účastníkov alebo poddlžník.

(3) Niekoľko dlžníkových platov súčasne zexekvovaných sa spočíta; v tomto prípade určí súd sumy podliehajúce exekúcii z jednotlivých platov. Naturálne požitky sa ocenia podľa predpisov o oceňovaní požitkov pre nemocenské poistenie.

§ 536
Nezmeniteľnosť ustanovení o exekúcii na plat

Ustanovenia o exekúcii i na plat nemožno dohodou strán zmeniť alebo vylúčiť na ujmu dlžníka. Každé opatrenie odporujúce týmto ustanoveniam je právne neúčinné.
Zexekvovanie peňažnej pohľadávky alebo platu

§ 537

(1) Zexekvovanie peňažnej pohľadávky alebo platu (ďalej len „pohľadávky“) sa vykoná tým, že súd zakáže poddlžníkovi, aby svojmu veriteľovi (dlžníkovi) platil, a súčasne zakáže dlžníkovi akokoľvek nakladať s pohľadávkou, najmä ju vybrať, upozorní ho na jeho povinnosti uvedené v § 542 a na práva vymáhajúceho veriteľa uvedené v § 543 a obom súčasne oznámi, že pohľadávka bola pre vymáhajúceho veriteľa zexekvovaná a že vymáhajúci veriteľ tým nadobudol záložné právo. Uznesenie o tom sa doručí poddlžníkovi do vlastných rúk. Ak je poddlžníkom štát alebo fond pod verejnou správou, doručuje sa poukazujúcemu úradu.

(2) Zexekvovanie je vykonané doručením uznesenia poddlžníkovi.

(3) Minister spravodlivosti môže po dohode s ministrom financií nariadením vydať podrobnejšie predpisy o exekúcii na pohľadávky proti štátu alebo fondu pod verejnou správou.

§ 538

(1) Pre poradie pohľadávok je rozhodný čas, keď sa uznesenie o zexekvovaní doručilo poddlžníkovi. Ak mu bolo toho istého dňa doručených niekoľko uznesení o zexekvovaní a zexekvovaná pohľadávka nepostačuje, uspokoja sa vymáhané pohľadávky pomerne.

(2) Pohľadávky na úhradu osobných potrieb podľa zákona [§ 533 písm. a)] sa uspokoja z tretiny vyhradenej pre prednostné pohľadávky (§ 531 ods. 2 druhá veta) pred ostatnými pohľadávkami bezo zreteľa na čas zexekvovania, a to podľa pomeru súm bežnej úhrady osobných potrieb.

§ 539
Sťažnosť poddlžníka

Proti uzneseniu o zexekvovaní prislúcha poddlžníkovi sťažnosť.

§ 540
Oznámenie orgánu štátnej správy o zaplatení

Súd zruší exekúciu, ak orgán štátnej správy oznámi, že u neho zexekvovaná pohľadávka zanikla zaplatením pred doručením uznesenia o zexekvovaní.

§ 541
Rozsah zexekvovania

(1) Zexekvovanie postihuje všetky nároky dlžníka, vzniknuté z právneho dôvodu zexekvovanej pohľadávky.

(2) Ak nedosahuje dlžníkov plat po dobu jedného roka sumu, ktorá je podrobená exekúcii, exekúcia zanikne.

§ 542
Povinnosti dlžníka

Po právoplatnosti uznesenia o zexekvovaní dlžník je povinný vymáhajúcemu veriteľovi:

a) dať všetky zprávy, ktoré sú potrebné na vymoženie zexekvovanej pohľadávky;

b) vydať listiny, ktoré má o pohľadávke, a ak je zexekvovaná iba časť pohľadávky alebo ak je viac veriteľov, zložiť ich na exekučnom súde, ďalej vydať veci alebo splniť vzájomné plnenia, ktoré sú potrebné na zročnosť pohľadávky. Splnenie týchto povinností možno vynútiť na návrh vymáhajúceho veriteľa exekúciou, ktorú nariadi exekučný súd po vypočutí dlžníka.

§ 542a
Povinnosti poddlžníka

(1) Poddlžník je povinný do tridsiatich dní od doručenia výzvy súdu, urobenej na návrh vymáhajúceho veriteľa, oznámiť súdu:

a) či dlžník má proti nemu pohľadávku, ktorej zexekvovanie bolo navrhnuté, z akého dôvodu a v akej výške;

b) aký plat má u neho dlžník, či v tomto plate nastali zmeny a aké a od ktorého času.

(2) Ak ide o exekúciu na plat, poddlžník je povinný oznámiť súdu do tridsiatich dní aj to, že dlžník nie je alebo prestal byť u neho zamestnaný, a ak mu je známa, aj adresu nového zamestnávateľa; na túto povinnosť sa poddlžník upozorní už v uznesení, ktorým sa nariaďuje exekúcia.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije obdobne aj na tie prípady, keď sa nárok na plat (§ 529) nezakladá na pracovnom (učebnom) pomere.

§ 543
Práva vymáhajúceho veriteľa

(1) Právoplatné zexekvovanie pohľadávky oprávňuje vymáhajúceho veriteľa uplatniť dlžníkove práva na ňu vo vlastnom mene. Vymáhajúci veriteľ však nie je oprávnený uzavrieť na účet dlžníka pokonávku o pohľadávke, ani odpustiť dlh poddlžníkovi.

(2) Žalobe vymáhajúceho veriteľa nemožno odporovať námietkami z právnych vzťahov medzi vymáhajúcim veriteľom a poddlžníkom.

§ 544
Účinky konania o žalobe vymáhajúceho veriteľa

(1) Rozhodnutie vydané o zažalovanej pohľadávke je účinné proti dlžníkovi a proti všetkým veriteľom, pre ktorých bola pohľadávka zexekvovaná. Dlžník a každý vymáhajúci veriteľ, pre ktorého bola pohľadávka tiež zexekvovaná, môžu vstúpiť do konania o žalobe ako vedľajší účastníci.

(2) Vymáhajúci veriteľ, pre ktorého bola pohľadávka zexekvovaná, zodpovedá dlžníkovi za všetku škodu, vzniknutú omeškaním vymáhania a opomenutím opovedania konania dlžníkovi.

§ 545
Účinky zaplatenia poddlžníkom

Zaplatením zexekvovanej pohľadávky vymáhajúcemu veriteľovi, výkonnému úradníkovi alebo zložením na súde poddlžník sa zbaví svojho záväzku voči dlžníkovi do výšky tejto platby.

§ 546
Zloženie pohľadávky poddlžníkom na súde

Ak je viac vymáhajúcich veriteľov alebo ak si robia na zexekvovanú pohľadávku nárok aj iné osoby, poddlžník je oprávnený, a na návrh vymáhajúceho veriteľa povinný zložiť pohľadávku podľa jej zročnosti na exekučnom súde pre všetky tieto osoby. Súd rozvrhne (§§ 524, 525) zloženú pohľadávku medzi oprávnených podľa poradia prednostných alebo záložných práv.

§ 547
Zexekvovanie pohľadávok zo zmeniek a iných cenných papierov

(1) Pohľadávky zo zmeniek, šekov, vkladných knižiek, životných poistiek znejúcich na majiteľa alebo doručiteľa, ako aj cenných papierov, ktoré možno previesť rubopisom alebo ktoré znejú na majiteľa alebo doručiteľa, sa zexekvujú tým, že výkonný úradník spíše tieto listiny podľa ustanovení o zexekvovaní hnuteľných vecí, odníme ich a odovzdá súdu.

(2) Všetko, čo je potrebné na zachovanie alebo výkon práv z týchto listín, vykoná výkonný úradník na základe splnomocnenia exekučného súdu. Ak treba pohľadávku zažalovať, na podanie žaloby ustanoví súd opatrovníka.

(3) Realizáciu pohľadávky z týchto listín vykoná výkonný úradník realizačnými úkonmi primeranými povahe týchto listín, ktoré určí súd.

§ 548
Exekúcia na pohľadávky zapísané na nehnuteľnej veci

Pri exekúcii na pohľadávku zapísanú na nehnuteľnej veci sa zapíše zriadenie exekučného záložného práva do verejnej knihy z úradnej povinnosti.

ŠTVRTÝ DIEL
EXEKÚCIA NA INÉ MAJETKOVÉ PRÁVA

Predmet exekúcie a exekučné prostriedky

§ 549

Na vymoženie peňažnej pohľadávky možno viesť exekúciu i na iné majetkové práva dlžníka, pokiaľ sú scudziteľné alebo pokiaľ aspoň pripúšťajú, aby sa ich výkon preniesol na inú osobu.

§ 550

Exekúcia podľa § 549 sa vykoná niektorým z exekučných prostriedkov označených v tejto hlave, a ak žiadny z nich nie je vhodný, zexekvovaním (§ 509) a exekučným prenajatím.

Prenajatie

§ 551

Ak sa zúčastnené osoby nedohodnú inak, prenajatie sa stane dražbou. Pre dražbu platia obdobne ustanovenia o dražbe hnuteľných vecí. Splátky nájomného sa uložia na súde a rozdelia obdobne podľa ustanovení o rozvrhu výťažku predaja hnuteľnej veci.

§ 552

Nájomný pomer založený exekučným prenajatím sa skončí uplynutím času, na ktorý je obmedzené zexekvované dlžníkovo právo.

TRETIA HLAVA
EXEKÚCIA NA VYMOŽENIE NEPEŇAŽNÝCH NÁROKOV

Exekúcia na vydanie alebo dodanie hnuteľných vecí

§ 553

Na vymoženie nároku na odovzdanie hnuteľných vecí alebo cenných papierov sa vykoná exekúcia tým, že výkonný úradník ich odníme povinnej strane alebo tretej osobe, ak je ochotná ich vydať, a odovzdá vymáhajúcemu veriteľovi. Ak tretia osoba nie je ochotná ich vydať, použijú sa primerane ustanovenia o exekúcii na peňažné pohľadávky.

§ 554

Ak je na odovzdanie vecí, na vydanie alebo dodanie ktorých má vymáhajúci veriteľ nárok, potrebné alebo vhodné odovzdanie listiny alebo nástroja, výkonný úradník ich odníme povinnej strane a odovzdá vymáhajúcemu veriteľovi. Na listinách sa poznamená, že odovzdanie bolo vykonané, na uspokojenie vymáhaného nároku, ktorý treba určite označiť. Písomné prejavy, ktoré sú inak ešte podľa občianskeho práva potrebné na odovzdanie, vydá exekučný súd alebo na jeho splnomocnenie výkonný úradník.

Exekúcia vypratаním

§ 555

(1) Ak má povinná strana odovzdať alebo vypratať nehnuteľnú vec alebo jej časť, výkonný úradník odstráni povinnú stranu a osoby, ktoré sú na vypratúvanej nehnuteľnej veci iba na základe práva povinnej strany. Ak je to potrebné, odstráni aj ich hnuteľné veci a odovzdá nehnuteľnú vec, poprípade jej časť vymáhajúcemu veriteľovi.

(2) Obdobne sa postupuje aj pri exekúcii vypratаním iných vecí.

§ 556

(1) Súd vykoná exekúciu vypratаním bytu, len ak preukáže vymáhajúci veriteľ potvrdením výkonného orgánu miestneho národného výboru, že pre povinnú stranu a osoby bývajúce len na základe jej práva v byte, ktorý sa má vypratať, je právoplatne zabezpečený náhradný byt. Ak by podľa predpisov o hospodárení s bytmi mohol výkonný orgán miestneho národného výboru

poskytnúť náhradné ubytovanie, postačí, ak vymáhajúci veritel preukáže potvrdením výkonného orgánu miestneho národného výboru, že náhradné ubytovanie je zabezpečené. Ak nie je výkonný orgán miestneho národného výboru povinný prideliť náhradný byt, ani poskytnúť náhradné ubytovanie, nie je ani pre výkon exekúcie podľa súdneho exekučného titulu potrebný preukaz o zabezpečení náhradného bytu alebo poskytnutí náhradného ubytovania.

(2) Vypratanie sa vykoná presťahovaním do zabezpečeného náhradného bytu, poprípade za podmienok uvedených v odseku 1 do objektu poskytnutého ako náhradné ubytovanie. Ak netreba poskytnúť ani náhradné ubytovanie, vykoná sa presťahovanie na miesto, ktoré bolo poskytnuté ako prístrešie.

(3) O čase vypratania sa povinná strana vopred včas upovedomí.

§ 557

Hnuteľné vecí, ktoré sa majú odstrániť, ale nie sú predmetom exekúcie, výkonný úradník odovzdá povinnej strane, a ak nie je prítomná, jej splnomocnencovi alebo dorastenej osobe jej domácnosti. Ak to nie je možné, výkonný úradník ich odovzdá výkonnému orgánu miestneho národného výboru, ktorý je ich povinný uschovávať počas jedného roku na trovy povinnej strany. Po uplynutí tejto lehoty nariadi súd na návrh výkonného orgánu miestneho národného výboru ich predaj podľa ustanovení §§ 508 až 526.

Exekúcia na vymoženie nároku na zriadenie alebo zrušenie práv na nehnuteľnej veci

§ 558

Exekúcia na vymoženie nároku na knihovný zápis práva na nehnuteľnú vec sa vykoná príslušným zápisom. Prejav povinnej strany, ktorý sa vyžaduje pre zápis, je nahradený exekučným titulom.

§ 559

Ak ešte nie je na povinnú stranu zapísané jej vlastníctvo alebo iné knihovne právo, ktoré sa má previesť, môže socialistická právnická osoba ako vymáhajúci veriteľ žiadať, aby jej prisúdené vlastníctvo alebo iné knihovné právo bolo zapísané priamo na ňu, ak predloží listiny, ktoré by boli potrebné podľa knihovného práva na to, aby sa mohlo zapísať právo povinnej strany.

§ 560

Ak zápis práva socialistickej právnickej osoby ako vymáhajúceho veriteľa vyžaduje predchádzajúci zápis práva povinnej strany, je socialistická právnická osoba oprávnená žiadať v mene povinnej strany o zápis jej práva spolu so zápisom svojho práva, ak podľa knihovného práva preukáže, že povinná strana toto právo nadobudla.

§ 561

Listiny potrebné na zápis podľa §§ 559 a 560, pokiaľ ich má povinná strana, výkonný úradník jej na príkaz súdu odníme a odovzdá exekučnému súdu.

§ 562

Ustanovenia §§ 558 až 561 platia primerane aj pre exekúciu na vymoženie nároku na zápis práva na nehnuteľnú vec nezapísanú vo verejnej knihe.

§ 563
Exekúcia na vymoženie nároku ha hmotné rozdelenie majetkového spoločenstva a na úpravu hraníc

Ak sa má podľa exekučného titulu vykonať hmotné rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci alebo inej spoločnej majetkovej podstaty alebo ak sa majú vytýčiť upravené sporné hranice, vykoná tieto úkony exekučný súd s pribraním znalcov.

§ 564
Exekúcia na vymoženie nároku na rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci predajom

(1) Exekučné rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci predajom sa vykoná podľa ustanovení o exekučnej dražbe nehnuteľných vecí s týmito odchýlkami:

a) ustanovenia, týkajúce sa práv iných osôb v konaní než spoluvlastníkov, nemožno použiť;

b) odhad sa koná iba vtedy, ak vyvolacia cena nie je určená v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov; ak sa koná odhad, treba vziať do úvahy, že výdražca prevezme pohľadávky a iné ťarchy zabezpečené na nehnuteľnej veci bez započítania do najvyššej ponuky, pokiaľ sú zjavné zo spisov;

c) podmienky, za ktorých sa má konať dražba, pokiaľ nie sú určené už v exekučnom titule, určí exekučný súd v dražobnej vyhláške podľa prípadnej dohody všetkých spoluvlastníkov;

d) ak v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov nie je určené inak, vyvolacou cenou je odhadná cena; najvyššiu ponuku treba zaplatiť hneď v hotovosti; o rozdelení najvyššej ponuky pojednáva exekučný súd so spoluvlastníkmi cieľom dosiahnutia dohody, a ak toto pojednávanie ostane bez výsledku, upraví spoluvlastníkov na podanie žaloby;

e) v dražobnej vyhláške treba tiež uviesť, že ide o dražbu na rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci;

f) po právoplatnosti priklopnutia exekučný súd vydá výdražcovi a bývalým spoluvlastníkom listiny o predaji, potrebné na to, aby bol prechod vlastníctva zapísaný, vo verejnej knihe.

(2) Trovy odhadu, dražby a pojednávania o rozdelení najvyššej ponuky sa uhradia z najvyššej ponuky pred jej rozdelením.

§ 564a
Exekúcia na vymoženie nároku na rozdelenie spoločnej hnuteľnej veci predajom

Exekučné rozdelenie spoločnej hnuteľnej veci predajom sa vykoná podľa ustanovení o dražbe hnuteľných vecí s týmito odchýlkami:

a) odhad sa koná, iba ak odhadná cena nie je určená v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov;

b) najnižším podaním je odhadná cena, ak nie je v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov určené niečo iné;

c) ustanovenie, že ťarchy, viaznúce na veci proti výdražcovi zanikajú, tu neplatí.

Exekúcia na vymoženie nároku na zastúpiteľný čin povinnej strany

§ 565

Exekúcia na vynútenie činu povinnej strany, ktorý môže vykonať iná osoba, vykoná sa tak, že súd splnomocní vymáhajúceho veriteľa, aby čin vykonal sám alebo dal ho vykonať na náklad a nebezpečenstvo povinnej strany. Povinnej strane možno uložiť, aby vopred zaplatila tento súdom určený náklad.

§ 566

Ak ostane exekúcia na dodanie vecí určených podľa druhu bezvýslednou, exekučný súd splnomocní vymáhajúceho veriteľa, aby si veci zaopatril na náklad a nebezpečenstvo povinnej strany. Povinnej strane možno uložiť, aby vopred zaplatila tento súdom určený náklad.

§ 566a
Exekúcia na vymoženie nároku na nezastupiteľný čin povinnej strany

Ak je povinná strana podľa exekučného titulu povinná vykonať nejaký čin, ktorý nemôže vykonať iná osoba a ktorého vykonanie závisí od vôle povinnej strany, vykoná sa exekúcia tak, že sa jej po nariadení exekúcie, v ktorej sa pohrozí ukladaním pokút za nevykonanie činu v určenej lehote, uloží na návrh vymáhajúceho veriteľa stále väčšia pokuta až do úhrnnej sumy 10 000 Kčs. Vymožené pokuty pripadajú štátu.
Exekúcia na vymoženie nároku na nekonanie alebo trpenie

§ 567

(1) Ak má povinná strana podľa exekučného titulu povinnosť niečo nekonať alebo trpieť, aby nejaký čin bol vykonaný, vykoná sa exekúcia tým, že sa jej za každý tejto povinnosti priečiaci sa čin po nariadení exekúcie uloží na návrh vymáhajúceho veriteľa stále väčšia pokuta až do úhrnnej sumy 10 000 Kčs. Vymožené pokuty pripadajú štátu.

(2) Na návrh vymáhajúceho veriteľa súd môže už pri prvom uložení pokuty povinnej strane nariadiť, aby zložila zábezpeku na škodu, ktorá by mohla vzniknúť ďalšími jej povinnosti sa priečiacimi činmi. V uznesení súd určí výšku a spôsob zábezpeky, ako aj čas, po ktorý má zábezpeka trvať. Toto uznesenie vykoná súd z úradnej povinnosti.

§ 568

Ak povinná strana spôsobí zmenu priečiacu sa právu vymáhajúceho veriteľa, exekučný súd splnomocní vymáhajúceho veriteľa na jeho návrh, aby dal obnoviť skorší stav na náklad a nebezpečenstvo povinnej strany. Uznesenie, ktorým sa určí náklad obnovenia, je vykonateľné proti povinnej strane. Ak sa povinná strana protiví obnoveniu predchádzajúceho stavu, súd pridelí vymáhajúcemu veriteľovi na jeho návrh výkonného úradníka, aby odstránil odpor.

§ 569
Rozsah nariadenia exekúcie na vymoženie nepeňažných nárokov

(1) V nariadení exekúcie, aby sa vymohli nepeňažné nároky, je obsiahnuté aj nariadenie exekúcie pre trovy určené v exekučnom titule a pre ďalšie trovy, ktoré vzniknú vymáhajúcemu veriteľovi v exekučnom konaní. Ak však ide o exekúciu vyprataním bytu, nariadi súd exekúciu pre trovy, ktoré vzniknú vymáhajúcemu veriteľovi v exekučnom konaní, až potom, keď nariadi jej výkon.

(2) Vymáhajúci veriteľ má už pri prvom návrhu na nariadenie exekúcie označiť majetok povinnej strany, z ktorého sa majú vymôcť trovy, ako aj exekučné prostriedky, ktoré sa majú na to použiť.

ŠTVRTÁ HLAVA
EXEKUČNÁ LIKVIDÁCIA

§ 570
Pojem a rozsah

Exekučná likvidácia (ďalej len „likvidácia“) sa vykonáva predajom všetkého dlžníkovho majetku, pokiaľ nie je vylúčený z exekúcie (likvidačná podstata), a rozdelením vyťažkú medzi všetkých veriteľov.

§ 571
Účastníci

Účastníkmi konania sú dlžník, navrhovateľ a veritelia, ktorí prihlásili včas svoje pohľadávky, kým nie sú úplne uspokojení.
Návrh na nariadenie likvidácie

§ 572

(1) Exekučný súd nariadi likvidáciu na návrh osobného veriteľa dlžníka alebo na návrh samého dlžníka alebo na návrh výkonného orgánu okresného národného výboru príslušného podľa bydliska dlžníka.

(2) Likvidáciu právnickej osoby nariadi súd aj na návrh príslušného dozorného orgánu.

§ 573

Ak podáva návrh veriteľ, je povinný preukázať, že má proti dlžníkovi pohľadávku, hoci ešte nezročnú, a uviesť okolnosti, ktoré spravdepodobňujú, že dlžník je predĺžený alebo neschopný platiť.

§ 574
Konanie o návrhu

(1) Sudca urýchlene vykoná vyšetrenie o návrhu na likvidáciu, aby sa zistilo predĺženie dlžníka alebo jeho neschopnosť platiť a či má dlžník viacej veriteľov.

(2) O návrhu rozhodne súd bez ústneho pojednávania uznesením, ktoré odôvodní.

§ 575
Nariadenie likvidácie z úradnej povinnosti

(1) Súd môže nariadiť likvidáciu za exekúcie i bez návrhu, ak je tu viac vymáhajúcich veriteľov, ktorí nemôžu byť uspokojení navrhnutými exekúciami ani inými exekučnými prostriedkami.

(2) Bez návrhu nemožno nariadiť likvidáciu právnickej osoby.

§ 576
Uznesenie o nariadení likvidácie

V uznesení treba okrem výroku o nariadení likvidácie najmä tiež uviesť:

a) meno, priezvisko, zamestnanie a bydlisko dlžníka i sídlo jeho podniku;

b) meno, priezvisko, zamestnanie a bydlisko správcu podstaty;

c) vyzvanie veriteľov, aby všetky svoje nároky, žiadané poradie, poprípade ich zabezpečenie, prihlásili v lehote tridsiatich dní odo dňa nariadenia likvidácie, a upozornenie, že ináč sa na ne nebude brať zreteľ;

d) nariadenie, aby likvidácia bola zapísaná vo verejnej knihe, v zápisnici o exekučnom opísaní nehnuteľnej veci (§ 452) a v zápisnici o výkone exekúcie (§ 509), pokiaľ tieto zápisy prichádzajú do úvahy.

§ 577
Doručenie a uverejnenie uznesenia

(1) Uznesenie sa doručí dlžníkovi, navrhovateľovi, správcovi podstaty a všetkým známym veriteľom; okrem toho sa uznesenie doručí orgánom štátnej správy, ktoré určí minister spravodlivosti nariadením.

(2) Uznesenie sa vyvesí na návestnej tabuli súdu toho istého dňa, ktorého bola exe-kučná likvidácia nariadená; deň vyvesenia sa vyznačí na vyvesenom uznesení.

(3) Uznesenie sa vhodným spôsobom uverejní.

Účinky nariadenia likvidácie

§ 578

Účinky nariadenia likvidácie nastávajú dňom vyvesenia uznesenia na návestnej tabuli súdu.

§ 579

Nariadenie likvidácie má tieto účinky:

a) dlžník stratí oprávnenie nakladať s imaním patriacim do likvidačnej podstaty a jeho právne úkony týkajúce sa tohto imania sú neplatné; oprávnenie nakladať s týmto imaním prechádza na správcu podstaty;

b) prerušujú sa všetky začaté konania o žalobách aj exekučné konania, v ktorých je dlžník účastníkom, pokiaľ sa týkajú imania podstaty; v prerušených konaniach o žalobách môže pokračovať správca podstaty; ak je dlžník žalobcom alebo ak je dlžník žalovaný o vydanie nepatriacej mu veci a ak správca podstaty nevstúpi do konania o žalobe v lehote určenej procesným súdom, dlžník môže v tomto konaní pokračovať; v ostatných konaniach o žalobách, v ktorých je dlžník žalovaný a správca podstaty nevstúpi do konania v lehote, ktorú určí procesný súd, toto konanie zanikne a žalobca môže svoj nárok uplatniť v likvidačnom konaní;

c) pre pohľadávku proti dlžníkovi nemožno nadobudnúť exekučné záložné právo na majetok, ktorý náleží do podstaty;

d) zanikajú záložné práva, zádržné práva a práva vzniknuté zabezpečovacím prevodom, ktoré nadobudli veritelia na majetok dlžníka, patriaci do likvidačnej podstaty, v posledných šiestich mesiacoch pred nariadením likvidácie;

e) nezročné pohľadávky sa stávajú zročnými;

f) príkazy, plnomocenstva a ponuky ešte neprijaté zanikajú;

g) započítanie je neprípustné, ak ten či onen účastník nadobudol vzájomnú pohľadávku až po nariadení likvidácie; to isté platí ak bola vzájomná pohľadávka nadobudnutá v posledných šiestich mesiacoch pred nariadením likvidácie s výnimkou pohľadávok štátu, štátnych a národných podnikov alebo podnikov miestneho hospodárstva a peňažných ústavov;

h) zákonné majetkové spoločenstvo manželov zaniká.

§ 580
Plnenie zmlúv

(1) Ak zmluva o vzájomnom plnení nebola ešte v čase nariadenia likvidácie splnená dlžníkom ani druhou zmluvnou stranou, alebo ak nebola splnená úplne, správca podstaty môže buď splniť zmluvu a žiadať splnenie od druhého zmluvníka alebo od zmluvy odstúpiť.

(2) Ak dlžník vzal do nájmu nejakú vec, správca podstaty alebo prenajímateľ môžu bez ujmy nárokov na náhradu škody vypovedať zmluvu na zákonné alebo dojednané kratšie výpovedné obdobie; tým nie je dotknuté ustanovenie § 384.
Správca podstaty

§ 581

Za správcu podstaty treba ustanoviť svojprávnu, nepredpojatú, občiansky bezúhonnú a odborne spôsobilú osobu.

§ 582

(1) Správca podstaty je povinný pri výkone svojej funkcie postupovať so starostlivosťou, ktorú vyžaduje predmet správy; zodpovedá za majetkovú ujmu vzniknutú zo zanedbania povinností uložených mu zákonom alebo súdom.

(2) Správca podstaty je najmä povinný zistiť všetko imanie dlžníka a urobiť jeho zoznam, starať sa o vymoženie a zabezpečenie majetku, ktorý patrí do likvidačnej podstaty, spravovať ho a speňažiť. Zostaví zoznam prihlásených nárokov s vyznačením poradia a uvedie, ktoré nároky uznáva, ktoré zapiera a v akej výške a pri ktorých nárokoch zapiera poradie. Je povinný zo správy podrobne vyúčtovať. Správca podstaty je účastníkom v konaní o žalobách týkajúcich sa podstaty.

(3) Správca podstaty má nárok na náhradu hotových výdavkov a na odmenu; odmenu určí súd podľa sadzby, ktorú určí minister spravodlivosti nariadením.

§ 583
Povinnosti dlžníka

(1) Dlžník je povinný dať správcovi podstaty zoznam aktív a pasív s udaním veriteľov a ich adries, obchodné knihy a všetky písomnosti a poskytnúť mu všetky potrebné vysvetlenia.

(2) Zoznam podpíše dlžník s výslovným vyhlásením, že je správny a úplný a že vedome nič nezamlčal a ani neuviedol vymyslené dlhy.

(3) Dlžník musí predložiť zoznam so svojím návrhom na likvidáciu. Ak neurobí návrh sám, musí predložiť zoznam, len čo bol vyzvaný, najneskoršie do pätnástich dní od nariadenia likvidácie.
Zapretie pravosti, výšky alebo poradia nároku správcom podstaty

§ 584

(1) Ak správca podstaty zaprel nárok, jeho výšku alebo jeho poradie, súd upovedomí o tom veriteľa, o nárok ktorého ide. Zároveň ho vyzve, aby nárok alebo žiadané poradie uplatnil do tridsiatich dní žalobou alebo návrhom v administratívnom konaní, s poučením, že inak sa nebude na jeho nárok alebo na žiadané poradie brať zreteľ.

(2) Ak správca podstaty zaprel vymáhateľný nárok, súd ho vyzve, aby do tridsiatich dní uplatnil zapretie žalobou alebo návrhom v administratívnom konaní, s poučením, že inak sa bude nárok posudzovať ako zistený.

§ 585

Na konanie o žalobách o pravosť, výšku a poradie zapretýoh nárokov je príslušný súd, ktorý nariadil likvidáciu.

Speňaženie likvidačnej podstaty

§ 586

Speňaženie likvidačnej podstaty sa vykoná buď predajom z voľnej ruky alebo v exekučňom konaní.

§ 587

(1) Predaj z voľnej ruky vykoná správca podstaty so súhlasom sudcu a za podmienok, ktoré určí sudca po vypočutí dlžníka. Veci, ktoré sa majú predať z voľnej ruky, treba odhadnúť, pokiaľ nemajú úradne určenú cenu. Ak sa nedosiahne pri predaji z voľnej ruky odhadná alebo úradne určená cena a ak ani nemožno očakávať, že by sa v exekučnom konaní dosiahlo výhodnejšie speňaženie, možno predať veci i pod odhadnú alebo úradne určenú cenu. Najmä možno tak predať sporné a ťažko vymožiteľné pohľadávky. Ak z výťažku predaja veci nemožno úplne uspokojiť veriteľov, ktorí majú právo na uspokojenie z tejto veci (oddelní veritelia), predaj z voľnej ruky nemožno vykonať.

(2) Speňaženie v exekučnom konaní vykoná súd na návrh správcu podstaty. Správca podstaty má v exekučnom konaní postavenie vymáhajúceho veriteľa.

§ 588
Veci ponechané dlžníkovi

(1) Nevymožiteľné pohľadávky a veci, ktoré nebolo možné predať, môže správca podstaty, ak to súd na jeho návrh schváli, vylúčiť z likvidačnej podstaty.

(2) Odo dňa vydania rozvrhového uznesenia prestáva byť dlžníkov plat (§ 529) súčiastkou likvidačnej podstaty.

Zpráva o speňažení a vyúčtovanie odmeny

§ 589

(1) Správca podstaty podáva súdu zprávu o speňažovaní majetku.

(2) Po speňažení majetku správca podstaty predloží súdu konečnú zprávu o speňažení majetku spolu s vyúčtovaním odmeny.

(3) Sudca preskúma konečnú zprávu o speňažení i vyúčtovanie odmeny a po vypočutí správcu podstaty odstráni prípadné chyby alebo nejasnosti; o. podaní konečnej zprávy a vyúčtovania odmeny upovedomí dlžníka a veriteľov, ktorí neboli doteraz úplne uspokojení, a upozorní ich, že do pätnástich dní odo dňa, keď bolo vyvesením na návestnej tabuli súdu oznámené podanie konečnej zprávy a vyúčtovania odmeny, môžu podať námietky proti konečnej zpráve a proti vyúčtovaniu odmeny.

§ 590

(1) O námietkach proti konečnej zpráve a proti vyúčtovaniu odmeny rozhodne súd na pojednávaní, na ktoré predvolá správcu podstaty, dlžníka a veriteľov, ktorí podali námietky.

(2) Uznesenie o schválení konečnej zprávy a o úprave vyúčtovania odmeny vyvesí sa na návestnej tabuli súdu a doručí osobám uvedeným v odseku 1.
Rozvrh výťažku

§ 591

Po právoplatnosti uznesenia o schválení konečnej zprávy a o úprave vyúčtovania odmeny súd vydá rozvrhové uznesenie.

§ 592

Najprv sa uspokoja nároky na náhradu výdavkov spojených s udržovaním a správou podstaty, počítajúc do toho pohľadávky z pracovného (učebného) pomeru, dane a verejné dávky, ktoré sa stanú zročnými za likvidačného konania, nároky z právnych úkonov správcu podstaty, nároky na splnenie dvojstranných zmlúv, do ktorých vstúpil správca podstaty a nároky z bezdôvodného obohatenia podstaty (pohľadávky proti podstate).

§ 593

Ak výťažok speňaženia nepostačuje na úplnú úhradu všetkých pohľadávok proti podstate, uhradia sa najprv hotové výdavky preddavkované správcom podstaty. Ostatné pohľadávky proti podstate sa uspokoja pomerne.

§ 594

(1) Po úplnom uspokojení pohľadávok proti podstate sa uspokoja ostatné nároky, nezabezpečené oddelným právom, v tomto poradí:

a) pohľadávky dlžníkových zamestnancov z pracovného (učebného) pomeru za posledné tri roky pred nariadením likvidácie, pohľadávky na úhradu osobných potrieb podľa zákona;

b) dane a verejné dávky s prirážkami a s príslušenstvom a poistné nemocenského poistenia, zročné v posledných troch rokoch pred nariadením likvidácie; opakujúcim sa verejným dávkam, ktoré sa vyrubujú na určité zákonom určené obdobie, prislúcha toto poradie, len ak ide o nedoplatky za tri vyrubovacie obdobia pred nariadením likvidácie; ďalej pohľadávky, ktorých uspokojenie vyžaduje potreba jednotného hospodárskeho plánu;

c) pohľadávky socialistických právnických osôb, vzniknuté v posledních troch rokoch pred nariadením likvidácie;

d) ostatné pohľadávky.

(2) Ak nemožno nároky toho istého poradia úplne uspokojiť, uspokoja sa pomerne.

§ 595
Oddelní veritelia

Pokiaľ nezaniknuté oddelné nároky (§ 579 písm. d)] neboli úplne uspokojené z výťažku predaja vecí, na ktorých viazlo oddelné právo, veriteľ je likvidačným veriteľom, ak pohľadávku včas prihlásil.

§ 596
Nároky vylúčené z uspokojenia

Neuhradzujú sa:

a) úroky z pohľadávok vzniknutých pred nariadením likvidácie za čas od nariadenia likvidácie;

b) trovy účastníkov vzniknuté ich účasťou na likvidačnom konaní.

§ 597
Uspokojenie jednotlivých druhov nárokov

(1) Nároky na vylúčenie vecí z podstaty, nároky proti podstate a oddelné nároky možno uspokojiť kedykoľvek za konania.

(2) Iné nároky možno uspokojiť iba na základe právoplatného rozvrhového uznesenia.

(3) Sumy pripadajúce

a) na vymáhateľné nároky, ktoré správca podstaty zaprel a ktorých zapretie včas uplatnil,

b) na podmienené nároky, ktoré správca podstaty uznal,

c) na nároky, ktoré správca podstaty zaprel a veritelia ich včas uplatnili, sa uložia do súdnej úschovy a rozvrhnú novým rozvrhovým uznesením.

§ 598
Doručenie rozvrhového uznesenia

Rozvrhové uznesenie sa doručí správcovi podstaty a všetkým účastníkom.

Zrušenie likvidácie

§ 599

(1) Po právoplatnom rozdelení výťažku speňaženia súd zruší likvidáciu.

(2) Rovnako súd zruší likvidáciu, ak sa zistí, že tu niet podmienok pre likvidáciu.

(3) Pre doručenie a uverejnenie uznesení o zrušení likvidácie sa použijú ustanovenia § 577 obdobne.

(4) Po právoplatnom zrušení likvidácie súd zbaví správcu podstaty jeho funkcie a nariadi výmaz zápisov vo verejných knihách.

§ 600

Zrušením likvidácie nezanikajú nároky veriteľov, pokiaľ neboli uspokojené, a to ani vtedy, keď neboli v likvidácii prihlásené.

Osobitné ustanovenia pre likvidáciu dedičstva

§ 601

(1) Ak bol poručiteľ v čase smrti predĺžený, možno navrhnúť dotiaľ, kým nadobudnutie dedičstva nie je potvrdené, likvidáciu dedičských podielov ako celku, ak niet podmienok, aby sa dedičstvo rozdelilo medzi veriteľov na úplnú alebo čiastočnú úhradu ich pohľadávok.

(2) Na nariadenie likvidácie je príslušným súd, v obvode ktorého je štátne notárstvo uvedené v § 310.

§ 602

Navrhnúť likvidáciu je oprávnený dedič, štát v prípade odúmrti a poručiteľov veriteľ. Nie je prípustné nariadiť likvidáciu z úradnej povinnosti.

§ 603

(1) Do likvidačnej podstaty patria i veci inak vylúčené z exekúcie.

(2) Pri speňažení likvidačnej podstaty dedičia sú oprávnení nadobúdať z nej veci a práva, a to aj na dražbe.

§ 604

Trovy poručiteľovej choroby a jeho slušného pohrebu a trovy konania o prejednávaní dedičstva sú pohľadávkami proti podstate (§ 593 druhá veta).

§ 605

Právoplatným zrušením likvidácie zaniknú proti dedičom neuspokojené nároky veriteľov. Ale ak vyjde najavo nový majetok poručiteľa, rozvrhne ho súd bez zreteľa na tento zánik.

ŠTVRTÁ ČASŤ
USTANOVENIA O POMERE K CUDZINE

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÝ DIEL
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 606
Dosah ustanovení štvrtej časti

Ustanovenia štvrtej časti tohto zákona sa použijú len vtedy, ak neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva vyhlásená v Zbierke zákonov Republiky československej.

§ 607
Procesná spôsobilosť cudzincov

Procesná spôsobilosť cudzinca sa spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého je príslušníkom. I keď nemá podľa cudzozemského práva túto spôsobilosť, predsa môže na tunajšom súde samostatne konať, ak je procesné spôsobilý podľa ustanovení československého práva.

§ 608
Vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti

Ak tu niet vyjadrenia všeobecnej povahy, môže si súd vyžiadať v pochybných prípadoch týkajúcich sa tejto časti vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti.

§ 609
Osvedčenie o československom práve

Ministerstvo spravodlivosti vydáva tým, ktorí to potrebujú na uplatnenie svojho práva v cudzine, osvedčenie o práve platnom v Československej republike. V takomto osvedčení nemožno podávať výklad zákona alebo výklad o tom, ako treba použiť zákon v určitej právnej veci.

§ 610
Vyššie overenie súdnych a notárskych listín

K súdnym a notárskym listinám, ktoré sa majú použiť v cudzine, pripojí Ministerstvo spravodlivosti na žiadosť účastníka svoje vyššie overenie.

DRUHÝ DIEL
PRÁVOMOC A PRÍSLUŠNOSŤ ČESKOSLOVENSKÝCH SÚDOV

§ 611
Právomoc všeobecne

Právomoc československých súdov sa vzťahuje aj na veci, ktoré sú tunajšiemu súdnictvu podriadené medzinárodnými zmluvami, vyhlásenými v Zbierke zákonov Republiky československej alebo podľa iných pravidiel medzinárodného práva.

§ 612
Právomoc a príslušnosť v manželských veciach

(1) V manželských veciach je daná právomoc československého súdu, ak je aspoň jeden z manželov československým občanom.

(2) Ak nie je ani jeden z manželov československým občanom, je tunajší súd príslušný, ak aspoň jeden z manželov má v Československej republike bydlisko alebo pobyt. Ale ak nejde o neplatnosť manželstva, ktorá sa má vysloviť z úradnej povinnosti, môže súd konať vo veci, len ak jeho rozhodnutie možno uznať v domovskom štáte alebo v domovských štátoch oboch manželov.

§ 613
Právomoc a príslušnosť vo veciach detí v rodičovskej moci, vo veciach poručenských a opatrovanských

(1) Československému občanovi sa ustanoví poručník v Československej republike a tu sa tiež vedie poručenstvo. Ale ak poručenec trvalé žije v cudzine, môže prevziať vedenie poručenstva československý konzulárny orgán (generálny konzulát, konzulát, konzulárne oddelenie zastupiteľského úradu), a to v rozsahu pôsobnosti, aká prislúcha orgánom v Československej republike, ak uznáva štát, V ktorom poručenec žije, túto právomoc československých konzulárnych orgánov. Konzulárny orgán (orgán poverený starostlivosťou o mládež) môže tiež upustiť celkom alebo sčasti od vedenia poručenstva, pokiaľ poručenstvo zriadené cudzozemským orgánom postačuje na ochranu práv a záujmov poručenca. Od starostlivosti o imanie československého poručenca, ktorý je v cudzine, možno upustiť, ak je v cudzine zriadené osobitné poručenstvo, ktoré postačuje na ochranu práv a záujmov poručenca.

(2) Československý príslušný orgán, v obvode ktorého je maloletý cudzinec, robí potrebné opatrenia na ochranu jeho osoby a majetku a upovedomí o tom úrady jeho domovského štátu. Ak súd (úrad) domovského štátu maloletého sa neujme vedenia poručenstva v primeranej dobe, zriadi

poručenstvo československý orgán poverený starostlivosťou o mládež podľa československého práva a vedie ho až dotiaľ, kým sa zriadi poručenstvo v domovskom štáte poručenca.

(3) Ak osoba, ktorá je povinná uhradiť osobné potreby maloletého, má v Československej republike bydlisko alebo pobyt, československý súd je príslušný upraviť jej povinnosť poskytovať úhradu na osobné potreby, i keď maloletý nie je československým občanom a nemá bydlisko alebo pobyt v Československej republike.

(4) Ustanovenia odsekov 1až 3 platia pri merane aj pre starostlivosť o maloletého v rodičovskej moci a pre opatrovanca.

(5) Ak prevzal podľa odseku 1 československý konzulárny orgán vedenie poručenstva, rozhoduje o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a opatreniam tohto orgánu Ministerstva zahraničných vecí.

§ 614
Právomoc vo veciach osvojenia

Rozhodovať vo veciach osvojenia prislúcha vždy československému súdu, ak je osvojiteľ československým občanom.

§ 615
Právomoc a príslušnosť vo veciach zistenia a zapretia otcovstva

Ak nemá žalovaný v Československej republike všeobecný súd, možno podať žalobu na tunajšom všeobecnom súde žalobcu; ak nemá ani žalobca v Československej republike všeobecný súd, ale jeden z rodičov alebo dieťa je československým občanom, možno žalovať o zistenie alebo zapretie otcovstva na súde, ktorý určí podľa § 12 Najvyšší súd.

§ 616
Právomoc a príslušnosť vo veciach pozbavenia svojprávnosti

(1) Rozhodovať vo veciach pozbavenia svojprávnosti prislúcha československému súdu, ak osoba, o ktorej sa rozhoduje, je československým občanom. Ale ak má taká osoba trvalý pobyt v cudzine, súd môže upustiť od konania i rozhodnutia, ak opatrenia urobené v cudzine postačujú na ochranu jej práv a záujmov.

(2) Ak sú dôvody na začatie konania a ak ide o cudzinca, ktorý má v Československej republike pobyt, urobí tunajší súd všetky opatrenia na jeho ochranu a upovedomí o tom úrady jeho domovského štátu. Ak súd (úrad) domovského štátu cudzinca neurobí v primeranom čase žiadne opatrenie, rozhodne tunajší súd podľa československého práva o pozbavení svojprávnosti. Svoje rozhodnutie môže súd zrušiť alebo zmeniť, ak sú pre to dôvody podľa tunajšieho práva.

(3) Opatrenia a rozhodnutia československých súdov proti cudzincovi sú účinné len dotiaľ, kým neurobí iné opatrenie alebo rozhodnutie súd (úrad) domovského štátu cudzinca.

§ 617
Právomoc a príslušnosť vo veciach vyhlásenia za mŕtveho a dokázania smrti

(1) Vyhlásiť československého občana za mŕtveho prislúcha československým súdom.

(2) Cudzinca môže vyhlásiť tunajší súd za mŕtveho s právnymi následkami, ktoré treba posudzovať podľa československého práva, a s právnymi následkami pre imanie v Československej republike. Vyhlásenie za mŕtveho sa stane podľa československého práva.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj na dokázanie smrti.

Právomoc a príslušnosť vo veciach prejednania dedičstva

§ 618

Ak bol poručiteľ v čase smrti československým občanom, prejednanie dedičstva patrí do právomoci tunajších štátnych notárstiev. Ale ak ide o imanie, ktoré je v cudzine, prejedná tunajšie štátne notárstvo dedičstvo len vtedy, ak sa taký majetok vydáva československým štátnym notárstvam alebo ak priznáva cudzina takým rozhodnutiam československých štátnych notárstiev právne následky.

§ 619

Ak ide o dedičstvo po cudzincovi, ktoré je v Československej republike, obmedzí sa tunajšie štátne notárstvo na opatrenia potrebné na zabezpečenie, pokiaľ z ďalších ustanovení nevyplýva iné.

§ 620

Československé štátne notárstvo prejedná po cudzincovi dedičstvo, ktoré je v Československej republike, a to podľa československého práva,

a) ak štát, ktorého príslušníkom je poručiteľ, ani nevydáva dedičstvo československých občanov československým štátnym notárstvam, ani nepriznáva ich rozhodnutiam právne následky, alebo ak cudzí štát odmietne zaoberať sa dedičstvom alebo ak sa nevyjadrí, alebo

b) ak tu mal poručiteľ bydlisko a ak o to žiada dedič, ktorý sa tu zdržuje.

§ 621

(1) Hnuteľný majetok cudzinca možno vydať do cudziny, ak je jeho vývoz dovolený a ak sú zabezpečené dane a verejné dávky, ako aj práva tunajších dedičov a veriteľov, ktorí sa prihlásia na základe verejnej vyhlášky československému štátnemu notárstvu; známym účastníkom sa vyhláška doručí.

(2) Ak dôjde k vydaniu majetku osobám, ktoré cudzí súd vyhlásil za oprávnené na základe dedičského práva, nemôže tomu iná osoba odporovať preto, že má sama nárok na tento majetok na základe dedičského práva.

§ 622

Právomoc a príslušnosť vo veciach súdneho umorenia listín

Za umorené nemožno vyhlásiť dlhopisy cudzích štátov, ďalej iné listiny vystavené v cudzine, ak ich umorenie nemôže mať podľa povahy veci v Československej republike právne následky.

§ 623

Právomoc zakladajúca sa na dohode strán

(1) Právomoc československých súdov sa môže zakladať aj na dohode o príslušnosti určitého tunajšieho súdu alebo vôbec tunajších súdov (prorogácia). Ustanovenie § 3 nemôže byť touto dohodou dotknuté.

(2) Dohoda sa môže vzťahovať iba na veci uvedené v § 404 ods. 1.

(3) Dohoda sa musí stať písomne.

(4) V medziach odsekov 2 a 3 je prípustná aj dohoda o príslušnosti súdu (súdov) cudzieho štátu; na takej dohode sa však na československej strane môže zúčastniť iba právnická osoba.

Osoby požívajúce diplomatické výsady a imunity a budovy a miestnosti chránené diplomatickou imunitou

§ 624

Právomoc československých súdov sa vzťahuje na osoby, ktoré požívajú v Československej republike diplomatické výsady a imunity, len

a) pokiaľ sa tieto osoby dobrovoľne podrobia tunajším súdom, alebo

b) ak je predmetom právnej veci ich nehnuteľný majetok v Československej republike alebo ich práva na takých nehnuteľných veciach patriacich iným osobám, ako aj práva z nájomného pomeru k takým nehnuteľným veciam, pokiaľ nie je predmetom konania platenie nájomného.

§ 625

Súdne úkony, najmä aj exekučné úkony, proti osobám požívajúcim diplomatické výsady a imunity alebo v budovách a miestnostiach chránených diplomatickou imunitou možno vykonať len potiaľ, pokiaľ to medzinárodné právo pripúšťa. Pri takých úkonoch má právo byť prítomný zástupca Ministerstva zahraničných vecí.

§ 626

(1) Doručenie osobám požívajúcim diplomatické výsady a imunity sprostredkuje Ministerstvo zahraničných vecí.

(2) Ak nemožno takto doručiť, súd ustanoví opatrovníka na prijímanie písomností, poprípade na obranu práv.

TRETÍ DIEL
PRÁVNA POMOC MEDZI TUNAJŠÍMI A CUDZOZEMSKÝMI SÚDMI

Právna pomoc požadovaná cudzozemskými súdmi (úradmi)

§ 627

Československé súdy poskytujú cudzím súdom a úradom na ich dožiadanie právnu pomoc. Právnu pomoc možno odoprieť:

a) ak úkon žiadaný dožadujúcim súdom či úradom je podľa ustanovení platných o tom v Československej republike vyňaty z pôsobnosti súdu; ak žiadaný úkon patrí do pôsobnosti iných tunajších úradov, dožiadaný súd môže odovzdať dožiadanie úradu na to príslušnému;

b) ak sa žiada o vykonanie úkonu, ktorý je tunajším právnym poriadkom zakázaný alebo ktorý odporuje požiadavkám slušnosti, alebo ak by vykonanie úkonu mohlo ohroziť vnútorný poriadok alebo bezpečnosť;

c) ak súd dožadujúceho štátu nezachováva vzájomnosť.

§ 628

(1) Žiadaná právna pomoc sa poskytuje podľa predpisov platných pre dožiadaný československý súd. Pokiaľ je to podľa týchto predpisov prípustné, má dožiadaný súd z úradnej povinnosti urobiť všetky opatrenia potrebné na vybavenie dožiadania.

(2) Pri poskytovaní právnej pomoci sa možno odchýliť od tunajších predpisov iba vtedy, ak sa výslovne žiadalo, aby sa pri žiadanom úkone zachoval určitý postup vyžadovaný cudzozemským právom, a ak taký postup nie je zakázaný žiadnym tunajším predpisom.

§ 628a

(1) Písomný styk súdov s cudzozemskými súdmi a úradmi robí sa prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti.

(2) Žiadosti o právnu pomoc zasielané do cudziny opatria sa overeným prekladom do príslušného cudzieho jazyka; to isté platí o písomnostiach určených na doručenie v cudzine vo forme, ktorú cudzozemské právo predpisuje pre písomnosti rovnakého druhu.

(3) Predvolania a iné písomnosti určené na doručenie v cudzine nesmú obsahovať pohrozenie donucovacími prostriedkami.

§ 628b

(1) Cudzozemská písomnosť určená na doručenie osobe bývajúcej v Československej republike, ktorá nie je opatrená overeným prekladom do českého alebo slovenského jazyka, môže sa doručiť, len ak je príjemca ochotný ju dobrovoľne prevziať.

(2) Ak nie je preklad pripojený, treba príjemcu poučiť, že môže preto prijatie písomnosti odmietnuť, že však nemožno predvídať, aké právne následky môže mať takéto odmietnutie v cudzine.

§ 628c

(1) Ak žiada o to cudzozemský súd (úrad), možno svedkov, znalcov a účastníkov vyslúchnuť aj pod prísahou. To isté platí, ak treba v cudzine predložiť vyhlásenie pod prísahou o skutočnostiach rozhodných pre uplatnenie alebo zachovanie nárokov.

(2) Prísaha pre svedkov a účastníkov znie: „Prisahám na svoju česť, že o všetkom, na čo budem súdom opýtaný, vypoviem úplnú a čistú pravdu a nič nezamlčím.“

(3) Prísaha pre znalcov znie: „Prisahám na svoju česť, že posudok podám podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.“

(4) Ak ide o následnú prísahu, znenie prísahy sa primerane pozmení.

Právna pomoc požadovaná československými súdmi

§ 629

(1) Diplomatický alebo konzulárny úrad Československej republiky môže na dožiadanie tunajšieho súdu vykonávať:

a) doručenie osobám tam sa zdržujúcim, pokiaľ je také doručenie prípustné podľa ustanovení medzinárodných zmlúv, vyhlásených v Zbierke zákonov Republiky československej alebo podľa iných pravidiel medzinárodného práva;

b) doručenie československým občanom tam sa zdržujúcim a požívajúcim tam diplomatické výsady a imunity, ako aj výsluch takých osôb ako svedkov, znalcov alebo účastníkov konania;

c) na základe splnomocnenia ministra zahraničných vecí výsluchy svedkov, znalcov a účastníkov konania, ako aj iné procesné úkony, pokiaľ sa tieto osoby dobrovoľne ustanovia.

(2) Diplomatický alebo konzulárny úrad Československej republiky zachová pri poskytovaní právnej pomoci primerane predpisy platné pre dožadujúci československý súd. Úkony ním vykonané majú tie isté účinky, ako keby boli vykonané československým súdom.

§ 630

Doručenia vykonané na dožiadanie príslušného súdu cudzím súdom alebo úradom, ako aj dôkazy na nich vykonané sú platné, i keď nie sú v súlade s predpismi cudzieho práva, ak vyhovujú predpisom platným pre dožadujúci československý súd.

ŠTVRTÝ DIEL
USTANOVENIA O KONANÍ

§ 631
Žalobná zábezpeka

(1) Cudzincovi, ktorý sa domáha žalobou rozhodnutia o majetkovom nároku, na návrh žalovaného súd uloží, aby zložil súdom určenú zábezpeku na trovy konania, ktoré pravdepodobne vzniknú žalovanému. Súčasne ho poučí, že - kým nezloží určenú zábezpeku - nebude sa proti vôli žalovaného pokračovať v konaní.

(2) Zloženie zábezpeky nemožno uložiť:

a) ak návrh na jej uloženie bol podaný až vtedy, keď sa žalovaný pustil do konania vo veci samej alebo vykonal prvý procesný úkon po tom, čo sa dozvedel, že žalobca stratil československé občianstvo;

b) ak v štáte, ktorého príslušníkom žalobca je alebo sa stal, sa nevyžaduje v podobných prípadoch zábezpeka od československého občana;

c) ak žalobca má v Československej republike nehnuteľný majetok v dostatočnej cene na úhradu trov žalovaného;

d) ak ide o zmenkové, šekové alebo rozkazné konanie;

e) ak je žalobca oslobodený od súdnych poplatkov.

§ 632
Oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov, ustanovenie zástupcu

Cudzinci majú nárok na oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov a na ustanovenie zástupcu podľa §§ 140 a 142 potiaľ, pokiaľ je zaručená vzájomnosť.

§ 633
Zistenie cudzieho práva

Pri zistení cudzieho práva môže súd z úradnej povinnosti urobiť všetky vyšetrenia, ktoré na ten účel považuje za potrebné, pokiaľ mu obsah cudzieho práva nie je známy.
Dôkaz listinami vydanými v cudzine

§ 634

(1) Listiny, ktoré boli vydané v cudzine, avšak v medziach úradných oprávnení takými verejnými orgánmi, ktoré sú podriadené úradu, ktorý má sídlo v Československej republike, platia za verejné listiny tu vydané.

(2) Listiny vydané súdmi a úradmi v cudzine, ktoré platia na mieste, kde boli vydané, za listiny verejné, majú dôkaznú moc verejných listín aj v Československej republike, ak sú opatrené predpísanými overeniami.

§ 635

(1) Dôkaznú moc súkromnej listiny vystavenej v cudzine posúdi súd podľa voľného uváženia.

(2) To isté platí o obchodných knihách vydaných v cudzine.

DRUHÁ HLAVA
ÚČINNOSŤ A VÝKON CUDZÍCH ROZHODNUTÍ

PRVÝ DIEL
ÚČINNOSŤ CUDZÍCH ROZHODNUTÍ

Všeobecné ustanovenia

§ 636

Rozhodnutie cudzieho štátu platí v Československej republike, len ak je tu uznané (§§ 639, 640). Za rozhodnutie cudzieho štátu sa tu považuje rozhodnutie cudzozemských súdov alebo úradov o právnych pomeroch, o ktorých by podľa ich povahy rozhodovali v Československej republike súdy (ďalej len „cudzie rozhodnutie“).

§ 637

Cudzie rozhodnutie možno uznať iba vtedy:

a) ak by sa právna vec mohla začať na súdoch cudzieho štátu, keby sa tunajšie ustanovenia o príslušnosti československých súdov použili vo vzťahu k sudom cudzieho štátu,

b) ak bolo predvolanie alebo nariadenie, ktorým sa začalo konanie na cudzom súde, doručené účastníkovi, proti ktorému sa má rozhodnutie uznať, do vlastných rúk, ak tento účastník neurobil sám návrh na začatie konania na cudzom súde, a

c) ak proti cudziemu rozhodnutiu podľa vysvedčenia cudzieho súdu alebo úradu o tom predloženého podľa práva platného pre tento súd alebo úrad nie je už prípustný opravný prostriedok, ktorý by odložil právoplatnosť alebo vykonateľnosť.

§ 638

I keď sú splnené podmienky § 637, cudzie rozhodnutie nemožno uznať:

a) ak by to odporovalo ustanoveniu medzinárodnej zmluvy, vyhlásenej v Zbierke zákonov Republiky československej, alebo

b) ak účastníkovi, proti ktorému sa má rozhodnutie uznať, nebola daná možnosť zúčastniť sa v konaní na cudzom súde alebo úrade, alebo ak mu bola odňatá nejakou nepravidelnosťou v konaní, alebo

c) ak by to malo za následok uznanie pomeru, ktorý sa prieči verejnému poriadku alebo požiadavkám slušnosti, alebo

d) ak ide o vyhlásenie československého občana za mŕtveho, alebo

e) ak nie je zaručená vzájomnosť.

§ 639
Spôsob uznania cudzieho rozhodnutia

Uznanie cudzieho rozhodnutia sa nevyslovuje osobitným výrokom. Uznanie sa stane tým, že československý súd ho vezme pri rozhodovaní do úvahy, ako keby išlo o rozhodnutie tunajšieho súdu.

Osobitné ustanovenia o uznaní cudzích rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach zistenia alebo zapretia otcovstva

§ 640

(1) Cudzie rozhodnutia v manželských veciach a vo veciach zistenia alebo zapretia otcovstva, ktoré vydali súdy alebo úrady v cudzine, možno uznať iba za podmienok uvedených nižšie.

(2) Rozhodnutiami v manželských veciach sa rozumejú rozhodnutia, ktorými sa manželstvo vyhlasuje za neplatné, zrušuje alebo ktorými sa určuje, že manželstvo medzi stranami je alebo nie je.

§ 641

(1) Právoplatné rozhodnutie súdu cudzieho štátu, ktorého príslušníkmi boli v čase rozhodnutia obaja manželia, a ak ide o zistenie alebo zapretie otcovstva, obaja rodičia i dieťa, má bez ďalšieho konania rovnaké účinky, aké má právoplatné tunajšie rozhodnutie, pokiaľ nebráni uznaniu ustanovenie § 638 písm. c).

(2) Toto ustanovenie sa použije aj vtedy, ak ide o rozhodnutie súdu iného štátu, ktorý je uvedený v odseku 1, ak sa toto rozhodnutie uznáva v domovskom štáte týchto osôb, a ak sú tieto osoby príslušníkmi rôznych štátov, vo všetkých dotyčných štátoch.

§ 642

(1) Iné než v § 641 uvedené cudzie rozhodnutia v manželských veciach a vo veciach zistenia alebo zapretia otcovstva možno uznať len vtedy, ak sú splnené podmienky § 637 a ak tomu nebránia ustanovenia § 638 písm. a), b), c). Ak v čase cudzieho rozhodnutia v manželských veciach nebol niektorý z manželov československým občanom alebo ak nemal v onom čase na území Československej republiky bydlisko (obvyklý pobyt), nie je prekážkou uznania príslušnosť tunajšieho súdu, ani ak je výlučná.

(2) Cudzie rozhodnutie týkajúce sa československého občana nemožno však uznať:

a) ak sa skutkový základ nezistil spôsobom vyhovujúcim v podstate príslušným ustanoveniam československého práva, alebo

b) ak cudzie rozhodnutie neposúdilo podľa československého práva pomery, pre ktoré je toto právo podľa svojich ustanovení rozhodné, okrem ak právo, podľa ktorého

sa rozhodlo, je zhodné s príslušnými ustanoveniami československého práva alebo je im v podstate blízke.

§ 643

(1) Vysloviť, že sa uznáva cudzie rozhodnutie uvedené v § 642, prislúcha Najvyššiemu súdu po vypočutí generálneho prokurátora. Iné súdy a orgány štátnej správy nemôžu riešiť otázku uznania ani ako predbežnú otázku.

(2) Návrh, aby Najvyšší súd rozhodol o uznaní, môžu podať účastníci, súd v trestnom alebo občianskoprávnom konaní, generálny prokurátor vo všeobecnom záujme a konečne každý, kto preukáže právny záujem, aby rozhodnutie bolo uznané.

(3) Najvyšší súd rozhoduje rozsudkom bez ústneho pojednávania; pritom môže upustiť od vypočutia účastníkov, ak ich vypočutie nie je potrebné. Rozsudkom Najvyššieho súdu sú súdy a orgány štátnej správy viazané.

DRUHÝ DIEL
VÝKON CUDZÍCH ROZHODNUTÍ

§ 644

Na základe cudzieho rozhodnutia, ktoré podľa práva štátu, kde vzniklo, je spôsobilé na exekúciu, možno nariadiť exekúciu alebo jednotlivé exekučné úkony na území Československej republiky iba vtedy a v takom rozsahu, pokiaľ je zaručená vzájomnosť medzinárodnými zmluvami alebo vládnymi vyhláškami vydanými o tom a vyhlásenými v Zbierke zákonov Republiky československej.

§ 645

(1) Návrhu na nariadenie exekúcie, ktorý sa opiera o cudzie rozhodnutie, možno vyhovieť len vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v § 637 a ak tu niet žiadneho dôvodu, ktorý by bránil uznaniu podľa § 638.

(2) Exekúciou nemožno vynútiť konanie alebo opomenutie, ktoré podľa tunajšieho práva vôbec nie je dovolené alebo aspoň ho nemožno vynútiť.

(3) Rozhodnutie o návrhu na nariadenie exekúcie treba odôvodniť.

§ 646

Ustanovenia §§ 644 a 645 platia primerane, ak ide o výkon rozhodnutí cudzích rozhodcovských súdov, cudzích rozhodcovských rozhodnutí, cudzích súdnych pokonávok a cudzích notárskych listín.

§ 647

O výkone exekúcie a jednotlivých exekučných úkonov na základe cudzích rozhodnutí, rozhodnutí cudzích rozhodcovských súdov, cudzích rozhodcovských rozhodnutí, cudzích súdnych pokonávok a cudzích notárskych listín platia všeobecné ustanovenia tretej časti tohto zákona.

PIATA ČASŤ
KONANIE PRED ROZHODCAMI PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
KONANIE PRED ROZHODCAMI

§ 648

(1) Strany sa môžu dohodnúť, že o veciach uvedených v § 404 ods. 1 má namiesto súdu rozhodovať jeden alebo viac rozhodcov; rozhodcovská zmluva sa môže týkať ako jednotlivej veci (zmluva o rozhodcovi), tak všetkých vecí, ktoré by v budúcnosti vznikli z určitého právneho pomeru (rozhodcovská doložka). Rozhodcovská zmluva sa musí stať písomne.

(2) Rozhodcovskú zmluvu možno uzavrieť len vtedy, ak aspoň jednou zo strán je československá právnická osoba; toto obmedzenie neplatí, ak nie je ani jedna zo strán československým občanom alebo československou právnickou osobou.

§ 648a

(1) Ak má podľa rozhodcovskej zmluvy každá strana zvoliť jedného alebo viac rozhodcov a jedna zo strán so zvolením mešká, ustanoví rozhodcu za ňu súd na návrh druhej strany, ak nie je v rozhodcovskej zmluve ustanovené niečo iné. To isté platí ak sa rozhodcovia stranami zvolení nemôžu dohodnúť na osobe tretieho (hlavného) rozhodcu; navrhovať je tu oprávnený aj každý z rozhodcov zvolených stranami.

(2) Na rozhodnutie o návrhoch podľa odseku 1 je príslušný všeobecný súd ktorejkoľvek strany, a ak taký súd nie je v Československej republike, súd, v obvode ktorého sa má konať rozhodcovské konanie; konanie vykoná sudca bez ústneho pojednávania.

§ 648b

(1) Ak sa plnenie rozhodcovskej zmluvy, najmä zvolenie rozhodcov a činnosť rozhod- cov v konaní stalo vôbec nemožným, vysloví súd na návrh ktorejkoľvek strany, že rozhodcovská zmluva stráca účinnosť.

(2) Ustanovenia § 648a ods. 2 platia tu obdobne.

§ 649

(1) Rozhodcovia môžu vypočúvať svedkov, znalcov a strany, len ak sa k nim ustanovia tieto osoby dobrovoľne. Úkony, ktoré nemôžu sami vykonať, vykoná na ich dožiadanie ľudový súd (§ 16).

(2) Dožiadaný súd vyhovie dožiadaniu, ak nejde o úkon neprípustný podľa zákona. Pri vykonaní dôkazov je súd oprávnený urobiť najmä rozhodnutia, ktoré sú inak týmto zakonom vyhradené procesnému súdu.

§ 650

Pre nárok, o ktorom bola uzavretá rozhodcovská zmluva, je prípustné predbežné opatrenie. Predbežné opatrenie nariadi súd, v obvode ktorého sa má zabezpečovacie opatrenie vykonať, alebo súd, ktorý by bol príslušný na začatie súdneho konania.

§ 651

Rozhodcovské rozhodnutie musí byť uznesene väčšinou rozhodcov. Musí byť vydané písomne, podpísané aspoň jedným z rozhodcov a doručené stranám alebo ich zástupcom buď osobne, alebo doporučene poštou. Len čo bolo podpísané rozhodnutie doručené, nadobúda účinok právoplatného súdneho rozsudku. Takto doručené rozhodnutie, ako aj pokonávka uzavretá pred rozhodcami a podpísaná stranami sú vykonateľné súdnou exekúciou.

§ 652

(1) O neúčinnosť rozhodcovského rozhodnutia môže strana žalovať:

a) ak rozhodnutie nebolo vydané rozhodcami ustanovenými podľa rozhodcovskej zmluvy;

b) ak bola strane odňatá možnosť riadne vec prejednať.

(2) Ak vyhlási súd rozhodcovské rozhodnutie za neúčinné, rozhodne na návrh strany i vo veci samej.

§ 653

(1) Žaloba o neúčinnosť rozhodcovského rozhodnutia sa podáva na ľudovom súde, v obvode ktorého bolo vydané napadnuté rozhodnutie.

(2) Žalobu treba podať do tridsiatich dní. Táto lehota sa počíta odo dňa, keď bolo strane rozhodcovské rozhodnutie doručené.

§ 654

Na konanie na základe rozhodcovských zmlúv uzavretých pred účinnosťou tohto zákona sa použijú doterajšie ustanovenia; na žaloby o zrušenie rozsudku, poprípade pokonávky rozhodcovského súdu (rozhodcovského výroku) vydaných na základe takých zmlúv sa však použijú doterajšie ustanovenia, len pokiaľ ide o dôvody, pre ktoré možno žalovať o zrušenie týchto rozhodnutí.

DRUHÁ HLAVA
PRECHODNÉ USTANOVENIA

Všeobecné ustanovenia

§ 655

(1) Pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky procesných úkonov, ktoré nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú však zachované.

(2) Ak nemožno konanie začaté pred účinnosťou tohto zákona prispôsobiť jeho ustanoveniam, súd konanie zastaví a prípadné rozhodnutia vynesené v tomto konaní zruší; ustanovenie § 57 platí tu primerane.

§ 656

(1) Kde sa má podľa naďalej platných predpisov rozhodovať v nesporovom konaní, použijú sa ustanovenia prvej časti tohto zákona s doplnkami a odchýlkami, ktoré vyplývajú z týchto predpisov.

(2) V týchto prípadoch rozhoduje sudca bez ústneho pojednávania.

(3) Výnimkou z ustanovenia odseku 2 rozhoduje senát bez ústneho pojednávania v prípadoch zákona č. 21/1948 Zb. o právnom postavení snúbeníc a detí pozostalých po účastníkoch národného boja za oslobodenie, zákona č. 273/1948 Zb. o úprave uspokojenia a o určení zročnosti niektorých záväzkov dotknutých znárodňovacími a inymi predpismi, ďalej v prípadoch, kde má súd rozhodovať o vyvlastnení, o náhrade alebo odškodnení pri vyvlastnení alebo o iných náhradách škody; v prípadoch zákona č. 128/1946 Zb. o neplatnosti niektorých majetkovoprávnych úkonov z doby neslobody a o nárokoch vznikajúcich z tejto neplatnosti a z iných zásahov do majetku (v znení zák. č. 79/1948 Zb.), rozhoduje však uznesením senát po ústnom pojednávaní.

§ 657

(1) Pre procesné lehoty určené zákonom, ktoré sa v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neskončili, platia ustanovenia tohto zákona.

(2) Ale ak doterajšie zákony určili dlhšiu lehotu, skončí sa lehota až v tomto neskoršom čase, avšak najneskoršie uplynutím tridsiatich dní od účinnosti tohto zákona, a ak ide o dlhšiu lehotu než jeden rok, najneskoršie uplynutím jedného roku od účinnosti tohto zákona. V žiadnom prípade sa nemôže lehota skončiť skôr, než ustanovuje predchádzajúci odsek.

§ 658

Ak je podľa tohto zákona príslušný iný súd, postúpi sa mu vec, len pokiaľ sa pred účinnosťou tohto zákona nezačalo konanie vo veci samej. Ak sa začalo konanie vo veci samej v prvej stolici na krajskom súde, je súdom druhej stolice Najvyššj súd.

§ 659
Vyhlásenie za mŕtveho a dokázanie smrti

(1) Pre konanie o vyhlásení za mŕtveho a dokázaní smrti, v ktorých bola pred účinnosťou tohto zákona už vyvesená vyhláška na návestnej tabuli súdu, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Ak ide o účastníkov vojny v rokoch 1939 až 1945 v zmysle §§ 17 a 18 dekrétu prezidenta republiky č. 117/1945 Zb., ktorým sa upravujú ustanovenia o vyhlásení za mŕtveho, určujú sa lehoty v konaní o vyhlasení za mŕtveho a dokázaní smrti aj naďalej podľa ustanovení §§ 17, 20 a 21 uvedeného dekrétu.

§ 660
Pozostalostné konanie

Ak zomrel poručiteľ pred účinnosťou tohto zákona, platia pre pozostalostné konanie doterajšie ustanovenia.

§ 661
Konanie o súdnom umorení listín

(1) Pre konanie o súdnom umorení listín, v ktorých bol pred účinnosťou tohto zákona už vyvesený na návestnej tabuli súdu vyzývací edikt platia doterajšie ustanovenia.

(2) Lehota jedného roku pre ďalší návrh na vyhlásenie listiny za umorenú (§ 15 zák. č. 250/1934 Zb. o umorovaní listín) sa skracuje na tridsať dní; ale ak sa pred účinnosťou tohto zákona lehota už začala, skončí sa až uplynutím tridsiatich dní od začiatku jeho účinnosti, ak neuplynula už skôr.

§ 662
Upomínacie konanie

Pre upomínacie konanie (zákon č. 67/1873 r. z.) začaté iba na žiadosť veriteľa, v ktorom bol pred účinnosťou tohto zákona už doručený platobný rozkaz, platia doterajšie ustanovenia.

§ 663
Dobrovoľný odhad a dražba

Konanie o dobrovoľný odhad a dražbu začaté pred účinnosťou tohto zákona dokončí súd podľa doterajších ustanovení.

§ 664
Exekučné tituly

Exekučné tituly vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sú exekučnými titulmi podľa tohto zákona.

§ 665
Exekúcia vnútenou správou nehnuteľnej veci

Exekúcie vnútenou správou nehnuteľnej veci neskončené do účinnosti tohto zákona súd zruší. Sumu zvyšujúcu podľa záverečného účtu vnúteného správcu rozdelí, ako výťažkové zvyšky podľa doterajších ustanovení.

§ 666
Exekúcia vnútenou dražbou nehnuteľnej veci

(1) Pre exekúcie vnútenou dražbou nehnuteľnej veci, v ktorých bol pred účinnosťou tohto zákona už nariadený dražobný termín, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Ak nedošlo k dražbe a ak sa má už za účinnosti tohto zákona nariadiť nový termín, platí pre konanie tento zákon.
Exekúcia na peňažné pohľadávky a plat

§ 667

Zexekvovanie peňažných pohľadávok a platu, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona, má účinky zexekvovania peňažných pohľadávok alebo platu podľa tohto zákona.

§ 668

Exekučné opatrenie vykonané pred účinnosťou tohto zákona sa obmedzuje alebo rozširuje na výšku zexekvovania prípustného podľa tohto zákona. Na návrh veriteľa alebo dlžníka exekučný súd primerane upraví skôršie uznesenie. Až do doručenia pozmeňovacieho uznesenia je poddlžník oprávnený plniť v rozsahu skoršieho uznesenia s oslobodzujúcim účinkom.

§ 669
Exekúcia na iné majetkové práva

Pri exekúcií na iné majetkové práva vedenej vnútenou správou sa použije obdobne ustanovenie § 665.

§ 670
Zabezpečovacia exekúcia

(1) Pre zabezpečovacie exekúcie nariadené pred účinnosťou tohto zákona, platia doterajšie ustanovenia. Vnútenú správu podľa § 374 exekučného poriadku súd zruší a jej výťažky sa uložia na súde pre veriteľa až do právoplatného rozhodnutia o zabezpečenom nároku.

(2) Ak by súdne rozhodnutie vydané pred účinnosťou tohto zákona, pre ktoré sa nevedie zabezpečovacia exekúcia, malo alebo mohlo byť predbežne vykonateľné podľa tohto zákona, vysloví súd na návrh uznesením predbežnú vykonateľnosť tohto rozhodnutia. Súd, rozhodne podľa povahy veci buď po ústnom pojednávaní, alebo bez neho.

§ 671
Konkurzné konanie

Pre konkurzy vyhlásené pred účinnosťou tohto zákona platia doterajšie ustanovenia. Na nútené vyrovnanie sa použije ustanovenie § 672.

§ 672
Vyrovnacie konanie

(1) Pre vyrovnacie konanie, v ktorom už bolo vyrovnanie veriteľmi prijaté, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Až do právoplatného skončenia vyrovnacieho konania nie je prípustné nariadiť exekučnú likvidáciu.

§ 673
Zásadné použitie ustanovení tohto zákona

(1) Ustanovenia §§ 6, 7, 32, 45, 46 až 53, 72 až 76, 80 až 83, 86, 163, 164, 219 až 227 tohto zákona sa použijú i pre konania, v ktorých sa má konať podľa doterajších ustanovení.

(1) Ani tam, kde sa má podľa tohto zákona konať podľa doterajších ustanovení, nie je prípustné vziať zúčastnené osoby do prísahy a donucovať ich väzbou.

674
Žaloba o vylúčenie vecí z administratívnej exekúcie

Ak tretia osoba uplatňuje právo, ktoré nepripúšťa výkon administratívnej exekúcie, náleží rozhodnúť o tom súdu.

TRETIA HLAVA
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 675

Dňom 1. januára 1951 zrušujú sa - pokiaľ sa tak nestalo už skôr - všetky predpisy, ktoré upravujú veci, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, a to najmä:

1. nariadenie ministra spravodlivosti č. 40/1854 r. z. o overovaní listín,
2. zákon o súdnom konaní v nesporových právnych veciach, uvedený patentom č. 208/1854 r. z. (nesporový patent),
3. zákon č. 67/1873 r. z. o upomínacom konaní v znení podľa neskorších predpisov,
4. zák. čl. XX/1877 o úprave poručenských a opatrovanských vecí,
5. zák. čl. LX/1881 o exekučnom konaní,
6. zák. čl. VI/1885, ktorým sa menia a doplňujú niektoré ustanovenia zák. čl. XX/ 1877 o úprave poručenských a opatrovanských vecí,
7. zák. čl. XVI/1894 o pozostalostnom konaní,
8. zákon č. 110/1895 r. z., ktorým sa uvádza jurisdikčná norma,
9. zákon č. 111/1895 r. z. o vykonávaní súdnej moci a o príslušnosti riadnych súdov v občianskoprávnych veciach (jurisdikčná norma),
10. zákon č. 112/1895 r. z., ktorým sa uvádza civilný súdny poriadok,

11. zákon č. 113/1895 r. z. o súdnom konaní v občianskoprávnych veciach (civilný súdny poriadok),
12. zákon č. 78/1896 r. z., ktorým sa uvádza zákon o exekučnom a zaisťovacom konaní,
13. zákon č. 79/1896 r. z. o exekučnom a zaisťovacom konaní (exekučný poriadok),
14. zák. čl. XLI/1908 o zmene a doplnení zák. čl. LX/1881 o exekučnom konaní,
15. zák. čl. 1/1911 o občianskom sporovom poriadku,
16. zák. čl. LIV/1912, ktorým sa uvádza zák. čl. I/1911 o občianskom sporovom poriadku,
17. zák. čl. XXXIV/1914 o uvedení do účinnosti zák. čl. I/1911 o občianskom sporovom poriadku,
18. cis. nariadenie č. 207/1916 r. z. o pozbavení svojprávnosti (poriadok o pozbavení svojprávnosti),
19. zákon č. 44/1928 Zb. o ochrane nájomníkov v znení vyhlášky č. 62/1934 Zb.,
20. zákon č. 57/1931 Zb. o použití úradníkov vyššej pomocnej súdnej služby na súdoch a poručenských (sirotských) úradoch,
21. zákon č. 64/1931 Zb., ktorým sa vydávajú konkurzný, vyrovnací a odporovací poriadok,
22. zákon č. 100/1931 Zb, o základných ústanoveniaoh súdneho nesporového konania,
23. zákon č. 250/1934 Zb. o umorovaní listín,
24. dekrét prezidenta republiky č. 117/1945 Zb., ktorým sa upravujú ustanovenia o vyhlásení za mŕtveho,
25. zákon č. 199/1946 Zb. o uznaní rozhodnutí v manželských veciach, vydaných súdmi alebo úradmi v cudzine, v oblasti československého právneho poriadku v znení zákona č. 64/1949 Zb.,
26. zákon č. 227/1946 Zb. o niektorých opatreniach v občianskoprávnych veciach,
27. nariadenie č. 54/1946 Zb. SNR o ochrane nájomníkov,
28. zákon č. 47/1947 Zb. o exekúcii na pracovný príjem a príjmy postavené mu na roveň (zákon o exekúcii na platy),
29. zákon č. 105/1947 Zb., ktorým sa menia a doplňujú niektoré ustanovenia o súdnej organizácii a o príslušnosti a konaní v občianskoprávnych veciach,
30. § 197 ods. 4 písm. b) zákona č. 99/1948 Zb. o národnom poistení.

§ 676

Nedotknuté ostávajú osobitné predpisy o zákonných záložných a prednostných právach pri exekúcii, ako aj predpisy vylučujúce alebo obmedzujúce exekučný predaj alebo vôbec možnosť viesť exekúciu na určité veci, pokiaľ ide o exekučný prostriedok prípustný podľa tohto zákona.

§ 677

Minister spravodlivosti vydá predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona.

§ 678

(1) Minister spravodlivosti môže určiť, ktoré jednoduché úkony zverené sudcovi môžu vykonávať správni zamestnanci tým poverení.

(2) Sudca, ktorému je ináč vec podľa rozvrhu práce prikázaná, môže si, vyhradiť vybavovanie určitých vecí zverených správnym zamestnancom, a to buď vôbec, alebo v jednotlivých prípadoch.

(3) Rozhodnutiu vydanému vo veci vybavenej povereným správnym zamestnancom možno odporovať rovnakým opravným prostriedkom ako rozhodnutiu sudcu. Opravný prostriedok sa

však predloží najprv sudcovi, ktorý buď o ňom rozhodne, ak je toho názoru, že sa mu má vyhovieť, alebo ho predloží súdu, druhej stolice, aby o ňom rozhodol.

(4) Ak rozhodne sudca o opravnom prostriedku sám podľa odseku 3, považuje sa aj jeho rozhodnutie za rozhodnutie súdu prvej stolice. Odporovať mu možno podľa všeobecných ustanovení.

§ 679

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1951*) vykonajú ho všetci členovia vlády.

*) Zmeny vykonané predpismi, ktoré zákon č. 142/1950 Zb. menia a doplňujú, nadobúdajú účinnosť dňom určeným v týchto predpisoch.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.